

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อ
การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญาณิพนธ์
ของ
ระวีวรรณ กันวี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

พฤษภาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

306.735

ธ๒๖7ป

ร-3

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อ
การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

ระวีวรรณ กันวี

22 ก.ย. 2547

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

พฤษภาคม 2547

ก 251976

ระวีวรรณ กันวี. (2547), *ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร. วิลาสลักษณ์ ชวัลลี,
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายของการวิจัย 2 ประการ คือ 1) เพื่อหาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านจิตลักษณะและด้านชีวสังคมที่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิง 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงที่มีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ด้านจิตลักษณะและด้านชีวสังคมแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นวัยรุ่นหญิงที่กำลังศึกษาในช่วงอายุตั้งแต่ 15-21 ปี จากสถานบันการศึกษาทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 4 สถานบันในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 380 คน โดยเลือกใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งเป็นตัวแปรอิสระ 9 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม 4 ตัวแปร คือ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ ปัจจัยด้านจิตลักษณะ 3 ตัวแปร คือ เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง ปัจจัยด้านชีวสังคม 2 ตัวแปร คือ สถานภาพทางครอบครัวและสถานภาพการพักอาศัย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์สถิติการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise/Multiple Regression Analysis) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way analysis of variance) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ด้านจิตลักษณะและด้านชีวสังคมสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิง โดยตัวแปรที่สามารถทำนายได้เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ ตัวแปรเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย สถานภาพการพักอาศัย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่อง

การคบเพื่อนต่างเพศและการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย ตามลำดับ โดยที่ตัวแปร การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายเป็นลบ ตัวแปรทำนาย ทั้ง 5 ตัวนี้ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนได้ร้อยละ 75.30

2. จากการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ด้านจิตลักษณะ และด้านชีวสังคมที่มีต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงในเขต กรุงเทพมหานคร พบว่า

2.1 ในการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ และสถานภาพการพักอาศัยพบปฏิสัมพันธ์ ระหว่างการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยกับสถานภาพการพักอาศัย โดยวัยรุ่นที่ ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยมากและอยู่วัยรุ่นที่อาศัยหอพักกับเพื่อน หรืออยู่คนเดียวมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมสั่งสอน เรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยมาก แต่อาศัยอยู่กับบิดามารดาและมากกว่ากลุ่มอื่นๆ แต่ไม่พบ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอื่นๆ ที่ศึกษา

2.2 ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน เจตคติ ต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ และการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ ที่มีต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ แต่พบว่าวัยรุ่นที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อ การมีเพศสัมพันธ์ และการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อ การมีเพศสัมพันธ์สูงกว่าวัยรุ่นที่มีเจตคติที่ด้อยต่อพฤติกรรมเสี่ยงและมีแบบอย่างจากเพื่อน เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศน้อย

2.3 ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ การเห็นคุณค่าในตนเอง และสถานภาพของครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศ สัมพันธ์ แต่พบว่าวัยรุ่นที่ครอบครัวไม่สมบูรณ์มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่า วัยรุ่นที่ครอบครัวสมบูรณ์

2.4 ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย การ เห็นคุณค่าในตนเองและลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองที่มีต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ENVIRONMENTAL AND PSYCHOLOGICAL FACTORS RELATED TO RISKS OF
HAVING SEXUAL RELATIONSHIP OF SCHOOL-AGE, FEMALE TEENAGERS IN
BANGKOK METROPOLITAN AREA

AN ABSTRACT
BY
RAVIWAN KUNWEE

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Science degree in Applied Behavioral Science Research
at Srinakharinwirot University
May 2004

Raviwan Kunwee. (2004). *Environmental and Psychological Factors Related to Risks of Having Sexual Relationship of School-Age, Female Teenagers in Bangkok Metropolitan Area*. Master thesis, M.S. (Applied Behavioral Science Research). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Ph.D. Wiladlak Chuawanlee, Assistant Professor Laddawan Kasemnet.

The objectives of this study were 1) to investigate whether environmental variables, psychological characteristics and bio-social variables were good predictors of risk behaviors to have sexual relationship during school-age of female adolescents and 2) to compare the risk behaviors between female adolescents who had different environmental, psychological and bio-social factors ; that is to examine the interactions among the aforementioned variables on the risk behaviors.

Samples were 380 female adolescents aged 15-21 years studying at professional diploma level in 4 institutes in Bangkok. Nine predictors of interest were 3 types of parental rearing about sex (democratic, restrictive and laissez-faire), having peers as role model on sexual relationship, attitude towards risk behaviors, future-orientation and self-control, self-esteem, family background (parents living together VS divorced), and living conditions (living with parents VS living alone or with friends) Questionnaires were used to collect data.

The data were analyzed by utilizing stepwise multiple regression analysis, three-way analysis of variance and Scheffe's test.

The results were as follows :

1. Good predictors of risk behaviors, were attitude towards risk behaviors, laissez-faire type of rearing, living conditions, having role model and democratic type of rearing. The latter predictor had a negative coefficient. These five predictors altogether accounted for 75.30% of the risk behaviors variance.

2. In examining interactions among environmental, psychological and bio-social variables, it was found that there were no interaction effects among the three groups of variables. However, there was an interaction effect between laissez-faire type of rearing

and living conditions. Female adolescents who were high in laissez-faire rearing scores and living alone or with friend had the highest risk behaviors compared to other groups. The variables which had main effects on risk behaviors were living conditions, attitude towards risk behaviors, and having role model. The higher the scores of these variables the more the risk behaviors and the adolescents who lived alone or with friends had higher risk behaviors than those living with parents.

ปริญญาบัตร

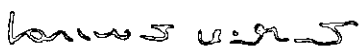
เรื่อง

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์
ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร

ของ

นางระวีวรรณ กันวี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)

วันที่ ๒๒ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

คณะกรรมการสอบปริญญาบัตร

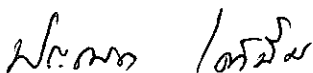
ประธาน

(อาจารย์ ดร. วิลาศลักษณ์ ชวัลลี)

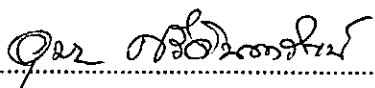
กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประณต คำฉิม)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ อุษาศรีจินดารัตน์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูง จากอาจารย์ ดร. วิลาศลักษณ์ ชิววัณลี ประธานกรรมการที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร กรรมการที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอย่างมากในการให้ความรู้ คำแนะนำ ตลอดจนการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอนของการทำวิจัยฉบับนี้อย่างใกล้ชิด ขอขอบพระคุณ อาจารย์ อุษา ศรีจินตารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประณต คำจิม กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์มีคุณค่ายิ่งในการปรับปรุงงานวิจัยฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ คุณณัฏษณีย์ ลูประสงค์ และคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องในการเก็บข้อมูลทุกท่าน ที่ได้สละเวลาและกรุณาติดต่อประสานงานในการเก็บข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบใจนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุดผู้วิจัยซาบซึ้งในความรัก ความห่วงใย ความช่วยเหลือสนับสนุน และกำลังใจ ที่มีให้ล้นเหลือเสมอจากบุคคลดังต่อไปนี้ผู้เป็นที่รักยิ่งของผู้วิจัย คือ นายอดุลย์ - นางสุมาลี ภูประเสริฐ (บิดา - มารดา) นายจักรกฤต กันวี (สามี) และ ด.ช.พิสิษฐ์ กันวี (บุตรชายที่น่ารัก วัย 2 เดือน) และขอขอบคุณผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และเพื่อนนิสิตที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการทำปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้

ระวีวรรณ กันวี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
	ความสำคัญของการวิจัย	2
	ขอบเขตของการวิจัย	3
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	3
	ตัวแปรที่ศึกษา	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
	นิยามปฏิบัติการ	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น	9
	ความหมายของการมีเพศสัมพันธ์	9
	ความหมายของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น	9
	การวัดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น	10
	แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น	10
	สาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น	11
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์	11
	เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น	14
	ความหมายของเจตคติ	14
	องค์ประกอบของเจตคติ	15
	การเกิดเจตคติ	16
	ความหมายของเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์	17
	การวัดเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อ การมีเพศสัมพันธ์	17
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์	17

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ใน วัยรุ่นของวัยรุ่น	19
ความหมายของมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	19
การวัดลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	20
การเห็นคุณค่าในตนเองกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของ วัยรุ่น	21
ความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเอง	21
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง	22
องค์ประกอบด้านต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง	22
การวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเห็นคุณค่าในตนเอง	24
การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของ วัยรุ่น	28
ความหมายของการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ	35
ประเภทการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ	36
แนวทางการอบรมสั่งสอนในเรื่องการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศ	36
การวัดการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ	40
การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อ การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของวัยรุ่น	40
ความหมายของการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ	41
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ	41
การวัดการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ ...	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) ลักษณะทางชีวสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น	
วัยรุ่น	43
กรอบแนวคิดในการวิจัย	45
สมมติฐานการวิจัย	47
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	48
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	48
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	48
การหาคุณภาพของแบบสอบถาม	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานของการวิจัย	60
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	70
สรุปและอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	71
ข้อเสนอแนะ	77
บรรณานุกรม	78
ภาคผนวก	88
ประวัติย่อผู้วิจัย	110

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยด้านชีวสังคม	58
2 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง	59
3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง สถานภาพทางครอบครัว สถานภาพการพักอาศัย กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน.....	62
4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรทีละชั้นในพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน	63
5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย กับการเห็นคุณค่าในตนเองและลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	65
6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย กับการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศและสถานภาพการพักอาศัย	66
7 การเปรียบเทียบรายคู่ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยกับสถานภาพการพักอาศัย	67
8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน กับเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์และการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ	68
9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ กับการเห็นคุณค่าในตนเองและสถานภาพของครอบครัว	69

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
10 คำอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ใน วัยเรียนของวัยรุ่น	97
11 คำอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบวัดการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ.....	98
12 คำอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบวัดการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบ เพื่อนต่างเพศ	99
13 คำอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน.....	99
14 คำอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง.....	100
15 คำอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมี เพศสัมพันธ์	101

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัยตามความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา..... 46

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมไทยในปัจจุบันกำลังอยู่ในภาวะที่กำลังพัฒนามีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ประชาชนชาวไทยปรับตัวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทำให้เกิดปัญหาหลายประการ เช่น เรื่องเกี่ยวกับเจตคติและพฤติกรรมทางเพศ วัฒนธรรมไทยเห็นว่าเด็กหรือวัยรุ่นไม่ควรมีความสัมพันธ์ทางเพศจนกว่าจะแต่งงาน หากใครมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานสังคมก็จะไม่ยอมรับ แต่ในวัฒนธรรมตะวันตกถือว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องปกติธรรมดา ไม่ใช่เรื่องที่ต้องปกปิดไม่ให้วัยรุ่นรับรู้ อย่างไรก็ตามการมีความรู้เรื่องเพศเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิดพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมทางสังคม จึงจำเป็นต้องมีการเรียนรู้ที่ถูกต้องเพื่อให้เกิดเจตคติที่ดี ซึ่งปัญหาเรื่องเพศของวัยรุ่นเป็นปัญหาหนึ่งที่สังคมไทยกำลังประสบอยู่และพบว่าสาเหตุของพฤติกรรมทางเพศขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ค่านิยม ความรู้ ทศนคติ ความเชื่อ อิทธิพลของเพื่อน ครอบครัว สิ่งพิมพ์ และสื่อที่มีส่วนกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกทางเพศ ซึ่งเป็นตัวกำหนดหรือตัวผลักดันให้พฤติกรรมของมนุษย์โน้มเอียงไปทางใดทางหนึ่ง โดยจะผลักดันให้บุคคลนั้นแสดงออกหรือแสดงการกระทำออกโดยไม่รู้ตัว (สุนทรี โคมิน และสนิท สมัครการ. 2523 : 6)

วัยรุ่นเป็นวัยที่เริ่มมีวุฒิภาวะทางเพศ เริ่มที่จะแยกตัวเป็นอิสระจากครอบครัวทั้งทางด้านความคิดและการกระทำ และมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์มากที่สุด ในวัยนี้ร่างกายและจิตใจจะได้รับการกระตุ้นจากฮอร์โมนทำให้มีการเจริญเติบโตทางเพศที่สมบูรณ์ เป็นเหตุให้เริ่มมีความต้องการทางเพศ สนใจในเพศตรงข้าม มีความรักระหว่างเพศ (สุชาติ โสมประยูร และวรรณ โสมประยูร. 2541 : 56) ประกอบกับสถานการณ์ในสังคมปัจจุบันที่มีส่วนช่วยในเรื่องเพศ จึงทำให้วัยรุ่นเกิดการอยากทดลอง อยากหาประสบการณ์ อาจทำให้ไม่ได้ไม่ได้อย่างยิ่งซึ่งใจต่อปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมา และมีสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยสิ่งส่งเสริมกามารมณ์ไม่ว่าจะเป็นสถานบันเทิงเรีงรมย์ยามค่ำคืน และสื่อจากอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ มากมายได้เน้นการนำเสนอในลักษณะของการตอบสนองความต้องการทางกามารมณ์มากกว่าการเสนอความรู้ทางวิชาการ ซึ่งผลที่ได้รับก็คือวัยรุ่นได้รับข้อมูลที่ผิดพลาดมากขึ้นและก่อให้เกิดปัญหาตามมา เช่น ปัญหาการตั้งครรภ์นอกสมรส ปัญหาโรคติดต่อทางเพศ ปัญหาอาชญากรรมทางเพศ รวมทั้งโรคเอดส์ (ปาริฉัตร ครองจันทร์. 2539 : 4) และมีโอกาสเสี่ยงต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เกือบ 30 โรค อายุที่พบมากเกี่ยวกับพฤติกรรมกามารมณ์ก่อนการสมรส ได้แก่ ช่วงอายุ 20-30 ปี แต่อายุ 15-16 ปี กำลังเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อย่างน่าวิตก โดยพบกลุ่มนักเรียนนักศึกษาที่มีประมาณ 20% มากเป็นอันดับ 3 (กรมอนามัย. 2531 : 94) และสถานเรีงรมย์ต่างๆ ในปัจจุบันมีการเสพของ

มีนเมา เสพยาเสพติด และการมั่วสุมทางเพศ การดื่มสุราจะนำไปสู่การขาดสติสัมปชัญญะ ขาดความยั้งคิดทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศคือ มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย (จันทนัช ทองศิริ. 2539 : 14 ; อ้างอิงจาก Blanken. 1993 : 26) ทำให้วัยรุ่นที่อยู่ในวัยอยากรู้ อยากรูเห็นมีโอกาสที่จะตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์ได้ง่าย มีการประมาณการว่าวัยรุ่นเข้าไปเที่ยวมั่วสุม ตามสถานเริงรมย์ในเขตกรุงเทพมหานครคิดประมาณ 7,500 คน ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่น อายุ 12 - 17 ปี และมีแนวโน้มของจำนวนวัยรุ่นเพิ่มขึ้นทุกขณะ จากการวิจัยของมหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า วัยรุ่นกลุ่มอายุ 16 - 18 ปี ตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจสูงถึงร้อยละ 21.4 ซึ่ง 1 ใน 4 เคยมีความพยายามทำลายทารกในครรภ์มาก่อน (สุรศักดิ์ เอื้อมเก็บ. 2541 : 4)

โดยสรุปพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นนั้น อาจนำไปสู่ปัญหา การตั้งครภภโดยมิได้ตั้งใจ การทำแท้งเนื่องมาจากไม่ต้องการบุตร โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และไม่สำเร็จการศึกษา ปัญหาดังกล่าวนี้อาจจะมีทางป้องกันได้ หากเราเข้าใจสาเหตุหรือปัจจัย ของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งปัจจัยที่คาดว่าจะมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงน่าจะเกิดจากสภาพแวดล้อม ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูเรื่องเพศ การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ และเกิดจากจิตลักษณะ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ และเกิดจากตัววัยรุ่นเอง ได้แก่ สถานภาพของครอบครัว สถานภาพการพักอาศัย ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนที่ถูกต้องซึ่งมีความสำคัญ และความจำเป็นอย่างมาก เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันปัญหาต่างๆ ดังที่กล่าวข้างต้น ให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อหาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ด้านจิตลักษณะและด้านชีวสังคมที่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิง
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงที่มีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ด้านจิตลักษณะและด้านชีวสังคมแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ด้านจิตลักษณะ และด้านชีวสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น เพื่อเป็นประโยชน์หรือช่วยป้องกันปัญหาสังคมทางด้านการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น ซึ่งเป็น

พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาตามมา เช่น การตั้งครุภในวัยเรียน การทำแท้ง การค้าประเวณี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้วัยรุ่นเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมอันพึงปรารถนา และเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และภาครัฐบาลในการนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลพื้นฐานพิจารณาประกอบการวางแผนพัฒนา แก้ไข และป้องกันปัญหาต่างๆ หรือจัดระเบียบสังคมอันเกี่ยวเนื่องกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ในวัยเรียนของวัยรุ่นในอนาคตต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ วัยรุ่นหญิงในช่วงอายุตั้งแต่ 15-21 ปี ที่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ถึง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเลือกโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จากสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 4 สถาบัน ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุขจักรวรรดิ วิทยาเขตพาณิชยการพระนคร โรงเรียนอรรณพวิทยพานิชยการ และสถาบันศรีวัฒนาบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีนานาชาติ ผู้วิจัยสอบถามจากวัยรุ่นเพศหญิงในช่วงอายุ 15-21 ปี ในสถานศึกษาดังกล่าวที่ยินดีตอบแบบสอบถาม จำนวน 380 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ

ด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่

- การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ
- แบบประชาธิปไตย
- แบบเข้มงวดกวดขัน
- แบบปล่อยปละละเลย
- การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ

ด้านจิตลักษณะ ได้แก่

- ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน
- การเห็นคุณค่าในตนเอง
- เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ด้านชีวสังคม ได้แก่

- สถานภาพของครอบครัว
- สถานภาพการพักอาศัย

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สถานภาพของครอบครัว หมายถึง ลักษณะความเป็นอยู่ของครอบครัวนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะได้แก่

1.1 ครอบครัวสมบูรณ์ หมายถึง ครอบครัวที่บิดามารดาและบุตรอยู่ร่วมกัน

1.2 ครอบครัวไม่สมบูรณ์ หมายถึง ครอบครัวที่บิดามารดาแยกกันอยู่ โดยที่บิดามารดาและบุตรไม่ได้อยู่ร่วมกันด้วยเหตุผลต่างๆ เช่น บิดาหรือมารดาเสียชีวิต บิดาหรือมารดาไปทำงานต่างจังหวัด และหรือบิดามารดาหย่าร้างกันโดยถูกกฎหมาย เป็นต้น

2. สถานภาพการพักอาศัย หมายถึง สภาพการพักอาศัยของวัยรุ่นในขณะกำลังศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ

2.1 พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา หรือญาติผู้ใหญ่

2.2 พักอาศัยหอพักกับเพื่อน หรืออยู่คนเดียว

นิยามปฏิบัติการ

1. พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน หมายถึง การกระทำของวัยรุ่นที่ทำให้มีโอกาสสูงที่จะมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ซึ่ง ได้แก่

1) การมีคู่อริหรือเพื่อนชายที่สนิทสนมกันในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ 2) การอยู่ใกล้ชิดกับคู่อริในสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการมีเพศสัมพันธ์ 3) การมีสิ่งกระตุ้นหรือยั่วให้เกิดความรู้สึกทางเพศได้ง่าย 4) การแสดงความรู้สึกต่อกันทางร่างกายกับคู่อริ

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น วัดโดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 6 ระดับ สร้างตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .4132 ถึง .8124 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .9161 ผู้ตอบแต่ละคนจะได้คะแนนระหว่าง 10 ถึง 60 คะแนน โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

ให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนจากแบบสอบถามสูงกว่า แสดงว่ามีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นต่ำกว่า

2. การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ หมายถึง การที่วัยรุ่นได้รับการอบรมเลี้ยงดูในความรู้เรื่องเพศศึกษาจากบิดา มารดา ด้วยการปลูกฝังและขัดเกลาพฤติกรรมทางเพศให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมในด้านความรู้ด้านร่างกาย สุขภาพทางเพศ อนามัยทางเพศ ด้านสังคมและการปรับตัวทางเพศ เพื่อให้เด็กมีความคิด ความเชื่อ ค่านิยม และวิถีชีวิตที่พึงปรารถนา ซึ่งอาจจะใช้วิธีการให้รางวัล ลงโทษ ควบคุม โดยแบ่งวิธีการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศเป็น 3 แบบ ระหว่างบิดา มารดา กับวัยรุ่นดังต่อไปนี้

2.1 การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย หมายถึง วิธีการอบรมสั่งสอนที่ลูกมีความรู้สึกว่าตนเองได้รับโอกาสในการเลือกคู่ครองหรือการคบเพื่อนต่างเพศได้ บิดามารดาได้ให้ความรักและความอบอุ่น สนับสนุน ใช้อิทธิพล รับฟังความคิดเห็นของลูกในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศพร้อมทั้งให้คำปรึกษาให้ความรู้เรื่องเพศ และให้อิสระในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศภายใต้คำแนะนำและการดูแลของบิดา มารดา เช่น ยอมรับในการที่ลูกจะคบเพื่อนต่างเพศโดยบิดามารดาจะสอนเรื่องการวางตัวให้เหมาะสม เป็นต้น

2.2 การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน หมายถึง วิธีการอบรมสั่งสอนที่ลูกมีความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควรในการเลือกคู่ครองหรือการคบเพื่อนต่างเพศ ต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่บิดา มารดากำหนดไว้อย่างใกล้ชิด ความรู้เรื่องเพศศึกษาต้องเป็นไปตามที่บิดา มารดาสอนเท่านั้น ออกคำสั่ง ใช้อารมณ์ ลงโทษรุนแรง ไม่ต้องการให้ไปไหน เช่น เมื่อลูกจะคบเพื่อนต่างเพศ บิดา มารดาจะคอยห้ามไม่ให้ติดต่อกัน หากฝ่าฝืนจะถูกลงโทษ เป็นต้น

2.3 การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง วิธีการอบรมสั่งสอนที่ลูกมีความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับการเอาใจใส่ ได้รับความรักน้อย ไม่เป็นที่ยอมรับ ไม่เคยรับรู้ว่าลูกมีความคิดเห็นเรื่องเพศแบบใด ขาดการสนับสนุนหรือคำแนะนำจากบิดา มารดา และไม่ให้คำปรึกษาความรู้เรื่องเพศศึกษาเลย มักถูกปล่อยให้ทำอะไรตามใจชอบในการเลือกคู่ครองหรือการคบเพื่อนต่างเพศ บิดา มารดาไม่ให้ความอบอุ่นเท่าที่ควร เช่น ถ้าลูกจะมีเพื่อนต่างเพศก็ไม่สนใจ เป็นต้น

การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศทั้ง 3 แบบ วัดโดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ สร้างตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 แบบในการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ แบบละ 10 ข้อ รวม 30 ข้อ คำถาม มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .1623 ถึง .6002 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .8473 ผู้ตอบแต่ละคนจะได้คะแนนระหว่าง 30 ถึง 150 คะแนน ซึ่งการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .3139 ถึง .6482 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .8474

การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .3310 ถึง .5881 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .7779 การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .2822 ถึง .6231 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .7537 โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยสูงกว่า แสดงว่ามีการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยต่ำกว่า และผู้ที่ได้คะแนนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขันสูงกว่า แสดงว่ามีการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขันมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขันต่ำกว่า และผู้ที่ได้คะแนนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยสูงกว่า แสดงว่ามีการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยต่ำกว่า

→ 3. การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ หมายถึง การที่บุคคลนั้นสังเกตเห็นหรือรับรู้ว่ามีเพื่อนมีการคบเพื่อนต่างเพศ และการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ

การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศวัดโดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ สร้างตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ประกอบด้วยข้อคำถาม 11 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .4997 ถึง .7424 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .9186 ผู้ตอบแต่ละคนจะได้คะแนนระหว่าง 11 ถึง 55 คะแนน โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศสูงกว่า แสดงว่าการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศต่ำกว่า

4. ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดได้รอได้ในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การงดบำบัดความต้องการในปัจจุบันของตน เพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต

ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตนวัดโดยปรับจากแบบสอบถามของดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันทน์ซึ่งใช้หลักของลิเคิร์ต (Likert) (สุรศักดิ์ เอี่ยมเก็บ. 2541 : 69-70) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยใช้แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการควบคุมตนเองของบุคคลในพฤติกรรมการอดได้รอได้ ประกอบด้วยข้อความ 12 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .1078 ถึง .4623 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .6380 ผู้ตอบแต่ละคนจะได้คะแนนระหว่าง 12 ถึง 60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนสูงกว่า แสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนต่ำกว่า

5. การเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง การที่บุคคลพิจารณาประเมินคุณค่าตนเองในด้านความสามารถ ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ ทำให้ตนเองมีความรู้สึกว่าเป็นบุคคลที่มีคุณค่า มีความสามารถ มีความเชื่อมั่นเป็นที่ยอมรับนับถือทั้งของตนเองและบุคคลรอบข้าง

การเห็นคุณค่าในตนเองผู้วิจัยปรับจากแบบสอบถามของออร์ซมา พุ่มสวัสดิ์ (2539 : 34-36) ที่ดัดแปลงมาจากคูเปอร์สมิธ (Coopersmith, 1984 : 5-6) ซึ่งได้สร้างแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง (Coopersmith Self-Esteem Inventory, 1984) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ สร้างตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ประกอบด้วยข้อความ 12 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .4155 ถึง .6370 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .8497 ผู้ตอบแต่ละคนจะได้คะแนนระหว่าง 12 ถึง 60 คะแนน ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่า แสดงว่ามีการเห็นคุณค่าในตนเองมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำกว่า

6. เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ 1. องค์ประกอบทางด้านการรู้คิดเชิงประเมินค่า (Cognitive Component) เป็นความคิดเห็นที่ว่าพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งที่มิประโยชน์หรือเป็นโทษ 2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component) คือ ความชอบหรือไม่ชอบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เหล่านั้น 3. องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มในเชิงพฤติกรรมหรือการกระทำ (Action Tendency Component or Behavioral Component) คือ ระดับความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ต่อการคบเพื่อนต่างเพศในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในเรื่องต่อไปนี้ 1) การมีคู่อรักหรือเพื่อนชายที่สนิทสนมกันในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ 2) การอยู่ใกล้ชิดกับคู่อรักในสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการมีเพศสัมพันธ์ 3) การมีสิ่งกระตุ้นหรือยั่วให้เกิดความรู้สึกทางเพศได้ง่าย 4) การแสดงความรู้สึกต่อกันทางร่างกายกับคู่อรัก และการมีเพศสัมพันธ์

เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์วัดโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จากเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง สร้างตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ประกอบด้วยข้อความ 22 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .0048 ถึง .8541 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .8940 ผู้ตอบแต่ละคนจะได้คะแนนระหว่าง 22 ถึง 110 คะแนน โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่า แสดงว่ามีเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ต่ำกว่า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์โดยทั่วไป มักใช้รูปแบบหนึ่งในสี่รูปแบบดังต่อไปนี้เป็นหลัก (1) รูปแบบเน้นจิตลักษณะ (Trait Model) คือ เน้นลักษณะภายในตัวบุคคลที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรม (2) รูปแบบการวิเคราะห์พลวัตทางจิต (Psychodynamic Model) มุ่งศึกษาโครงสร้างทางจิตที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรม (3) รูปแบบสถานการณ์นิยม (Situational Model) รูปแบบนี้เน้นสถานการณ์ภายนอกมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ (4) รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionistic model) เป็นรูปแบบที่เน้นความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสถานการณ์ (งามดา วนิทานนท์. 2536 : 9) เน้นถึงความสัมพันธ์หลายทิศทางระหว่างบุคคลกับสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติการที่เกิดขึ้นมีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องซึ่งกันและกัน ปัจจัยด้านบุคคลหรือปัจจัยด้านสถานการณ์เพียงด้านใดด้านหนึ่งไม่สามารถเป็นตัวบ่งชี้พฤติกรรมของปัจเจกบุคคล พฤติกรรมที่แท้จริงของปัจเจกบุคคลเป็นผลมาจากการกระทำของกระบวนการต่อเนื่องของปฏิสัมพันธ์หลายทิศทางหรือเป็นผลสะท้อนกลับระหว่างบุคคลกับสถานการณ์ที่บุคคลเผชิญอยู่ (กนิษฐา ตันทพันธ์. 2541 : 7 ; อ้างอิงจาก Magnusson and Endler. 1977 : 3-4)

รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมดังกล่าวเป็นรูปแบบที่ผู้วิจัยนำมาพิจารณาสาเหตุของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น ซึ่งศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมกำหนดโดยอาศัยแนวการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism model) เป็นแนวทางเบื้องต้นในการกำหนดตัวแปรที่ศึกษา จากการประมวลเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูเรื่องเพศ และการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ จิตลักษณะเดิมของผู้กระทำที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง จิตลักษณะร่วมกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น ได้แก่ เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังได้ศึกษาปัจจัยด้านชีวสังคม ได้แก่ สถานภาพทางครอบครัวและสถานภาพการพักอาศัย เพื่อเป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ และการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการศึกษาต่อไปนี้

✓ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น

ความหมายของการมีเพศสัมพันธ์

เพศสัมพันธ์ (sexual intercourse) เป็นส่วนหนึ่งของความเป็นเพศ (sexuality) และความสัมพันธ์ระหว่างเพศ (gender relation) เพศสัมพันธ์มีความหมาย (meaning) ที่กว้างขวางมากกว่าการสืบพันธุ์ของมนุษย์ตามปกติธรรมดา (Reproductive model) ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างระหว่างชายและหญิงที่เป็นผลมาจากการจัดระเบียบทางสังคมทำให้การมีเพศสัมพันธ์มีความหมายที่แตกต่างกันระหว่างหญิง และชาย (นิมิตร มั่งมีทรัพย์. 2542 : 9 ; อ้างอิงจาก Moore and Resenthal. 1993) วัยรุ่นหญิงมีทัศนคติต่อเพศสัมพันธ์ คือการแสดงความรักและความใกล้ชิดระหว่างชายหญิงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากพันธะหรือข้อผูกมัด (commitment) ทางอารมณ์ที่ชายและหญิงมีต่อกัน ในขณะที่วัยรุ่นชายให้ความหมายของการมีเพศสัมพันธ์คือความตื่นเต้นทางเพศและการได้รับประสบการณ์ทางเพศที่ทำให้มีความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นเพศของตน (นิมิตร มั่งมีทรัพย์. 2542 : 9 ; อ้างอิงจาก Leigh. 1989) แม้ว่าความหมายของการมีเพศสัมพันธ์จะมีความแตกต่างไปตามการจัดระเบียบความสัมพันธ์ทางสังคมตามเพศ แต่รูปแบบของการมีเพศสัมพันธ์ที่เป็นแบบแผนเดียวกันเกือบทุกสังคม คือ รูปแบบของการสืบพันธุ์ที่เป็นความร่วมมือเพศด้วยการสอดใส่อวัยวะเพศชายและเกิดการหลั่ง (ejaculation) ของชายภายในช่องคลอดของหญิงที่ฝ่ายชายเป็นฝ่ายกระทำ (active) และผู้หญิงเป็นฝ่ายยอมตาม (passive) (นิมิตร มั่งมีทรัพย์. 2542 : 9 ; อ้างอิงจาก Koedt. 1973)

✗ กล่าวโดยสรุป ความเป็นเพศ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และเพศสัมพันธ์ เป็นมโนทัศน์ที่มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กันทั้งในแง่ของความหมายและบทบาท อันเป็นผลมาจากการขัดเกลาทางสังคมโดยที่เพศสัมพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่มีความหมายและบทบาทแฝงอยู่ในความเป็นเพศของวัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิง ดังนั้น การทำความเข้าใจการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักศึกษาจึงต้องอาศัยการทำความเข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศจากความเป็นเพศชายและเพศหญิงในทัศนะและมุมมองของวัยรุ่นชายและหญิงเอง

✓ ความหมายของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติทางเพศที่ก่อให้เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ อาทิเช่น การมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุเริ่มเข้าสู่วัยตอนต้น คือ ตั้งแต่อายุ 13 ปี การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย การดื่มสุราก่อนการมีเพศสัมพันธ์ หรือการมีคู่นอนจำนวนมาก เป็นต้น (จันทนัช ทองศิริ. 2539 : 12 ; อ้างอิงจาก Deering, M. J. 1993 : 68 – 69) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พบได้บ่อยมากในวัยรุ่น

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น หมายถึง การกระทำของวัยรุ่นที่ทำให้มีโอกาสสูงที่จะมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ซึ่ง ได้แก่

ยังไม่เสร็จ

1) การมีคู่อรักหรือเพื่อนชายที่สนิทสนมกันในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ 2) การอยู่ใกล้ชิดกับคู่อรักในสถานการณที่เอื้ออำนวยต่อการมีเพศสัมพันธ์ 3) การมีสิ่งกระตุ้นหรือยั่วให้เกิดความรู้สึกทางเพศได้ง่าย 4) การแสดงความรู้สึกต่อกันทางร่างกายกับคู่อรัก

การวัดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นในงานวิจัยนี้ วัดโดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 6 ระดับ สร้างตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนจากแบบสอบถามสูงกว่า แสดงว่ามีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นต่ำกว่า

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

เรื่องเพศเป็นสัจยชาติญาณอย่างหนึ่งตามธรรมชาติของมนุษย์ที่เกิดมาพร้อมด้วยความสุข ความสำเร็จของมนุษย์ และการแสดงบทบาททางเพศที่ถูกที่ควรขึ้นอยู่กับความฉลาด ความสามารถในการดำรงชีวิตไปตามความเหมาะสมแห่งลักษณะทางเพศของมนุษย์นั้นด้วย ซึ่งชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์ (2524) กล่าวว่า คำว่าพฤติกรรมทางเพศ (Sexual Behavior) จึงครอบคลุมพฤติกรรมทั้งสองลักษณะ คือ พฤติกรรมที่อยู่ภายใน (Inner) และพฤติกรรมที่แสดงออกภายนอก (Outer) เรื่องของความต้องการทางเพศหรือการร่วมเพศในทัศนะของนักจิตวิทยาไม่ถือว่าเป็นการเรียนรู้ แต่เป็นสัจยชาติญาณอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่พร้อมจะแสดงออกเมื่อร่างกายถึงวุฒิภาวะ เพราะฉะนั้นมนุษย์จึงแสดงออกถึงเรื่องเพศตลอดเวลาทั้งที่รู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ความแตกต่างระหว่างเพศมีผลในการควบคุมพฤติกรรม มนุษย์มีแนวโน้มในการตอบสนองอารมณ์ทางเพศได้ง่าย ถ้าสภาพแวดล้อมมีลักษณะเป็นการกระตุ้นความต้องการทางเพศ เช่น บรรยากาศตามชายทะเล ในบาร์ หรือสถานเริงรมย์ต่างๆ เป็นต้น พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในประเทศไทยในปัจจุบันเริ่มเห็นเด่นชัดกว่าแต่ก่อนเพราะการยึดมั่นในวัฒนธรรมของชาติในวัยรุ่นหย่อนยานลง มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากประเทศอื่นๆ เข้ามาในประเทศไทย ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลบางประการแก่วัยรุ่น เช่น การแต่งกาย อิสระเสรีทางเพศ ใกล้ชิดสนิทสนมกันง่าย ประกอบกับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมภายนอก เอกสาร ภาพยนตร์ วีดีโอ สถานเริงรมย์มีมากทำให้วัยรุ่นขาดความยั้งคิด ปล่อยตัวปล่อยใจให้เป็นไปตามความปรารถนาของธรรมชาติ สัมผัสถึงความพร้อมของตนด้านเศรษฐกิจและสังคม เพราะเหตุนี้เองจึงปรากฏว่าหญิงสาวหลายรายต้องสูญเสียความเป็นสาว เพราะทนแรงขับทางเพศอันเนื่องจากสภาพแวดล้อมที่จูงใจไม่ได้ สภาพแวดล้อมดังกล่าวเป็นสถานการณ์ที่กระตุ้นจากสภาวะแวดล้อมในสถานการณ์นั้นๆ (กุลขลิ สุกันหะเกตุ. 2521-2522 : 51)

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่าเรื่องเพศเป็นสัจยชาติญาณอย่างหนึ่งที่พร้อมจะแสดงออกเมื่อร่างกายถึงวุฒิภาวะ ฉะนั้นมนุษย์จึงแสดงออกถึงเรื่องเพศตลอดเวลาทั้งที่รู้ตัวหรือไม่รู้ตัวจึงมีแนวโน้มในการตอบสนองอารมณ์ทางเพศได้ง่าย ถ้าสภาพแวดล้อมมีลักษณะเป็นการกระตุ้น

ความต้องการทางเพศและวัฒนธรรมเริ่มหย่อนยานลง เพราะมีการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากประเทศอื่นๆ เข้ามาในประเทศไทย จึงทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้น

✓ สาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น

การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นเป็นพฤติกรรมที่ได้รับการกล่าวขวัญกันมากในวัยรุ่นที่เป็นนักเรียน และนักศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา การถูกเนื้อต้องตัวกันระหว่างหนุ่มสาวกระทำกันโดยเปิดเผยมากขึ้น จึงอาจมีแนวโน้มนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น

วิทยา นาควัชระ (2527 : 33-34) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสไว้ดังต่อไปนี้

1. วัยรุ่นชอบทดลอง อยากรู้ อยากเห็น ดังนั้นจึงมีพฤติกรรมมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส
2. วัยรุ่นทนการอดอ้อนของอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้ ซึ่งส่วนใหญ่ฝ่ายชายจะเป็นฝ่ายอดอ้อนฝ่ายหญิงก็ใจอ่อน
3. วัยรุ่นคิดว่าเป็นแฟชั่น เมื่อคบกันเป็นแฟนกันก็ต้องมีได้เสียกัน แคมบางคนบอกด้วยว่า “ไม่เห็นเสียหายอะไร”
4. วัยรุ่นอยากได้ความรู้สึกเป็นเจ้าของซึ่งกันและกัน ซึ่งเกิดได้ทั้งชายและหญิง แต่หลังจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสกันแล้ว ความรู้สึกว่าจะเป็นผู้เป็นเจ้าของซึ่งกันและกันมีได้จริงหรือไม่
5. วัยรุ่นรู้สึกว่าตนเองมีค่าเป็นที่ต้องการของอีกฝ่ายหนึ่ง
6. วัยรุ่นมีแรงผลักดันจากโฮโมน และสัญชาตญาณของการสืบพันธุ์

จากสาเหตุที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ไม่ว่าจะเกิดจากการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา การอยากรู้ อยากเห็นอยากลอง การที่ตนเองรู้สึกว่าเป็นที่ต้องการสำหรับผู้อื่น หรือจากสัญชาตญาณของการสืบพันธุ์ จึงเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ช่วยกันแนะนำและให้คำปรึกษาแก่วัยรุ่น เพื่อวัยรุ่นจะได้ประพฤติในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นนั้นมีมากมายที่อาจจะทำให้วัยรุ่นเสียโอกาสใดๆ ในการที่จะดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต

✓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์สำหรับการมีคู่รัก วิจิตร ศรีสุพรรณ และคณะ (2533 : 69) พบว่ามากกว่าร้อยละ 50 ของกลุ่มวัยรุ่นเพศชายเคยมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ เพื่อนหญิงรักสนุกและคู่รัก ร้อยละ 65 ซึ่งคล้ายคลึงกับการศึกษาเชิงสำรวจของ ผ่องพรรณ ชีระวัฒนศักดิ์ และจันทร์เพ็ญ เกาแล (2536) เรื่องความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ของกลุ่มวัยรุ่นชนบทจังหวัดพิจิตรพบว่า วัยรุ่นร้อยละ 23.4 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 16 – 17 ปี ในจำนวนนี้พบว่า มีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศมากที่สุดร้อยละ 28.9 รองลงมาคือ เพื่อนหญิงและคู่รักร้อยละ 25.2

✓ สำหรับการตี๋มสุร่าก่อนการมีเพศสัมพันธ์ เป็นพฤติกรรมเสี่ยงโดยอ้อมที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เพราะการตี๋มสุร่าจะนำไปสู่การขาดสติสัมปชัญญะ ขาดความยั้งคิดทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศคือ มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยได้ (จันทนต์ ทองศิริ. 2539 : 14 ; อ้างอิงจาก Blanken, 1993 : 26) ดังเช่นการสำรวจของ อิงสตัน และคณะ (จันทนต์ ทองศิริ. 2539 : 14 ; อ้างอิงจาก Hingston et al., 1990 : 295 – 298) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อเกี่ยวกับโรคเอดส์ การใช้ยา การตี๋มเครื่องตี๋มที่มีแอลกอฮอล์เป็นส่วนผสมและพฤติกรรมป้องกันตนเองของวัยรุ่นอายุ 16 – 19 ปี ในรัฐแมสซาชูเซ ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า กลุ่มวัยรุ่นที่ตี๋มสุร่าร้อยละ 31 มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย ซึ่งผลดังกล่าวจะนำไปสู่การติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ ผลที่ได้คล้ายคลึงกับการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามในสหรัฐอเมริกาที่พบว่าวัยรุ่นที่ตี๋มสุร่าจะมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์เร็ว ซึ่งก่อให้เกิดการติดเชื้อเอชไอวี และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ ตลอดจนการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์มากกว่าวัยรุ่นที่ไม่ตี๋มสุร่า (จันทนต์ ทองศิริ. 2539 : 15 ; อ้างอิงจาก Mott, Huarin, 1988 : 128 – 136) และคล้ายคลึงกับการสำรวจที่กระทำต่อมาในสหรัฐอเมริกา (1992) ที่พบว่าการตี๋มสุร่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น โดยพบว่าวัยรุ่นที่ตี๋มสุร่าจะมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์เร็วซึ่งก่อให้เกิดการติดเชื้อเอชไอวี และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ ตลอดจนการตั้งครรภ์ ที่ไม่พึงประสงค์มากกว่าวัยรุ่นที่ไม่ตี๋มสุร่าเช่นเดียวกัน (จันทนต์ ทองศิริ. 2539 : 15 ; อ้างอิงจาก National institute of Child Health and Human Development, 1994 : 85)

✓ สำหรับการเที่ยวสถานเริงรมย์ แหล่งสถานเริงรมย์หรือสถานบริการทั้งหลาย เช่น บาร์ ไนต์คลับ คาราโอเกะ คอฟฟี่ชอป ทั้งหลายนอกจากจะเป็นแหล่งปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศแล้วยังเป็นแหล่งที่อาจซ่อนเร้นหรือแอบแฝงบริการทางเพศอยู่ด้วย ที่จะส่งเสริมให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรได้มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการศึกษาของจุฑามาต นุชมารต (2531 : 75-80) พบว่า การเที่ยวสถานเริงรมย์มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ ผู้ที่เคยเที่ยวสถานเริงรมย์ เคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 41.60 และผู้ที่ไม่เคยเที่ยวสถานเริงรมย์ เคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 9 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จารุรัตน์ เจียมประชาชนรากร (2537 : 135-139) พบว่า การเที่ยวคลับ บาร์ สถานอาบอบนวด หรือสถานเริงรมย์อื่นๆ ของนักเรียนอาชีวศึกษาชาย มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านเพศสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ นักเรียนอาชีวศึกษาชายที่เคยเที่ยว คลับ บาร์ สถานอาบอบนวด หรือสถานเริงรมย์อื่นๆ ในระดับบ่อยครั้ง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ก็มากขึ้น ดังนั้นพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ก็จะลดลง และจุฑาวรัตน์ หัวหาญ (2539 : 81-91) พบว่า การไปเที่ยว คลับ บาร์ หรือสถานเริงรมย์อื่นๆ มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และเป็นปัจจัยที่สามารถทำนายการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชายได้ดีที่สุดอีกด้วย โดยเมื่อ

ควบคุมปัจจัยอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยไปเที่ยวจะมีโอกาสเกิดการมีเพศสัมพันธ์ 3.34 เท่าของกลุ่มที่ไม่เคย

สำหรับการได้รับสื่อเรื่องเพศ สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อมนุษย์มากขึ้นทุกที สื่อข่าวสารที่ออกมาในรูปแบบต่างๆ มีทั้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และมีทั้งที่มีจุดประสงค์อื่นแอบแฝงเป็นสิ่งที่มอมเมาเยาวชนให้มีพฤติกรรมตามที่เจ้าของสื่อต้องการ เป็นสิ่งที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่งที่วัยรุ่นกำลังมีความสนใจในเรื่องเพศมากขึ้น เมื่อได้รับการเรียนรู้ด้วยสื่อต่างๆ เหล่านี้ก็จะมีการแสดงออกทางเพศตามที่สื่อเสนอมาซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจุฑามาศ นุชนารถ (2531 : 75) พบว่าการอ่านหนังสือลามกหรือดูภาพอนาจารการมีเพศสัมพันธ์ต่างๆ หรือดูจากภาพยนตร์หรือเทปโทรทัศน์ที่เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เช่นเดียวกับวิชาญ รุ่งอุทัย (2533 : 102) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในเรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น พบว่า ปัจจัยด้านการรับข่าวสารเรื่องเพศมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในเรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับพวงวรรณ จันทร์ตรี (2539 : 53-54) ได้ศึกษาค่านิยมเรื่องการรักษาพรหมจารีของสตรีโสดที่ศึกษาอยู่ในศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนในชุมชนแห่งหนึ่งในภาคกลาง พบว่าการรับรู้ข่าวสารในเรื่องเพศมีความสัมพันธ์กับค่านิยมเรื่องการรักษาพรหมจารีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับสายสุนีย์ อุดมณา (2541 : 97) ได้ศึกษาค่านิยมต่อพฤติกรรมทางเพศของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าปัจจัยด้านการรับข่าวสารเรื่องเพศมีความสัมพันธ์กับค่านิยมเรื่องเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และวันทะนีย์ วาสิกะสิน (2526 : 64) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์กับงานสังคมสงเคราะห์ พบว่าวัยรุ่นมีการเปิดรับข่าวสารในเรื่องเพศจากสื่อที่นำเสนอเรื่องเพศอย่างไม่ถูกต้องนั้น จะส่งผลต่อความรู้ ความคิดเห็น ความเชื่อและเจตคติที่ไม่ถูกต้องในเรื่องเพศ เช่นเดียวกับสายสุนีย์ อุดมณา (2541 : 97) ได้ศึกษาค่านิยมต่อพฤติกรรมทางเพศของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าปัจจัยด้านการรับข่าวสารเรื่องเพศมีความสัมพันธ์กับค่านิยมเรื่องเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกรองทิพย์ จันแยม (2538 : 29) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อมวลชนและสื่อบุคคลกับการยอมรับค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่น พบว่าสื่อมวลชนที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับมากที่สุด คือ สื่อโทรทัศน์ รองลงมาคือสื่อวิทยุ หนังสือพิมพ์ และนิตยสารตามลำดับเนื้อหาที่มีการเปิดรับมากที่สุดจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ คือ รายการบันเทิง รายการข่าว เนื้อหาที่เปิดรับจากสื่อนิตยสารมากที่สุดคือ คอลัมน์แพชั่น รองลงมาคือ คอลัมน์บันเทิง (นวนิยายต่างๆ) จากการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยอมรับความสัมพันธ์ของชาย-หญิง ก่อนสมรสควรกอดจูบและเล้าโลมกันได้ แต่การมีเพศสัมพันธ์กันนั้น ค่าเฉลี่ยของการยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง

จากงานวิจัยข้างต้น พบว่า การที่วัยรุ่นมีคู่นอนจำนวนมาก และวัยรุ่นเหล่านี้มีภาวะเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะโรคเอดส์ เริ่มตั้งแต่การมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุยังน้อย การดื่มสุราก่อนการมีเพศสัมพันธ์ การมีคู่นอนหรือคูรักร การเที่ยวสถานบันเทิง และ การได้รับสื่อเรื่องเพศ ซึ่งทำให้เกิดภาวะเสี่ยงสูงต่อการมีเพศสัมพันธ์ การที่วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงน่าจะมีปัจจัยหลายปัจจัยที่มีอิทธิพลก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงดังกล่าว

เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น

ความหมายของเจตคติ (Attitude)

ทัศนคติ หรือ เจตคติ (Attitude) มาจากคำว่า "Apt us" ในภาษาลาติน ซึ่งตรงกับคำว่า ความเหมาะสม (Fitness) หรือการปรุ่่งแต่ง (Adaptedness) เจตคติเป็นพฤติกรรมเตรียมพร้อมทางสมองในการที่จะกระทำ ซึ่งจะบ่งบอกถึงหน้าที่ของสภาวะจิตใจ หรือสภาพของอารมณ์สลับซับซ้อนก่อนที่คนเราจะตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในการแก้ปัญหา โดยส่วนใหญ่แล้วจะขึ้นอยู่กับทัศนคติที่จะคงไว้ซึ่งสิ่งที่ตนเองมีประสบการณ์ เพื่อรักษาเจตนาที่ถูกต้องไว้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาว่าความถูกต้องหรือไม่ถูกต้องเป็นอย่างใด ตามระดับความเชื่อถือหรือระดับความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520:1) ได้กล่าวว่า ทัศนคติเป็นความเชื่อ ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น บุคคล สิ่งของ การกระทำ สถานการณ์และอื่น ๆ รวมทั้งทำที่ที่แสดงออกอันบ่งบอกถึงสภาพของจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และทัศนคติเป็นนามธรรมและเป็นส่วนที่ทำให้เกิดการแสดงออกด้านการปฏิบัติ แต่ทัศนคติไม่ใช่แรงจูงใจ (Motive) และแรงขับ (Drive) หากแต่สภาพแห่งความพร้อมที่จะโต้ตอบ (State of Readiness) และแสดงให้เห็นทราบถึงแนวทางของการสนองตอบของบุคคลต่อสิ่งเร้า

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542:321) เจตคติ หมายความว่า ความรู้สึกส่วนตัวที่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นคำสมานระหว่างคำว่า ทัศนะ ซึ่งแปลว่า ความเห็น กับ คติ ซึ่งแปลว่า แบบอย่าง หรือลักษณะ เมื่อรวมกันเข้าจึงแปลว่า ลักษณะของความเห็น

กล่าวโดยสรุป เจตคติหรือทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกส่วนตัวที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง เป็นนามธรรมที่เกิดพฤติกรรมเตรียมพร้อมทางสมองที่จะกระทำ ซึ่งจะบ่งบอกหน้าที่ของสภาวะจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสภาพของอารมณ์สลับซับซ้อนก่อนที่ เราจะตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในการแก้ปัญหา ซึ่งส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ตนเองได้รับและเป็นแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านต่อสิ่งต่าง ๆ ได้เพื่อรักษา

เจตนาที่ถูกต้องจากประสบการณ์ที่ผ่านมา ตามระดับความเชื่อหรือระดับความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

องค์ประกอบของเจตคติ

1. องค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Component) หมายถึง ส่วนประกอบทางด้านความคิด หรือความรู้สึกความเข้าใจ ได้แก่ ความคิดซึ่งเป็นส่วนประกอบของมนุษย์ในการคิด ซึ่งความคิดนี้อาจจะอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งแตกต่างกันออกไป เช่น เมื่อบุคคลหนึ่ง กล่าวถึง ผงซักฟอกก็อาจต้องมีความคิดความเข้าใจเกี่ยวกับผงซักฟอกได้ว่า มีอะไรเป็นส่วนประกอบ รูปร่าง การบรรจุภัณฑ์เป็นอย่างไร ฯลฯ นอกเหนือจากการนึกถึงแต่เพียงยี่ห้อของผงซักฟอกได้เท่านั้น

2. องค์ประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก (Affective Component) ซึ่งเป็นตัวรับรู้ความคิดอีกทอดหนึ่ง ถ้าหากบุคคลมีภาวะความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดี ก็จะแสดงออกขณะคิดถึงสิ่งนั้นออกมาในลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น ขณะที่คิดถึงผงซักฟอกยี่ห้อหนึ่ง บุคคลที่มีความรู้สึกในด้านบวก เรียกว่า “Positive Affective Component” ก็จะมีความรู้สึกในด้านบวกเป็นไปในทางที่ดี ในทางตรงข้ามบุคคลที่มีความรู้สึกในด้านลบ เรียกว่า “Negative Affective Component” ก็จะมีความรู้สึกในด้านลบเป็นไปในทางที่ไม่ดี

3. องค์ประกอบทางการปฏิบัติเรียกว่า (Behavioral Component) ซึ่งมีแนวโน้มไปในทางการกระทำหรือพฤติกรรมในลักษณะที่ว่า เมื่อมีสิ่งเร้าก็จะเกิดปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น เมื่อบุคคลมีความรู้สึกในด้านบวก เป็นไปในทางที่ดีต่อผงซักฟอกชนิดใดก็จะนิยมซื้อผงซักฟอกยี่ห้อนั้นอยู่เป็นประจำ เป็นต้น

องค์ประกอบส่วนหนึ่งของเจตคติที่จะก่อให้เกิดท่าที ความรู้ และการปฏิบัติ คือ องค์ประกอบด้านพุทธิปัญญา ซึ่งได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ บุคคลมีความรู้ในเรื่องใดในลักษณะใดก็มักจะก่อให้เกิดเจตคติต่อเรื่องนั้นในลักษณะนั้น ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมของเขา เพราะการปฏิบัติหรือพฤติกรรมการแสดงออกที่สังเกตได้ กับเจตคติต่างมีความสัมพันธ์ และมีผลซึ่งกันและกัน เป็นที่เชื่อกันว่า เจตคติมีผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมของบุคคล และขณะเดียวกันการแสดงออกหรือการปฏิบัติของบุคคลก็มีผลต่อเจตคติของบุคคลนั้น ด้วยอาจทำให้เจตคติเกิดการเปลี่ยนแปลงไปได้ และเป็นที่ยึดถือกันอีกว่า ถ้าองค์ประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งของเจตคติเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบอื่นๆ มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน เช่น ถ้าองค์ประกอบด้านความรู้เปลี่ยนแปลงก็จะมีแนวโน้ม ทำให้องค์ประกอบด้านอารมณ์และด้านปฏิบัติเปลี่ยนแปลงด้วย (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526 : 84)

สรุปได้ว่า องค์ประกอบทั้ง 3 ด้านจะต้องมีความสอดคล้องกัน ถ้าองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป เจตคติของบุคคลก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย องค์ประกอบทั้ง 3 ของเจตคติดังกล่าวมีลักษณะสำคัญหลายประการต่างๆ กัน แต่ลักษณะที่องค์ประกอบทั้ง 3 มีร่วมกันซึ่งนักจิตวิทยาสังคมนิยมวัดคือ ทิศทางและปริมาณขององค์ประกอบนั้นๆ

1. ทิศทาง (Direction) เจตคติมี 2 ขั้ว หรือ 2 ทิศทาง หมายถึงการประเมินค่าการรู้คิด ความรู้สึกและการพร้อมกระทำ ไปในทางที่เป็นบวกหรือลบ ซึ่งหมายถึงดีหรือเลว เช่นเกี่ยวกับ องค์ประกอบทางการรู้คิด ก็สามารถวัดได้ว่าบุคคลมีความรู้ในประเด็นที่ต้องการวัดในทางที่ว่า สิ่งนั้นดีหรือเลว ส่วนที่เกี่ยวข้ององค์ประกอบทางการรู้คิดก็สามารถวัดได้ว่าบุคคลมีความรู้สึกต่อ สิ่งนั้นไปในทางบวกหรือลบ คือในทางชอบ พอใจ หรือไม่ชอบ ไม่พอใจ ส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบ ทางการพร้อมกระทำ ก็สามารถวัดได้ว่าบุคคลพร้อมที่จะกระทำต่อสิ่งนั้นในทางบวกหรือทางลบ ซึ่งทางบวกหมายถึงการพร้อมที่จะให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือ ส่วนทางลบหมายถึงความ พร้อมที่จะทำลายหรือขัดขวางความเจริญของสิ่งนั้น การวัดเจตคติจึงเป็นการวัดที่แตกต่างไป จากการวัดจิตลักษณะอื่นๆ ของมนุษย์ เช่น การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ซึ่งมีทิศทางเดียว คือแรงจูง ใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงหรือต่ำเท่านั้น

2. ปริมาณ (Magnitude) หมายถึงความเข้มข้นหรือปริมาณความรุนแรงของเจตคติที่มี ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ไปในทิศทางบวกหรือลบ นั่นคือ บุคคลอาจมีเจตคติต่อสิ่งหนึ่งอย่างรุนแรงมาก แต่มีเจตคติต่ออีกสิ่งหนึ่งเพียงบางเบา ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความสำคัญของสิ่งนั้น หรือขึ้นอยู่กับ ความพัวพันของบุคคลกับสิ่งนั้น ตัวอย่าง เช่น บิดามารดามีความสำคัญต่อบุคคลมาก บุคคลนั้น ย่อมมีเจตคติอย่างรุนแรงต่อบิดามารดาของตน ศาสนาพุทธมีความสำคัญต่อพุทธศาสนิกชน มาก คนเหล่านี้จึงมีเจตคติต่อศาสนาพุทธอย่างเข้มข้นหรือรุนแรง ในอีกกรณีหนึ่งนิสิตที่ไปพูด โฆษณาชักจูงใจให้คนซื้อสินค้าต่างประเทศ เป็นผู้ที่มีความพัวพันกับเรื่องนี้มาก จึงมักมีเจตคติที่ รุนแรงต่อการซื้อสินค้าต่างประเทศ (งามตา วรินทร์านนท์, 2537 : 200)

การเกิดเจตคติ

ทักต์ สุนทรเสณี (2528:4) ทศนคติจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล Allport เสนอความคิดเห็นว่าทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของคนเกิดขึ้นได้ ตามเงื่อนไข 4 ประการ คือ

1. กระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการเพิ่มพูนและบูรณาการของการตอบสนองแนวคิด ต่างๆ เช่น ทัศนคติจากครอบครัว โรงเรียน ครู การเรียนการสอน และอื่นๆ
2. ประสบการณ์การส่วนตัวขึ้นอยู่กับความแตกต่างของบุคคล ซึ่งมีประสบการณ์ที่ แตกต่างกันไป นอกจากประสบการณ์ของคนจะสะสมขึ้นเรื่อยๆ แล้วยังทำให้มีการกระสวน (Pattern) เป็นของตัวเองด้วย ดังนั้นทัศนคติบางอย่างจึงเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคลแล้วแต่ พัฒนาการและความเจริญเติบโตของคนๆ นั้น

3. การเลียนแบบ การถ่ายทอดทัศนคติของคนบางคนได้มาจากการเลียนแบบทัศนคติ ของคนอื่นที่ตนพอใจ เช่น พ่อ-แม่ ครู พี่น้อง และบุคคลอื่นๆ

4. อิทธิพลของกลุ่มสังคม คนย่อมมีทัศนคติคล้ายคลึงตามกลุ่มสังคมที่ตนอาศัยอยู่ตาม สภาพแวดล้อม เช่น ทัศนคติต่อศาสนา สถาบันต่างๆ เป็นต้น

นอกจากนั้น เด็กวัยรุ่นยังให้ความสนใจในการใกล้ชิดสนิทสนมกับเพศตรงข้ามมีความรู้ สึกผูกพันรักใคร่มากจนไม่มีเวลาคิดถึงเรื่องอื่น อย่างไรก็ตาม การเลือกคู่ครองของวัยรุ่นนั้นมี

ความแตกต่างกันตามเจตคติ ค่านิยม การอบรมเลี้ยงดู รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางสังคมของวัยรุ่น ด้วยซึ่งพัฒนาไปตามวัยของมนุษย์ การที่เด็กวัยรุ่นเลือกที่จะมีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศไม่ว่าจะในระดับใดก็ตาม ครอบครัว สังคม สภาพแวดล้อม และตัวเด็กเองมีส่วนในการตัดสินใจที่จะเลือกปฏิบัติ นอกจากนั้นบุคคลที่พวกเขาชื่นชอบก็มีผลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ด้วยว่าจะจะเป็นไปในทิศทางใด และจะโยงไปถึงพฤติกรรมของเด็กได้เช่นกัน ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับเด็กในช่วงวัยรุ่นนี้ อาทิ ปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนเวลาอันสมควร ปัญหาการทำแท้ง เป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อสังคมในระยะยาว เพราะผลพวงที่เกิดจากปัญหานั้นนั้นตามมาเป็นลูกโซ่สร้างปัญหาให้สังคมไม่น้อย จึงเป็นเรื่องที่สื่อมวลชนควรให้ความสนใจ และควรเลือกนำเสนอเฉพาะด้านที่พึงกระทำ หรือหากต้องนำเสนอทัศนคติหรือตัวอย่างที่ไม่พึงประสงค์ ควรให้แง่คิดจากพฤติกรรมนั้นด้วย เพื่อให้เด็กมีทัศนคติที่ถูกต้อง และมีพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อไป

✓ ความหมายของเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในงานวิจัยนี้ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกและแนวโน้มของพฤติกรรมที่บุคคลมีต่อเรื่องต่อไปนี้ 1) การมีคู่อรักหรือเพื่อนชายที่สนิทสนมกันในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ 2) การอยู่ใกล้ชิดกับคู่อรักในสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการมีเพศสัมพันธ์ 3) การมีสิ่งกระตุ้นหรือยั่วให้เกิดความรู้สึกทางเพศได้ง่าย 4) การแสดงความรู้สึกต่อกันทางร่างกายกับคู่อรัก และการมีเพศสัมพันธ์

การวัดเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์วัดโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จากเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง สร้างตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ประกอบด้วยข้อคำถาม 22 ข้อ โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่า แสดงว่ามีเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ทางลบมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ทางบวกต่ำกว่า

✓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

จากการค้นคว้าการวิจัยในเรื่องทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของวัยรุ่นโดยตรง อาจจะไม่มีผู้ทำการศึกษามากนักผู้วิจัยจึงนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบการศึกษาดังนี้

อุทิศ เชาวลิต (2521 : 10) ศึกษาวิจัยเจตคติเกี่ยวกับการสมรสของนักศึกษาโรงเรียนสารพัดช่างในเขตกทม นักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่านักศึกษาชายมากกว่าครึ่งมีแนวโน้มเห็นด้วยในเรื่องเดียวกันมากกว่านักศึกษา

หญิงเช่นเดียวกับ ขนิษฐา โพชนกุล (2522 : 79) ศึกษาวิจัยเรื่องเจตคติของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่อการเลือกคู่ครองและการวางแผนครอบครัว พบว่า นักศึกษาชายร้อยละ 59.42 เห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสไม่ใช่เรื่องเสียหาย และอีกร้อยละ 54.55 เห็นว่าเป็นเรื่องน่าลอง และสอดคล้องกับ เกื้อ วงศ์บุญสิน และเยาวรัตน์ ปรปักษ์ขาม (2532 : 79) ได้วิจัยเจตคติและพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนไทยพบว่าเยาวชนส่วนใหญ่ร้อยละ 90.7 ไม่เห็นด้วยที่หนุ่มสาวจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ส่วนเจตคติที่เห็นด้วยต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ส่วนใหญ่จะเป็นชายร้อยละ 16.1 เห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องของเพศศึกษา การมีสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ นอกเหนือไปจากหญิงบริการ การศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราช (กรองทิพย์ จันแยม. 2538 : 29) ได้สำรวจความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา 5 สถาบัน โดยสำรวจวิจัยรุ่นชาย 1813 คน วิจัยรุ่นหญิง 1607 คน ระดับพาณิชย์การ ส่วนใหญ่อายุต่ำกว่า 19 ปี ระดับมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยครูส่วนใหญ่อายุระหว่าง 20-24 ปี จากการสอบถามเจตคติต่อการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส พบว่า นักเรียนนักศึกษาชายที่อายุต่ำกว่า 19 ปี ยอมรับร้อยละ 72.8 ส่วนนักเรียนนักศึกษาที่อายุ 20-24 ปี ยอมรับร้อยละ 8.2 สำหรับนักเรียนนักศึกษาหญิงมีเจตคติต่อการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 13.8 และสำนักวิจัยเอแบค-เจเอสซี อินเทอร์เน็ตโพลล์ (เอแบคโพลล์. 2540 : 2) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญร่วมกับมูลนิธิผู้หญิง ได้ทำการวิจัยเจตคติ พฤติกรรมและการป้องกันโรค/การป้องกันการตั้งครรภ์จากการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มนักเรียน-นักศึกษาชายที่เคยมีเพศสัมพันธ์แล้วในเขตกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ขอนแก่น และสงขลา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเจตคติในทิศทางที่เห็นด้วยต่อการมีเพศสัมพันธ์กับแฟน/คู่อีก (ทั้งที่ยังไม่แต่งงาน) เป็นส่วนใหญ่ มีสัดส่วนร้อยละ 72.1 เจตคติในทิศทางที่เห็นด้วยกับไม่เห็นด้วยในการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน (ทั้งที่ยังไม่แต่งงาน) อยู่ในสัดส่วนพอกัน คือเห็นด้วย ร้อยละ 44.9 ไม่เห็นด้วย 47.1 เจตคติที่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์กับผู้รู้จักตามสถานบันเทิง ร้อยละ 34.6 และกับหญิงบริการ ร้อยละ 26.0 ส่วนความเห็นเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ร้อยละ 83.1 และเห็นด้วยกับการทำแท้ง ร้อยละ 17.6 และ ร้อยละ 68.1 ไม่เห็นด้วยกับการทำแท้ง

จากงานวิจัยข้างต้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเจตคติไม่เห็นด้วยต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน แต่สำหรับเพศชายมีเจตคติต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานว่าไม่ใช่เรื่องเสียหายเป็นเรื่องของเพศศึกษา ดังนั้น การที่มีเจตคติต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานจึงเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์ต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงจะส่งผลให้มีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นน้อยลง

ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ของวัยรุ่น

ความหมายของมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2520 : 35) กล่าวถึงลักษณะมุ่งอนาคตไว้ดังนี้

ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน (Future orientation) หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดได้รอได้ในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การงดบำบัดความต้องการในปัจจุบันของตน เพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต นักจิตวิทยาหลายคนพบหลักฐานว่าลักษณะมุ่งอนาคตเป็นด้านหนึ่งของพลังอีโก้ของบุคคลซึ่งจะทำให้ผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง สามารถระงับหรือชลอการบำบัดความต้องการต่างๆ ของตนได้ ฉะนั้นผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงคือผู้ที่สามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะและไม่เป็นผู้ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของศาสนาและกฎหมาย จึงเห็นได้ว่าผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีจริยธรรมสูงด้วย นอกจากนี้มิสเซล (บุญรับ ตักดีมณี. 2532 : 6 ; อ้างอิงจาก Mischel. 1974 : 285) และนักวิจัยอื่นๆ ยังพบว่าลักษณะมุ่งอนาคตนี้ มีความสัมพันธ์กับลักษณะอื่นๆ ของบุคคลอีกมากมาย เช่น ความรับผิดชอบทางสังคม วัฒนธรรมและครอบครัว ลักษณะมุ่งอนาคตนี้จะมีเพิ่มมากขึ้นตามอายุ

การมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถที่จะคาดการณ์ไกลและเห็นความสำคัญของผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนการปฏิบัติเพื่อรับผลดี หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ส่วนการควบคุมตนเองนั้น หมายถึง ความสามารถที่จะละเว้นการกระทำพฤติกรรมบางชนิดหรือความสามารถที่จะเริ่มกระทำพฤติกรรมที่ต้องใช้ความอดทนหรือเสียสละ และทำพฤติกรรมนั้นได้อย่างมีปริมาณและคุณภาพเหมาะสม เป็นเวลานานพอที่จะนำไปสู่ผลที่ต้องการในอนาคตได้ (บุญรับ ตักดีมณี. 2532 : 6 ; อ้างอิงจาก Mischel. 1974 : 287)

การมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองนี้ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในปรากฏการณ์เดียวกันคือบุคคลจะต้องมีความต้องการผลในอนาคตมากกว่าผลในปัจจุบัน แล้วจึงดำเนินการปฏิบัติเพื่อไปสู่เป้าหมายในอนาคตนั้น เช่น การอดได้รอได้ มีกระบวนการสองขั้นตอน คือ ตอนแรกคือ สาเหตุที่จะทำให้บุคคลเลือกที่จะรับผลที่ดีกว่ามากที่จะมีมาในอนาคตแทนการรับผลเล็กน้อยในปัจจุบันนั้น เป็นลักษณะมุ่งอนาคต ตอนที่สองของการอดได้รอได้ คือการกระทำที่เป็นขั้นตอนเพื่อนำไปสู่ผลที่ปรารถนาที่จะมีมาในอนาคต ซึ่งอาจจะต้องปฏิบัติเป็นระยะเวลาหรือต้องรอคอยผลนานความสามารถส่วนนี้จึงเป็นการควบคุมตนเอง ดังนั้นผู้ที่เน้นต่างกันของปรากฏการณ์เช่นนี้จะเรียกชื่อปรากฏการณ์เดียวกันแตกต่างกันออกไป ผู้ที่เน้นสาเหตุของการตัดสินใจเลือกกระทำและการเล็งเห็นผลที่จะเกิดขึ้นจากกระทำในอนาคตจะเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า "การมุ่งอนาคต" ส่วนผู้ที่เน้นความสามารถในการปฏิบัติเพื่อรอรับผลที่ต้องการจะเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า "การควบคุมตนเอง" (บุญรับ ตักดีมณี. 2532 : 6-7)

กล่าวโดยสรุป การมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดได้รอได้ในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต

การวัดลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตนวัดโดยปรับจากแบบสอบถามของดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิมซึ่งใช้หลักของ Rensis Likert (สุรศักดิ์ เอื้อมเก็บ. 2541 : 69-70) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยใช้แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคตเป็นข้อความเกี่ยวกับความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล พฤติกรรมการอดได้รอได้ ประกอบด้วยข้อความ 12 ข้อ มีทั้งข้อความที่เป็นไปในทางบวกและทางลบ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .10 ถึง .46 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.63 ผู้ที่ได้คะแนนลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนสูงกว่า แสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนทางบวกมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนทางลบต่ำกว่า

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

มิสเชล (สุรศักดิ์ เอื้อมเก็บ. 2541 : 58 ; อ้างอิงจาก Mischel. 1974) ได้ทำการทดลองพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม การเลือกที่จะชะลอการบำบัดความต้องการของบุคคลนั้น เกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีต และการเลียนแบบจากผู้อื่น นอกจากนี้มีความสัมพันธ์กับลักษณะอื่นๆ ของบุคคลอีก เช่น ความรับผิดชอบทางสังคม การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การปรับตัว ความฉลาด และสภาวะทางสังคม วัฒนธรรม และครอบครัว ลักษณะมุ่งอนาคตจะเพิ่มขึ้นตามอายุ ส่วนหลักฐานการวิจัยที่แสดงว่าลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในสถานการณ์ยั่วชวนใจนั้นมีหลายเรื่อง ไรท์ (สุรศักดิ์ เอื้อมเก็บ. 2541 : 58 ; อ้างอิงจาก Wright. 1975) ได้รวบรวมผลการค้นคว้าซึ่งแสดงว่าเด็กที่มีความอดได้รอได้ นั้น จะไม่โกงในการเล่นเกมมากเท่าเด็กที่ขาดลักษณะนี้ นอกจากนี้เด็กที่ขโมยเงินจะแต่งเรื่องซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในระยะเวลาที่สั้นกว่าในระยะเวลาในเรื่อง ซึ่งแต่งโดยเด็กที่ไม่ได้ขโมยเงิน ส่วนมิสเชลและกิลิแกน (สุรศักดิ์ เอื้อมเก็บ. 2541 : 58 ; อ้างอิงจาก Mischel and Gilligan. 1974) ได้ทำการวิจัยพบว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะโกงน้อย และถ้าเด็กประเภทนี้โกงก็ใช้เวลาานก่อนที่จะกระทำเช่นนั้น ส่วนการวิจัยอาชญากรวัยรุ่นพบว่าเด็กเหล่านี้มีลักษณะมุ่งปัจจุบันมากและไม่ยอมรอคอยรางวัลใหญ่แต่ขอรับทันที นอกจากนี้ยังไม่สามารถชะลอการบำบัดความต้องการของตนได้

จากงานวิจัยข้างต้น พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเป็นลักษณะของการเป็นพลเมืองดี ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งที่ทำให้บุคคลนั้นมีความเพียรพยายามต่อสู้เพื่อความเจริญของตนเอง ดังนั้น ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนจึงเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการ

มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองจะส่งผลให้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นน้อยลง

การเห็นคุณค่าในตนเองกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น

ความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเอง

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง (self-esteem) ได้มีผู้ให้คำจำกัดความและความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเอง ดังนี้

แสทซี (บุญญาภา แจ้งสี. 2544 ; อ้างอิงจาก Sasse. 1978 : 48) ให้ความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเองว่า เป็นความรู้สึกของบุคคลที่ต้องการได้รับความเชื่อถือ ตนเองมีความสำคัญและมีคุณค่าในตนเอง ต้องการการยอมรับนับถือหรือการสนับสนุนจากผู้อื่นๆ เพื่อที่จะได้เกิดความภูมิใจและนับถือตนเอง

แบรนเด็น (บุญญาภา แจ้งสี. 2544 ; อ้างอิงจาก Branden. 1981 : 110-125) ได้ให้ความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเองว่าเป็นลักษณะของความเชื่อมั่นและการมีความนับถือตนเอง อันเกิดจากความเชื่อมั่นในควมมีคุณค่าในตนเอง ความมั่นใจในความสามารถของตนที่กระทำการใดให้สำเร็จได้ตามความพอใจ

คูเปอร์สมิท (อรชума พุ่มสวัสดิ์ 2539 : 27 ; อ้างอิงจาก Coopersmith ____1984 : 5) ได้ให้ความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเองไว้ว่าเป็นการประเมินคุณค่าของตนเอง แสดงทัศนคติทั้งทางด้านบวกหรือลบ เป็นการตัดสินคุณค่าแห่งตน ทำให้บุคคลนั้นรู้สึกว่าตนมีความสามารถ ความสำคัญ ซึ่งสังเกตได้จากคำพูดและพฤติกรรมที่แสดงออก

เม็กเกิร์ต (บุญญาภา แจ้งสี. 2544 ; อ้างอิงจาก Meggert ____ 1996 : 81-103) กล่าวว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง การประเมินถึงคุณค่าของสิ่งต่างๆ การตัดสินคุณค่ามีวิวัฒนาการมาจากสูตรของการรับรู้ในตัวบุคคล เช่น ความสำเร็จของบุคคล หรือ ประสบการณ์ที่ล้มเหลวของบุคคลการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ วุฒิภาวะ พันธุกรรม และการเรียนรู้ทางสังคม

คาวาบตะ และ คนอื่นๆ (บุญญาภา แจ้งสี. 2544 ; อ้างอิงจาก Kawabata and others. 1999: 280-284) กล่าวว่า การเห็นคุณค่าในตนเองโดยทั่วไปมีความหมายถึง การประเมินที่สะท้อนการรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับบุคลิกภาพและความสามารถส่วนตน ถ้าบุคคลใดขาดความมั่นใจในตนเองบุคคลนั้นก็จะถูกครอบงำหรือได้รับอิทธิพลจากแรงกดดันของสังคมในรูปของกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มเพื่อน และสื่อสารมวลชน เป็นต้น

คลิง และคนอื่นๆ (บุญญาภา แจ้งสี. 2544 ; อ้างอิงจาก Kling and others 1999, 470-500) กล่าวว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง คือสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลรู้สึกอย่างไร คิดอย่างไร และแสดงพฤติกรรมอย่างไร นอกจากนั้นการเห็นคุณค่าในตนเองยังสัมพันธ์กับการที่บุคคลสามารถ

ปรับตัวได้ประสบความสำเร็จ เช่น การผ่านพ้นสถานการณ์ในชีวิตประจำวันต่าง ๆ ที่ท้าทายหรือทำให้เกิดความทุกข์ การเห็นคุณค่าในตนเองยังมีความสัมพันธ์กับความคิดซึ่งก็คือความเชื่อในตนเองและเป็นสิ่งที่ทำนายแบบแผนของความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคล เช่น บุคคลใดที่มีการรับรู้ตนเองว่ามีคุณค่าสูง บุคคลนั้นก็จะมีความเชื่อถึงความสำเร็จของตนเองและปฏิเสธความล้มเหลว โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงจะสามารถเผชิญกับข้อมูลสะท้อนกลับทางด้านลบของตนเองได้ดีกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

กล่าวโดยสรุป การเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง การที่บุคคลพิจารณาประเมินคุณค่าตนเองในด้านความสามารถ ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ ทำให้ตนเองมีความรู้สึกว่าเป็นบุคคลที่มีคุณค่า มีความสามารถ มีความเชื่อมั่นเป็นที่ยอมรับนับถือทั้งของตนเองและบุคคลรอบข้าง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง

การเห็นคุณค่าในตนเอง (self-esteem) เป็นการประเมินตนเองของบุคคลที่มีต่อความรู้สึกเพื่อการแข่งขันและเพื่อความสำเร็จ (efficacy) และในบางกรณีการเห็นคุณค่าในตนเองสามารถใช้แทนที่การยอมรับตนเอง (self-acceptance) และมโนภาพแห่งตน (self-concept) มโนภาพแห่งตน (self-concept) หมายถึง การรับรู้ที่มั่นคงแน่นอนเกี่ยวกับคุณสมบัติของตนและบทบาทที่ตนต้องการเติมให้เต็มกับการรับรู้หนึ่ง ๆ ซึ่งเป็นผลสะท้อนกลับเกี่ยวกับบทบาทที่ตนกระทำและข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะและคุณภาพการประพฤติของตน ซึ่งสอดคล้องกับ เอ็ลเลียต (บุญญาภา แจ้งสี. 2544 ; อ้างอิงจาก Elliott. 1988 : 41-57) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำจะมีมโนภาพแห่งตนที่ไม่มั่นคง ส่วนการยอมรับตนเอง (self-acceptance) จะเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีมโนภาพแห่งตน (self-concept) ที่รู้สึกว่าตนมีความสุขพึงพอใจกับตนเองซึ่งสัมพันธ์กับการเห็นคุณค่าในตนเอง เพราะฉะนั้นการเห็นคุณค่าในตนเองจึงเป็นแบบแผนความเชื่อที่บุคคลมีความรู้สึกว่าคุณค่า และนับเป็นส่วนหนึ่งของมโนภาพแห่งตน ซึ่งการประเมินตนและการประเมินพฤติกรรมของตนขึ้นอยู่กับ การรับรู้จากประสบการณ์ส่วนตนและสะท้อนกลับของพฤติกรรมจากบุคคลอื่นที่มีอิทธิพลต่อตน ดังนั้นการเห็นคุณค่าในตนเองจึงเป็นการแสดงความรู้สึกของอารมณ์ที่มีพลังหรือการพึงพาตนเองได้ ที่เรียกว่าความมั่นใจในความสามารถ (efficacy) ซึ่งความมั่นใจในความสามารถ (efficacy) คือ ความเชื่อที่บุคคลสามารถควบคุมตนเองได้

องค์ประกอบด้านต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง

1. ความสามารถ

องค์ประกอบด้านนี้ คือ คุณสมบัติซึ่งบุคคลคิดขึ้นครั้งแรกทันทีที่มีการประเมินตนเอง บุคคลจะบอกเกี่ยวกับทักษะและสัมฤทธิ์ผลซึ่งเขาทำได้ดีและประสบความสำเร็จ ทักษะต่าง ๆ ที่อยู่ในคุณสมบัติของข้อนี้มีมากมาย เช่น ทักษะทางด้านกายภาพ ทักษะทางด้านความคิด ทักษะทางด้านศิลปะ และทักษะในการเข้าสังคมส่วนสัมฤทธิ์ผลก็จะมีในหลายรูปแบบ เช่น ในรูปแบบ

ของทุนการศึกษา ทุนการฝึกอบรมดูงาน ผลงานทางด้านศิลปะ ธุรกิจ กีฬา การเงิน งานวิชาชีพ หรือ การรบ ซึ่งทุกอย่าง สิ่งทีกล่าวมามีผลนำไปสู่การเห็นคุณค่าในตนเองของบุคคล

2. ความมีคุณค่า

ความมีคุณค่า คือ สัมพันธภาพของคุณความดี องค์ประกอบด้านนี้คือ คุณสมบัติหรือ คุณภาพของบุคคลในสถานภาพของความมีศีลธรรม หรือ มาตรฐานทางด้านจริยธรรม และสิ่งที่ปรากฏทางกายภาพหรือแบบแผนของบุคลิกภาพ ในการกล่าวถึงความสามารถของบุคคลบุคคล จะได้รับการกล่าวว่าเขาเก่งอย่างไร แต่ถักกล่าวถึงคุณค่าบุคคลจะได้รับการกล่าวว่าเขาดีอย่างไรหรือเขาทำได้ดีเช่นไร ดังนั้นบุคคลจะมีมุมมองของความมีคุณค่าในทางบวก โดยเน้นถึงความซื่อสัตย์ ความน่าเชื่อถือ ไว้วางใจ (คุณค่าทางศีลธรรม) มโนภาพทางความคิด และความสูงหรือความหล่อความสวย (รูปทรงทางกายภาพ)

มนุษย์กล่าวถึงคุณค่าโดยการยกย่องชมเชยเมื่อบุคคลมีความสามารถสูงหรือดำเนิน บุคคลเมื่อเขามีความสามารถต่ำ มนุษย์มีมุมมองทางด้านความสามารถว่าเป็นความรับผิดชอบ ส่วนบุคคล บุคคลใดที่ไม่อยู่ในสายตาที่ได้รับการคาดหวังจะถูกกระตุ้นให้มีความพยายามมากขึ้น เรียนรู้ให้สูงมากขึ้นหรือฝึกให้หนักมากขึ้น แต่โดยทั่วไปมนุษย์จะประทับใจบุคคลมากกว่าที่จะสรรเสริญบุคคลเกี่ยวกับคุณสมบัติทางบวก และจะไม่ให้บุคคลต้องรับผิดชอบเมื่อเขาขาดคุณสมบัติเหล่านี้ บุคคลที่ไม่มีคุณค่าทางด้านศีลธรรมที่ต้งามมีคุณลักษณะที่ไม่เป็นที่ต้องการหรือมีบุคลิกภาพที่ไม่น่าดึงดูดใจบุคคลนั้นจะได้รับการสงสารมากกว่าที่จะเป็นบุคคลที่ทำให้สังคมผิดหวัง

3. พลังอำนาจ

องค์ประกอบด้านนี้ คือ ส่วนของการรับรู้ตนเองของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถที่จะควบคุมและมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นๆ ซึ่งในงานวิจัยบางชิ้นได้มีการเพิ่มเติมความรู้สึกของการควบคุมเหนือวิถีชีวิตที่บุคคลดำเนินอยู่ในชีวิตประจำวัน นอกจากนั้นพลังอำนาจยังมีรากฐานมาจากความสามารถและความมีคุณค่าของมนุษย์

4. การยอมรับ

คุณสมบัติขององค์ประกอบด้านนี้ คือ มนุษย์ปฏิบัติต่อบุคคลอื่นๆ อย่างไร ชอบนับถือหรือชื่นชม ประโยคที่บอกว่า “ฉันเป็นที่ชื่นชอบ” คือ ประโยคของการเห็นคุณค่าในตนเอง มนุษย์จะยอมรับบุคคลที่มีทักษะ และจะยกย่องชื่นชมโดยพิจารณาว่าบุคคลนั้นมีคุณค่าที่จะได้รับการสรรเสริญมากกว่าบุคคลที่ขาดทักษะต่างๆ มีสัมฤทธิ์ผลต่ำ และแสดงถึงบุคลิกลักษณะที่ไม่เป็นที่ดึงดูดใจ (สมหมาย อำคองกลอย. 2533 ; อ้างอิงจาก Ross. 1992 : 109-110)

การวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

การเห็นคุณค่าในตนเองในงานวิจัยนี้วัดโดยปรับจากแบบสอบถามของออร์ซุม่า พุ่มสวัสดิ์ (2539 : 34-36) ที่ดัดแปลงมาจากคูเปอร์สมิธ (Coopersmith, 1984 : 5-6) ได้สร้างแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง (Coopersmith Self-Esteem Inventory, 1984) ซึ่งใช้หลักของลิเคิร์ต (Likert) เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating scale) 5 ระดับ สร้างตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ประกอบด้วยข้อความ 12 ข้อ มีข้ออำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .41 ถึง .63 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 โดยผู้วิจัยได้นำมาเป็นแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่า แสดงว่ามีการเห็นคุณค่าในตนเองมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำกว่า

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเห็นคุณค่าในตนเอง

จากงานวิจัยและแนวคิดต่าง ๆ ที่แสดงลักษณะของบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงและต่ำดังนี้

ลักษณะของบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง

บุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง จะเป็นบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีความสอดคล้องกลมกลืนในความเป็น “ตน” รับรู้คุณค่าของตนเองตามความจริง มีความเชื่อถือในความคิดของตนเอง แสดงพฤติกรรมออกมาได้อย่างเหมาะสมมีความกระตือรือร้น เชื่อมั่นในตนเองว่ามีความสามารถในการทำงานได้ประสบความสำเร็จ กล้าคิด กล้าแสดงออก มีความคิดสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดี สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อบุคคลรอบข้างได้ แต่ขณะเดียวกันก็ยอมรับความล้มเหลวของตนเองได้ จึงมีชีวิตอยู่อย่างไม่วิตกกังวล มีความยืดหยุ่นในการดำรงชีวิต ทำให้ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (อรชума พุ่มสวัสดิ์. 2539 : 16)

ลักษณะของบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

แคปแลน (Kaplan. 1975 : 788-801) กล่าวว่า ความรู้สึกมีคุณค่าต่ำ คือ สาเหตุของการรับรู้ที่บุคคลมีต่อพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่ไม่ได้มาตรฐานการยอมรับจากระบบสังคม เป็นการยอมรับจากบุคคลอื่นๆ ซึ่งประเมินค่าในทางลบ ดังนั้นบุคคลจะไม่เกิดการพัฒนา “กลไกการปรับตนเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม” นับเป็นตัวขวางกั้นบุคคลจากการยอมรับความล้มเหลวหรือการถูกปฏิเสธทางสังคม บุคคลใดที่มีประวัติของการถูกประเมินทางลบจะมีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ ซึ่งการประเมินแบ่งออกเป็น 2 สาเหตุ คือ

1. การประเมินและการรับรู้ตนเองในทางลบ
2. การรับรู้ถึงบุคคลอื่นๆ ที่ได้รับการประเมินจากบุคคลที่มีทัศนคติไม่ดีว่าเขาเป็นผู้มีคุณค่าสูง โดยบุคคลจะตีค่าจากทัศนคติของบุคคลอื่นๆ ในสังคมที่ทำให้เขาถูกกีดกัน หรือทำให้เขาเกิดความเสียใจ

โดยทฤษฎีของแคปแลน (Kaplan. 1975 : 788-801) กล่าวว่าความรู้สึกมีคุณค่าต่ำมีอิทธิพลต่อบุคคลที่จะนำไปสู่ความก้าวร้าวรุนแรง หรือพฤติกรรมอื่นๆ ที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานของสังคม ทฤษฎีของแคปแลน ได้แบ่งพื้นฐานของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำเป็น 2 ประเภทของเจตคติทางลบต่อตนเอง ซึ่งอาจนำไปสู่การสร้างพลังพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน ประเภทแรกคือเจตคติที่ทำให้เกิดความรู้สึกร่วมที่เหมือนกันต่อแบบแผนของกลุ่มสมาชิกที่เจ็บปวด หรือมีความ

ทุกซ์ ประเภทที่ 2 คือ เจตคติที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของบุคคลที่จะค้นหาทางเลือก ซึ่งมีแบบแผนไม่มีคุณค่าเพื่อที่จะสนองความพึงพอใจให้กับแรงขับของความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง

ปัจจัยนำของการเห็นคุณค่าในตนเอง

แม็กเคย์ และ แพนนิง (บุญญาภา แจงสี. 2544 อ้างอิงมาจาก McWhirter. 1994 : 34-37) กล่าวว่าปัจจัย 5 ข้อ ซึ่งเป็นตัวตัดสินให้เกิดขึ้นเริ่มต้นของความรู้สึกที่มีคุณค่าต่ำคือ

1. ระดับของรสนิยม ความต้องการส่วนตัว ความปลอดภัย หรือการตัดสินพิจารณาไตร่ตรองของเด็กได้รับการตีคุณค่าจากผู้ใหญ่

2. ความไม่เป็นกลางของผู้ใหญ่ที่มีต่อการแยกแยะระหว่างพฤติกรรมของเด็กกับตัวเด็ก

3. ความถี่ของข้อมูลทางด้านลบที่เด็กได้ยินจากผู้ใหญ่

4. ความเข้มข้นของข้อมูลทางด้านลบที่พ่อแม่โกรธหรือปฏิเสธเด็ก

แจนดา (บุญญาภา แจงสี. 2544 ; อ้างอิงจาก Janda. 1996 : 67-76) กล่าวว่ามีสัญญาณ 7 อย่าง ซึ่งทำให้บุคคลมีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ คือ

1. ความรู้สึกไวต่อการได้รับการวิจารณ์หรือการติเตียน (Sensitivity to criticism) ถึงแม้ว่าบุคคลจะทราบว่าคนมีข้อบกพร่อง แต่ตนก็ไม่ชอบที่จะให้บุคคลอื่นมาบอกหรือชี้ให้เห็น โดยจะรับรู้ว่าคุณถูกโจมตี

2. การตอบสนองที่ไม่เหมาะสมต่อคำยกยอประจบประแจง (Inappropriate response to flattery) แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. บุคคลซึ่งหมกมุ่นต่อการได้รับคำชื่นชมทางบวกเกี่ยวกับตนเอง จึงแสวงหาที่จะได้รับคำยกยอประจบประแจง

2. บุคคลที่ปฏิเสธการรับฟังเรื่องราวทางบวกเกี่ยวกับตนเอง เพราะรู้สึกขัดแย้งกับความรู้สึกของตน

3. มีทัศนคติที่เต็มไปด้วยการตำหนิติเตียนผู้อื่น (Hypercritical attitude) บุคคลที่ไม่รู้สึกดีเกี่ยวกับตนเองจะประสบความสำเร็จยากลำบากที่จะรู้สึกดีกับบุคคลอื่นๆ พวกเขาจะคอยจ้องมองตำหนิและหาข้อบกพร่องของบุคคลอื่นๆ โดยจะพยายามระลึกว่าตนเองนั้นไม่ได้ทำพฤติกรรมไม่ดีหมดทุกอย่าง

4. แนวโน้มต่อการกล่าวโทษบุคคลอื่น (Tendency toward blaming) บุคคลจะฉายภาพการรับรู้ความอ่อนแอของตนไปสู่บุคคลอื่น เพื่อที่จะลดความรู้สึกเจ็บปวดหรือความรู้สึกด้อยค่าในตนเอง ซึ่งสภาวะนี้สะท้อนให้เห็นถึงการกล่าวโทษผู้อื่นซึ่งตนประสบความสำเร็จล้มเหลว

5. ความรู้สึกการได้รับการกลั่นแกล้งก่อกวน (Feelings of persecution) การได้รับคำตำหนิติเตียนสามารถขยายความเชื่อได้ว่าตนกำลังได้รับการโจมตี

6. ความความรู้สึกด้านลบเกี่ยวกับการแข่งขัน (Negative feelings about competition) บุคคลที่รู้สึกว่าตนตกต่ำจะชอบที่จะชนะการแข่งขันหรือชนะเกมส์มากเท่ากับบุคคลอื่นๆ แต่

พวกเขาที่จะพยายามหลีกเลี่ยงสถานการณ์เหล่านี้ เพราะพวกเขาจะเชื่อว่าเขาไม่สามารถชนะได้ จึงเป็นสาเหตุนำไปสู่ความพ่ายแพ้ทั้งหมดในชีวิต

7. แนวโน้มที่มีต่อการแยกตัวออกจากสังคมและความขี้ขลาดกระดากอาย (Tendency toward seclusiveness and timidity) บุคคลที่มีความรู้สึกตกต่ำจะเชื่อว่าตนไม่น่าสนใจและไม่ฉลาดเท่ากับบุคคลอื่นๆ นอกจากนั้นยังเชื่อว่าบุคคลอื่นๆ ก็คิดเช่นเดียวกันเกี่ยวกับตัวเขา ดังนั้นพวกเขาจึงหลีกเลี่ยงที่จะเข้าสังคม และเมื่อไรที่เขาต้องเข้าอยู่ในกลุ่มคนพวกเขาจะหลีกเลี่ยงการพูดคุยเพราะคิดว่าเป็นการแสดงความขี้ขลาดกระดากอายของความไม่เก่ง เพราะฉะนั้นพวกเขาจึงแสดงความเงิบเฉย

เม็กเกิร์ต (บุญญาภา แจงสี, 2544 ; อ้างอิงจาก Meggert 1996 : 81-103) กล่าวว่าความเชื่อเกี่ยวกับคนพัฒนามาจากผลของการรับรู้และการประเมินประสบการณ์ที่สำเร็จหรือล้มเหลว ซึ่งแต่ละบุคคลจะสร้างความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมตนเองทั้งจากภายในและภายนอก (Locus of Control) และความมั่นใจในความสามารถ (self-efficacy)

Locus of Control หมายถึง ความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่ปรากฏและ Locus of Control คือ การตัดสินใจถึงความสำเร็จ หรือ ความล้มเหลวที่บุคคลตัดสินใจจากการกระทำหรือความสามารถ ผลลัพธ์ที่ปรากฏเกี่ยวข้องกับอิทธิพลจากภายนอก เช่น โชค โชคชะตา หรือโอกาส แต่ “คุณสมบัติของความสำเร็จากภายใน คือ การรับรู้ ความสามารถ ความเชื่อมั่นในตนเองที่มีพลังมีความสัมพันธ์กับระดับของการเห็นคุณค่าในตนเองสูง ในขณะที่มีภาพแห่งตนในระดับต่ำ คือ คุณสมบัติภายในของความล้มเหลว และคุณสมบัติภายนอกของความสำเร็ที่ขึ้นอยู่กับโชคชะตาหรือโอกาส เช่น นักเรียนที่ประสบความสำเร็จต่ำมีความล้มเหลวมาจากสาเหตุภายใน (การรับรู้ ความสามารถ ความเชื่อมั่นในตนเองที่มีพลัง) ส่วนความสำเร็จทั้งหมดมาจากภายนอก (โชค ชะตา โอกาส)

ความเชื่อมั่นในความสามารถของตน (self-efficacy) ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน คือ

1. การตระหนักถึงพฤติกรรมที่ตนปรารถนาและนำไปสู่ความสำเร็จ
2. ความคาดหวังถึงพฤติกรรมที่จะประสบความสำเร็จ
3. ความเชื่อถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับผลลัพธ์และพฤติกรรมนั้นมีผล

กระทบต่อผลลัพธ์

4. ความเชื่อว่าผลลัพธ์จะให้บางสิ่งบางอย่างที่มีคุณค่า

บุคคลที่มีความรู้สึกมีคุณค่าต่ำจะมีความเชื่อเกี่ยวกับโชค (การควบคุมจากภายนอก) มากกว่าความสามารถ (การควบคุมจากภายใน) ที่จะประสบความสำเร็จ การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นตัวตัดสินใจว่าบุคคลมีความสามารถ การขาดความเชื่อมั่นในตนเองทำให้บุคคลซึ่งมีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำจะแสดงความรู้สึกของการขาดความสามารถหรือการขาดพลัง ดังนั้นบุคคลจะใช้กลไกป้องกันตนเองโดยปฏิเสธผลของพฤติกรรมที่มีคุณค่าและถอดถอนตนเองออกมาจากความสำเร็

บุคคลที่มีความรู้สึกมีคุณค่าต่ำจะคิดว่าการพัฒนากลไกป้องกันตนเองเป็นสิ่งจำเป็นเพราะพวกเขาจะรู้สึกเจ็บปวด ดังนั้นการหลบหลีกความเจ็บปวด คือ การหลีกเลี่ยงจากประสบการณ์ ซึ่งเขาเชื่อว่าจะนำความเจ็บปวดมาเพิ่มเติมในชีวิต หรือต้องการเปลี่ยนประสบการณ์ในแนวทางใหม่ โดยพวกเขาจะเลือกสิ่งที่ขัดขวางความงอกงามในชีวิตหรือใช้กลไกการป้องกันตัว ซึ่งในขณะที่เดียวกันเขาก็จะรู้สึกเป็นปรีดิ์ อารมณ์รุนแรง หรือสงสัยในบุคคลอื่นๆ และขาดความเป็นตัวของตัวเอง กับบุคคลในสังคมพวกเขาจะหลบหลีกปัญหาหรือปฏิเสธความจริงโดยบอกว่า “ฉันไม่สนใจ” โดยพยายามยืนยันที่จะไม่พยายามหรือลองกระทำ ซึ่งนับว่าเป็นปัจจัยเสี่ยงสำหรับบุคคลที่มีความรู้สึกว่าคุณค่าไม่มีคุณค่า เพราะเขาจะทำร้ายตนเอง โดยคาดหวังถึงความล้มเหลวในทุกสถานการณ์ ซึ่ง โจเซฟส์ ลาริค สติล และนิสเบท (บุญญาภา แจงสี. 2544 ; อ้างอิงจาก Josephs and Others. 1992 : 26-37) ศึกษาพบว่าการตัดสินใจเข้าสู่ภาวะเสี่ยง คือภาวะคุกคามกดดันที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในของการเห็นคุณค่าในตนเอง เพราะว่าทางเลือกต่างๆ ที่บุคคลเลือกแล้ว จะให้ผลตามความต้องการน้อยกว่าทางเลือกอื่นๆ ที่เกิดขึ้น จะทำให้บุคคลสงสัยเกี่ยวกับการตัดสินใจและความสามารถของตนเอง ถ้าการตัดสินใจนั้นเป็นการตัดสินใจที่สำคัญๆ อย่างไรก็ตามมีการศึกษาวิจัยมากมายที่แสดงว่า การเห็นคุณค่าในตนเองคือปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจถึงความสามารถของบุคคล ที่จะจัดการกับผลสะท้อนกลับที่กดดันตนเอง บุคคลใดที่มีการสะสมทรัพยากรการเห็นคุณค่าภายในตนเองในระดับต่ำ บุคคลนั้นจะมีพลังน้อยที่จะจัดการกับภาวะคุกคามจากการตัดสินใจที่ล้มเหลว พร้อมกับได้ทำลายประสบการณ์การเห็นคุณค่าในตนเองลงไปด้วยบุคคลที่มีความรู้สึกมีคุณค่าต่ำจะแสดงความทรمانว่าวุ่นใจ ซ้ำอัย หลีกเลี่ยงจากสังคม ข่มอารมณ์วิตกกังวล สามารถรับรู้ทางวิชาการได้น้อย และมีขอบเขตของความสนใจอย่างคับแคบ พวกเขาจะฝันกลางวัน ต้องการทำงานในสถานที่ที่ได้รับการตรวจตราดูแลน้อย หรือในสถานที่ที่ไม่ต้องมีการแข่งขัน เพราะจะได้ไม่ต้องพบกับความล้มเหลวของพวกเขา โดยทั่วไปพวกเขาจะแสดงความคิดเห็นว่าพวกเขาไม่ต้องการความก้าวหน้าในชีวิต จะได้ไม่ต้องเข้าไปสัมผัสกับสถานการณ์ที่ทำให้เขาคิดว่าพวกเขาจะพบกับความล้มเหลว ซึ่งนับว่าเป็นกลไกการป้องกันตัวที่สูงมาก

บุคคลที่มีความรู้สึกมีคุณค่าต่ำจะมีกลยุทธ์การปรับตัวได้น้อย พวกเขาจะรู้สึกขาดการควบคุมเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิต พวกเขาจะไม่รู้สึกถึงความสัมพันธ์หรือไม่มีความคาดหวังกับความสำเร็จในอนาคต ขาดความรู้สึกการเป็นเจ้าของ หลบหลีกการแสดงพลังความสามารถทำร้ายหรือนำความพ่ายแพ้มาสู่ตนเอง

ความรู้สึกมีคุณค่าต่ำเป็นสาเหตุของความเครียดทางอารมณ์ เสียใจ เกียจคร้าน วิตกกังวล และโกรธ พวกเขาจะแสดงออกทางกายภาพในลักษณะของการง่วงเหงาหาวนอน ปวดศีรษะ และฝันร้าย แสดงความไม่พึงพอใจในชีวิต ดูถูกตนเอง นับถือตนเองต่ำ กลัวประสบการณ์ใหม่ๆ มีบุคลิกภาพไม่ดี อ่อนแอ ขอโทษและตำหนิบุคคลอื่นๆ แสดงความสนใจในวัตถุ และพูดคุยที่แสดงถึงการถ่อมตัว การรู้สึกไม่มีคุณค่า และความสามารถต่ำ

จากงานวิจัยและแนวคิดข้างต้น พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองว่ามีความสามารถในการทำงานได้ประสบความสำเร็จ มองโลกในแง่ดี สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ มีความรับผิดชอบ แต่ขณะเดียวกันก็ยอมรับความล้มเหลวของตนเองได้ จึงมีชีวิตอยู่อย่างไม่วิตกกังวล มีความยืดหยุ่นในการดำรงชีวิต ทำให้ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ดังนั้น การเห็นคุณค่าในตนเองจึงเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการเห็นคุณค่าในตนเองสูงจะส่งผลให้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นน้อยลง

การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น

ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดูเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาบุคลิกภาพและพฤติกรรม โดยเฉพาะในเรื่องของพฤติกรรมทางเพศและได้มีผู้สนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูไว้มากมาย เช่น

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523 : ข) ได้สรุปความหมายของการอบรมเลี้ยงดูว่า หมายถึง การที่ผู้ใหญ่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับเด็กทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมพฤติกรรมของผู้ใหญ่ที่ปฏิบัติต่อเด็กสามารถแยกออกได้เป็น 4 ประเภทคือ

1. การให้รางวัลแก่เด็ก คือ การที่ผู้ใหญ่ให้สิ่งของที่เด็กพอใจอยากรับ เมื่อเด็กได้กระทำพฤติกรรม รางวัลในที่นี้ไม่จำเป็นต้องเป็นวัตถุสิ่งของ แต่อาจจะเป็นคำชมเชย ความเอาใจใส่ การพูดเล่นหัว การกอดจูบหรือสัมผัสและตอตัวเด็กด้วยความทะนุถนอม
2. การลงโทษแก่เด็ก โดยจะทำให้เด็กเจ็บ ไม่ชอบหรือวิตกกังวลเป็นการยับยั้งหรือควบคุมพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา
3. การเป็นตัวอย่าง ให้เด็กได้เลียนแบบหรือเอาแบบอย่าง
4. การควบคุม คือ การออกคำสั่งให้เด็กได้ปฏิบัติตามและมีการตรวจตราว่าเด็กได้กระทำหรือไม่

ไรท์ (บุญญาภา แจงสี. 2544 : 32 อ้างอิงมาจาก Wright 1976 : 36) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การปฏิบัติของพ่อ แม่ และผู้ปกครองที่มีต่อเด็กสี่ด้านคือ การควบคุมเด็ก การเป็นตัวอย่างแก่เด็ก การให้รางวัล และการลงโทษ

สุน อมรวิวัฒน์ (2539 : 59) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูเป็นทั้งศิลปะและหลักการที่ยิ่งใหญ่ ไม่มีสูตรสำเร็จหรือทฤษฎีตายตัวสำหรับเด็กทุกคนและพ่อแม่ทุกคู่

ดวงกมล เวชยรรยงรัตน์ (2526 : 552-555) ได้กล่าวถึงวิธีการและผลของการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผลพอสรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบ

เข้มงวดกวาดขันคือ การที่บิดา มารดาเข้มงวดกวาดขันกับภารกิจในชีวิตประจำวันตลอดจนความคิด ความเชื่อและการกระทำต่างๆ ของเด็กไปอย่างมาก จนกระทั่งทำให้เด็กเกิดความหวาดกลัว ไม่กล้า ไม่แน่ใจในการตัดสินใจกระทำสิ่งต่างๆ ลักษณะพฤติกรรมของเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ อาจจะสามารถแสดงออกได้ในสองลักษณะคือ มีความหวาดกลัวไม่กล้าตัดสินใจและอีกประการหนึ่งคือ กล้าตัดสินใจอย่างบ้าบิ่น ลักษณะพฤติกรรมทั้งสองประการที่เกิดขึ้นมักจะมีผลอย่างมากต่อ พฤติกรรมของเด็กที่จะเติบโตในอนาคต เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้จะเป็นเด็กที่ไม่กล้าตัดสินใจกระทำด้วยตนเอง เมื่อถึงคราวต้องตัดสินใจในเรื่องที่ไม่เป็นระเบียบใดๆ รongรับก็จะทำไม่ได้ ส่วนพวกที่ตัดสินใจอย่างบ้าบิ่นก็ไม่สนใจระเบียบวินัยเลย โดยจะใช้ตนเองเป็นหลักกระทำที่ตนเองชอบ ละเลยกฎระเบียบ เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นจะมีพฤติกรรมต่อต้านผู้ใหญ่อย่างรุนแรง ซึ่งเกิด พฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อสังคม การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้มีเหตุผลนั้น เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บิดา มารดา ให้อิสระในการกระทำแก่เด็ก เด็กจะมีความคิดและรู้จักตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งจะเป็น ประโยชน์อย่างยิ่งในการดำรงชีวิตในสังคม แต่อย่างไรก็ตามการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้มีเหตุผลมักจะ ทำกันอย่างไม่ถูกต้องคือ แทนที่จะทำความเข้าใจกับเด็กในเรื่องเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นที่ ถูกต้อง กลับปล่อยให้เด็กทำอะไรตามความชอบหรือความปรารถนาของตนเอง จนในที่สุดเด็กจะ เป็นคนเอาแต่ใจตนเอง จะเอาอะไรต้องให้ได้ดังใจ ถ้าไม่ได้จะประท้วงแสดงความไม่พอใจ ซึ่งถ้า ถูกว่ากล่าวจะอ้างว่าไม่ให้อิสระ ไม่ให้เขาเป็นตัวของเขาเอง

สุชา จันทรโสม (2529 : 102-103) กล่าวว่าครอบครัวเป็นสถาบันที่มีอิทธิต่อพฤติกรรม หรือความประพฤติของวัยรุ่นยิ่งกว่าสถาบันอื่น ทั้งนี้เด็กต้องอาศัยอยู่กับบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง เป็นระยะเวลาอันยาวนานกว่าสถาบันอื่นๆ บิดา มารดาควรเอาใจใส่ดูแลและอบรมเลี้ยงดูบุตร ของตนให้ผ่านพ้นวัยรุ่น ก้าวหน้าไปสู่ชีวิตที่ดี อันจะช่วยให้เด็กและบิดามารดา มีความสัมพันธ์ อันดีต่อกัน บิดามารดาควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้คือ ควรระวังให้วัยรุ่นมีสิทธิและความรับผิดชอบ ในบ้าน สร้างเจตคติที่ดีต่อบุตรของตนและเคารพในสิทธิของบุตรไม่ละเมิดสิ่งที่เด็กไม่ชอบ เช่น เปิดจดหมายของเด็กอ่าน เข้มงวดเกินไปและยุ่งเกี่ยวกับการตัดสินใจของเด็ก บิดามารดา มี ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ของวัยรุ่นของตน บิดามารดาควรชักชวนให้พี่น้อง รักใคร่กันให้น้องรู้จักเคารพพี่ตามลำดับ บิดามารดาไม่ควรสอนเจตนาว่ารักลูกคนใดเป็นพิเศษ อันจะก่อให้เกิดความแตกแยกระหว่างพี่น้อง บิดามารดาควรสอนให้บุตรใช้เงินเป็น รู้จักค่าของเงิน รู้จักการใช้จ่ายว่าสิ่งใดควรไม่ควร นอกจากนี้บิดามารดาควรเอาใจใส่ในการคบเพื่อนของเด็กวัยรุ่น อีกด้วย

เชียร์และคนอื่นๆ (นงนุช โรจนเลิศ. 2533 : 42 ; อ้างอิงจาก Sear and others, 1957) ได้สรุปการศึกษาวิจัยเป็นจำนวนมากเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูว่าเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอด ชีวิตของเด็ก และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาจะมีผลกระทบบางประการต่อพฤติกรรมของ เด็กในปัจจุบันและศักยภาพของการกระทำในอนาคตของเขา ดังนั้น พฤติกรรมที่แสดงออกของ บุคคลส่วนหนึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา

แลนดิส (Landis. 1952 : 160) กล่าวถึงลักษณะและผลของการอบรมเลี้ยงดูเข้มงวด กวดขันและการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันเป็นวิธีการที่ได้รับการยอมรับและใช้กันในอดีต ซึ่งวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้มักจะสิ้นสุดลงโดยปริยาย เมื่อเด็กโตถึงช่วงวัยรุ่นหรือเกิดความขัดแย้งระหว่างบิดามารดากับเด็ก ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้เด็ก ถูกไล่ออกจากบ้านหรือเป็นสาเหตุให้เด็กหนีออกจากบ้าน ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของสัมพันธภาพที่ดีทั้งการให้ การรับ มีความเข้าใจต่อกันและมีความยุติธรรมคือการที่บิดามารดาลดการควบคุมลงแล้วค่อยๆ เพื่อความรู้สึกละเมอภาคและความเข้าใจ ให้กับเด็ก เมื่อเด็กโตเป็นวัยรุ่นการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน จะเป็นการทำลายความคิด สร้างสรรค์พัฒนาการของเด็ก ทำให้เด็กเข้าสู่วัยรุ่นโดยไม่มีโอกาสได้ฝึกฝนการตัดสินใจเพราะ เขาจะถูกบังคับให้ต่อสู้เพื่อตัวของเขาเองอย่างเดียว ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยนั้น จะค่อยๆ สร้างพัฒนาการของเด็ก ดังนั้น เมื่อเขาเป็นวัยรุ่นจึงพร้อมที่จะเป็นตัวของตัวเองมีความคิดสร้างสรรค์

เฮิร์ลอค (Hurlock. 1995 : 433-435) กล่าวถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย สรุปได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาให้ความรัก เคารพในสิทธิของเด็กให้ความเหมาะสมไว้ ดังนี้ การอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยรุ่นที่เหมาะสมนั้น ควรพิจารณาให้มีความสมดุลระหว่างการให้อิสระ และการพึ่งพา ในการจะประสบความสำเร็จในการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ได้นั้น เป็นสิ่งที่บิดามารดา ต้องเริ่มกระทำมาอย่างสม่ำเสมอตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ทักษะและเจตคติที่จำเป็น หากพวกเขาได้รับการยอมรับในฐานะเป็นผู้มีสิทธิในการออกเสียงและเป็นผู้ที่จะเป็นผู้ใหญ่ในไม่ช้า บิดามารดาต้องไม่มองความต้องการบางอย่างของเขาเป็นสิ่งที่ไร้สาระการที่ผู้ใหญ่จะเข้าใจวัยรุ่น ได้ดีนั้น จะต้องพิจารณาถึงความคิดของเพื่อนๆ ของเขาที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน และวิถีทาง ที่พวกเขากระทำสิ่งต่างๆ ด้วย การอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยรุ่นด้วยวิธีการดังกล่าวข้างต้นตั้งอยู่บน พื้นฐานของความเข้าใจซึ่งประกอบด้วย การให้ความร่วมมือ การให้ความไว้วางใจ การให้ความ เอาใจใส่และการมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเด็กและผู้ปกครองวิธีการดังกล่าวนี้คือ การอบรมเลี้ยงดู แบบประชาธิปไตยหรือการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผลนั่นเอง

มุสเสน (สมหมาย อ่ำดอนกลอย. 2533 ; อ้างอิงจาก Mussen. 1963 : 72) ได้ให้ความ คิดเห็นเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผลว่าเป็นวิธีการที่บิดามารดาให้ความรักความอบอุ่น แก่เด็ก ให้เด็กมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นถกเถียงปัญหาต่างๆ ได้ ลักษณะการอบรม เลี้ยงดูแบบนี้จะทำให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเห็น มีความคิดสร้างสรรค์มากกว่าเด็กที่ได้รับการ อบรมเลี้ยงดูแบบอื่นๆ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (2535 : 7) ได้กล่าว ถึงการเตรียมตัวเป็นพ่อแม่ที่ดีสำหรับลูกวัยรุ่น เป็นประเด็น ที่สำคัญได้แก่

1. เข้าใจและยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ และการแสดงของลูกที่ต่างไป จากเดิมตลอดจนสังคมและสิ่งแวดล้อมของวัยรุ่น

2. ปรับบทบาทและวิธีการอบรมเลี้ยงดู ให้รับฟังความคิดเห็นของลูกมากขึ้น พ่อแม่ควรทำตัวเป็นผู้ชี้แนะแนวทางต่างๆ และเป็นທີ່ปรึกษาที่ลูกไว้วางใจได้

3. ดูแลความเป็นอยู่ อาหารการกิน และสุขภาพของลูก รวมทั้งชี้แนะให้ลูกรู้จักดูแลรักษาสุขภาพของตน เพราะวัยรุ่นอาจกังวลกับความเปลี่ยนแปลงของตัวเอง อาจมีความเข้าใจผิดทำให้ปฏิบัติตัวตามเพื่อนหรือสมัยนิยม จนเป็นผลเสียต่อสุขภาพได้ โดยพ่อแม่ผู้ปกครองต้องทำเป็นแบบอย่าง และชวนให้ลูกมีส่วนร่วมจัดการเรื่องการจับจ่ายใช้สอยในครอบครัว โดยคำนึงถึงประโยชน์ ประหยัดและปลอดภัย

4. มีเวลาพูดคุยกับลูก เพื่อรู้ถึงความคิด ความรู้สึกและความเป็นอยู่ของลูก เช่นการคบเพื่อน การเรียน ความมุ่งหวังในอนาคต เป็นต้น

5. เปิดโอกาสให้ลูกเป็นตัวของตัวเอง รู้จักรับผิดชอบ มีอิสระในการตัดสินใจบ้างในบางเรื่องที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย และเมื่อเกิดข้อขัดแย้งพ่อแม่ควรใช้เหตุผลอย่างละมุนละม่อม ไม่ควรบังคับเคี่ยวเข็ญ ดุด่า หรือทำให้ลูกได้อาย

6. ส่งเสริมลูกให้ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและชุมชน เช่น ศึกษาหาความรู้ ทำงาน เล่นกีฬา เล่นดนตรี ช่วยงานบ้าน ดูแลทุกข์สุขของคนในครอบครัว ร่วมกิจกรรมของชุมชน เป็นต้น

7. เตรียมพร้อมที่จะสนับสนุนลูกให้เรียนต่อหรือทำงานอาชีพตามความสนใจและความสามารถของลูกเท่าที่พ่อแม่จะทำได้

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (2535 : 38) ได้เสนอข้อควรปฏิบัติในการสั่งสอนลูกเพื่อหลีกเลี่ยงเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันควร ไว้หลายประการ ดังนี้

1. พ่อแม่ ควรปลูกฝังให้ลูกวัยรุ่นมีความรู้สึกรักเกียรติและศักดิ์ศรีของตนเอง ยกย่องความรักเดียวใจเดียว ฝึกให้รู้จักอดทนรอคอยที่จะได้รับตอบสนองความต้องการต่างๆ ตามเวลาอันควร

- วัยรุ่นหญิง ควรรู้จักรักษาวลสงวนตัว วางตัวอย่างเหมาะสมและมีคุณค่า

- วัยรุ่นชาย ควรภูมิใจในความเป็นลูกผู้ชาย ไม่เอาเปรียบทางเพศหรือรังแกผู้ที่อ่อนแอกว่า มีจิตใจที่เข้มแข็ง สามารถควบคุมอารมณ์ที่ปรารถนาตามธรรมชาติ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม ไม่ชิงสุกก่อนห่าม

2. พ่อและแม่ควรให้ความรักความเอาใจใส่ใกล้ชิดกับลูกทุกคนทั้งสองเพศอย่างเสมอต้นเสมอปลายลูกจะได้เรียนรู้ถึงสภาวะจิตใจการแสดงออกและมารยาทของทั้งเพศชายและหญิง

3. ควรให้ลูกมีโอกาสคบหาสมาคมกับญาติพี่น้องเพื่อนต่างเพศโดยพบปะสังสรรค์ ทำกิจกรรมการเรียน การเล่นกีฬา บันทึกลง หรือบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกันในขอบเขตที่เหมาะสม เพื่อให้ลูกได้เรียนรู้ถึงอุปนิสัยใจคอ เข้าใจวิธีวางตัว และปฏิบัติต่อเพื่อนต่างเพศได้พอเหมาะและตามมารยาทที่พึงงาม

4. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับลูกวัยรุ่นเกี่ยวกับการเลือกคู่ครอง การวางแผนครอบครัว และการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย แนะนำให้ลูกหาความรู้จากแหล่งความรู้ที่ถูกต้อง เช่น จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และครู อาจารย์

5. หากลูกวัยรุ่นมีปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นการตั้งครรภ์โดยไม่ต้องการหรือการติดเชื้อ พ่อแม่ ผู้ปกครองควรตั้งสติให้มั่นคงและเป็นหลักชี้แนะให้แก่ลูกในการแก้ไขปัญหาอย่างรอบคอบ ไม่ควรใช้อารมณ์ทำโทษรุนแรงทั้บถมประณามซ้ำเติม หรือขี้บไล้ ซึ่งจะผลักดันให้เกิดผลเสียเพิ่มขึ้น

ประเภทของการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดูสามารถแบ่งออกได้หลายประเภทตามลักษณะและการปฏิบัติต่อเด็ก นักจิตวิทยาแต่ละท่านได้แบ่งประเภทการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันออกไปตามวิธีการและจุดประสงค์ของแต่ละงานวิจัยทั้งของในประเทศไทยและต่างประเทศ ดังนี้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินทร์ ชูชม และงามดา วนินทานนท์ (2528 : 4-12) ได้แบ่งการศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเป็น 5 รูปแบบ คือ

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน คือ การที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อบุตรด้วยความรัก เอาใจใส่ทุกซทุกซ มีความใกล้ชิด และทำกิจกรรมต่างๆร่วมกับเด็ก ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนแก่เด็กในสิ่งที่ต้องการทุกอย่าง

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล คือ การที่พ่อแม่อธิบายเหตุผลให้แก่เด็ก เมื่อต้องการขัดขวางหรือสนับสนุนเด็ก พ่อแม่มีการลงโทษและให้รางวัลแก่เด็กอย่างเหมาะสมมากกว่าใช้อารมณ์

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตใจ คือ การที่พ่อแม่ใช้วาจาว่ากล่าวตีเตือนเด็ก เมื่อเด็กกระทำผิด เชื่อว่าจะไม่รัก ตัดสิทธิ์เด็กที่เคยได้รับเมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม คือ การที่พ่อแม่ออกคำสั่งให้เด็กทำตามและคอยควบคุมอย่างใกล้ชิดว่าเด็กจะทำหรือไม่ ถ้าเด็กไม่ทำตามก็จะลงโทษ

5. การอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว คือ การที่พ่อแม่ให้โอกาสเด็กทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง ซึ่งพ่อแม่จะเป็นผู้แนะนำและช่วยฝึกฝนให้บ้าง

วรภรณ์ รักวิจัย (2529 : 14) กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูในสังคมไทยออกเป็น 4 แบบ ดังนี้

1. แบบให้ความรักความอบอุ่นแบบประชาธิปไตย เป็นการอบรมเลี้ยงดูบุตรโดยให้ความรัก ความเอาใจใส่ ความเข้าใจ ใช้เหตุผลกับบุตร ทำให้บุตรรู้สึกว่าได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรมให้อิสระแก่บุตรในการทำกิจกรรมต่างๆ ยอมรับความสามารถและให้สิทธิบุตรในการตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยบิดามารดาคอยให้กำลังใจ ให้คำปรึกษาแนะนำตามความเหมาะสม

2. แบบคาดหวังเอากับเด็ก เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาเรียกร้องเอาจากบุตร โดยเคี่ยวเข็ญให้ทำตามที่บิดามารดาคาดหวังไว้ บิดามารดาจะกำหนดวิถีชีวิตให้บุตร บุตรจะต้องทำตามความต้องการของบิดามารดาทุกอย่างแม้ว่าจะชอบหรือไม่ก็ตาม

3. แบบปล่อยปละละเลย เป็นการเลี้ยงดูที่บิดามารดาไม่สนใจที่จะอบรมสั่งสอนบุตร ปล่อยให้บุตรทำตามอำเภอใจโดยไม่แนะแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมให้ไม่สนใจความเป็นอยู่ของบุตร ไม่ดูแลยามเจ็บป่วย ให้ความรักแบบลำเอียงหรือดูต่ำลงโทษแรงเกินเหตุ บางครั้งปล่อยหน้าที่เลี้ยงดูให้เป็นของคนอื่น

4. แบบรักถนอมมากเกินไป เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาคอยปกป้องบุตรมากเกินไป คอยให้ความช่วยเหลือทุกอย่างจนบุตรไม่รู้จักช่วยเหลือตนเองหรือแก้ปัญหาด้วยตนเอง

สุภาพรณ โครตจรัส (2525 : 193-210) ได้กล่าวถึงลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบเข้มงวดกวดขันและการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยไว้ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ประกอบด้วย การเลี้ยงดูแบบให้ความรักมาก การเลี้ยงดูแบบควบคุมปานกลางถึงค่อนข้างน้อย และการใช้เหตุผลในการฝึกระเบียบวินัยมักใช้วิธีการชมเชยมากกว่าลงโทษและเมื่อจำเป็นต้องลงโทษ จะใช้การลงโทษทางจิตใจมากกว่าการลงโทษทางร่างกาย จึงอาจกล่าวได้ว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่นๆ

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน เป็นการอบรมเลี้ยงดู ที่บิดา มารดา กำหนดกฎเกณฑ์และมาตรฐานที่เข้มงวดและควบคุมอย่างเต็มที่ ให้เด็กเป็นต้นของตัวเองน้อยมาก มีการบังคับให้เด็กทำตามความคิดเห็นของผู้ใหญ่ และมีการลงโทษเมื่อเด็กไม่ปฏิบัติตามเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ จะมีลักษณะเชื่อฟังคำสั่ง สุภาพ และมีพฤติกรรมตามมาตรฐานสังคมแต่จะมีลักษณะที่ไม่พึงพอใจคือ มีความหวาดกลัว ยอมทำตามพฤติกรรมที่พึงผู้อื่นและมีลักษณะเป็นบุคคลเก็บกด

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บิดา มารดา ไม่เอาใจใส่เลี้ยงดู ไม่สนใจความต้องการของเด็ก ไม่ให้ความรักความอบอุ่น ไม่ให้เวลากับเด็ก ไม่คำนึงถึงความรู้สึกถึงความรู้สึกนึกคิดของเด็ก ไม่ให้ความสำคัญกับเด็ก นำไปเปรียบเทียบกับเด็กอื่นอย่างไม่ยุติธรรม มีการชมชู้หรือบางรายมีการกระทำที่ทารุณต่างๆ ด้วย การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ทำให้เด็กรู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่า มีปมด้อย มีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในทางลบ มีความวิตกกังวล ขาดความมั่นใจว่าไหว ก้าวร้าว เป็นปฏิปักษ์ อิจฉาริษยา และเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่น เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะไม่รู้จักการให้ และการรับความรัก เด็กที่ถูกทอดทิ้งจะพัฒนาความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดีหรือลักษณะทางจริยธรรมได้ช้ากว่าเด็กที่ได้รับความอบอุ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่เคยมีความผูกพันใกล้ชิดนิยมนับถือพอที่จะปฏิบัติตามแบบบิดา มารดา หรือไม่เคยได้รับการชมเชยเมื่อแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา จึงยากที่จะแยกพฤติกรรมที่ถูกหรือผิดได้เป็นผลให้เด็กมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ได้ยาก

อรชุนา พุ่มสวัสดิ์ (2539 : 26) ศึกษาและแบ่งการอบรมเลี้ยงดูได้ 5 แบบ คือ

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาธิปไตย (Authoritarian) เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดากวดขัน ควบคุมควบคุมทั้งความประพฤติ ความคิด ทศนคติ และความรู้สึกโดยตรง บิดามารดาจะออกคำสั่งให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบและมาตรฐานของสังคม วัฒนธรรม หรือห้ามมิให้ประพฤติออกนอกกริดนกรอย ถ้าเด็กไม่ปฏิบัติตามจะถูกลงโทษ

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (Democracy) เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาแสดงความรักและส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในความคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง บิดามารดาจะอธิบายเหตุผลในการส่งเสริมหรือห้ามมิให้ทำสิ่งต่างๆ เด็กได้รับความเสมอภาคในการทำสิ่งต่างๆ

3. แบบอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ (Permissiveness) เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดายินยอมให้เด็กแสดงพฤติกรรมต่างๆ ได้ตามใจปรารถนาโดยไม่ต้องทำตามกฎเกณฑ์ แม้กระทำความผิดก็ไม่ได้รับโทษ เด็กรู้สึกว่าการปล่อยตามใจโดยไม่มีคำแนะนำที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครอง (Overprotection) เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาแสดงความรักและห่วงใยจนเกินไป ให้ความช่วยเหลือจนเกินความจำเป็น มักเข้าไปยุ่งกับเด็กในทุกเรื่อง ทำให้เด็กรู้สึกว่าตนไม่มีอิสระที่จะทำอะไรด้วยตนเองได้

5. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (Rejection) เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาไม่สนใจ ไม่เอาใจใส่ ไม่ให้ความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น

ใจทิพย์ พวงทอง (2540 : 9) แบ่งการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 4 แบบ ดังนี้ คือ

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย คือ การที่บิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูปฏิบัติต่อบุตรด้วยความยุติธรรม บิดามารดาให้ความรักความอบอุ่น มีเหตุผล ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก ส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาด้วยตนเอง และให้ความร่วมมือกับเด็กตามโอกาสอันสมควร เมื่อเด็กสามารถทำพฤติกรรมที่ต้องการบิดามารดาให้รางวัลด้วยการยอมรับ การลงโทษจะใช้ต่อเมื่อเด็กตั้งใจปฏิเสธพฤติกรรมที่พึงประสงค์และจะใช้การลงโทษที่ไม่รุนแรง

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครอง คือ การปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูที่ทำให้เด็กมีความรู้สึกว่าไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ไม่ได้ทำในสิ่งที่ตนเองต้องการหรือทำอะไรด้วยตนเอง ถูกควบคุมให้อยู่ในสายตาหรือคุ้มครองป้องกันให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง และรู้สึกว่าตนเองเป็นเด็กอยู่เสมอ

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม คือ การที่บิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูใช้กฎและระเบียบที่เข้มงวดเพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่ต้องการโดยไม่มีเหตุผลใดๆ ทั้งสิ้น ถ้าเด็กไม่ปฏิบัติตามจะลงโทษอย่างรุนแรง แต่ถ้าปฏิบัติได้ตามที่ต้องการก็จะไม่มีการให้คำชมเชยหรือให้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย คือ การปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้ที่เลี้ยงดูที่ทำให้เด็กมีความรู้สึกที่ตนเองถูกเกลียดชัง ไม่ได้รับการเอาใจใส่ สนับสนุน หรือให้คำแนะนำช่วยเหลือเท่าที่ควร มักใช้วิธีวิจารณ์ ตำหนิ ลงโทษที่รุนแรง ปราศจากเหตุผล ไม่ให้ความสนิทสนมเป็นกันเอง และปล่อยปละละเลยความเป็นอยู่

โรเจอร์ (ริชชี วารินท์. 2531 : 12 ; อ้างอิงจาก Rogers. 1972 : 117) ได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูบุตรของบิดามารดาไว้ 3 ลักษณะคือ

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล หมายถึง วิธีการปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่เด็กมีความรู้สึกว่าเป็นบิดามารดาปฏิบัติต่อเด็กด้วยความยุติธรรมเป็นประชาธิปไตย ทั้งในด้านความรัก ความเอาใจใส่ สนใจทุกข์สุขบุตรของตน มีความใกล้ชิดกับบุตร มีเหตุผล เด็กสามารถแสดงอิสรภาพทางความคิด สามารถโต้ตอบ มีความเป็นตัวของตัวเอง บิดามารดามีการยอมรับนับถือความสามารถและความคิดของเด็ก ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก่เด็กตามโอกาสอันเหมาะสม

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเข้มงวดกวดขัน หมายถึง วิธีการปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ที่เด็กมีความรู้สึกที่ไม่ได้รับอิสระ เพราะบิดามารดาหรือผู้ปกครองก้าวก่ายในเรื่องส่วนตัวและต้องการให้เด็กอยู่ในระเบียบวินัยเสมอ ทั้งในด้านการทำงาน ความคิดเห็น การแต่งกาย มารยาท ถือเอาความพอใจและความต้องการของตนเป็นสำคัญ เด็กจะมีความรู้สึกว่าขาดความอบอุ่น มีความวิตกกังวล ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ร้าย ตี้อัน ซัดคำสั่งต่อต้าน ก้าวร้าว

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง วิธีการปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่เด็กมีความรู้สึกที่ไม่ได้รับความรัก ความเอาใจใส่ ขาดความอบอุ่น ถูกทอดทิ้ง ไม่ได้รับคำแนะนำ การช่วยเหลือจากผู้ปกครอง เด็กสามารถทำอะไรตามใจตัวเอง ถูกเกลียดชัง นอกจากนั้นเด็กยังพยายามเรียกร้องความสนใจโดยแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าว เห็นคนอื่นเป็นศัตรูปรับตัวไม่ดี มุ่งร้ายและไม่รู้จักขอบเขตของความพอดี แสดงหาความอบอุ่นจากสิ่งแวดล้อมภายนอกบ้าน เช่น โรงเรียนหรือเพื่อนๆ ซึ่งมีผลทำให้ถูกชักจูงและล่อลวงได้ง่าย

ดังนั้น เรื่องการอบรมเลี้ยงดูจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมากเพราะผลที่ได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูนั้น จะเป็นสิ่งที่ช่วยในการหล่อหลอมให้เด็กมีบุคลิกภาพเป็นอย่างไรก็ได้ เช่น ความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ ความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างมั่นคง การมีความมั่นใจในตนเอง การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี รวมทั้งการสร้างเจตคติ ค่านิยมและลักษณะนิสัยของบุคคลผู้นั้นด้วย ดังนั้นจึงนับว่าการอบรมเลี้ยงดูเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งของบุคคลในครอบครัว

ความหมายของการอบรมสั่งสอนในเรื่องเพศ

การอบรมสั่งสอนในเรื่องเพศ หมายถึง การที่วัยรุ่นได้รับการอบรมเลี้ยงดูในความรู้เรื่องเพศศึกษาจากบิดา มารดา ทั้งทางตรงและทางอ้อม ด้วยการปลุกฝังและขัดเกลาพฤติกรรมทางเพศให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมในด้านความรู้ด้านร่างกาย ชีวภาพทางเพศ อนามัย

ทางเพศ ด้านสังคมและการปรับตัวทางเพศ เพื่อให้เด็กมีความคิด ความเชื่อ ค่านิยม และวิถีชีวิตที่พึงปรารถนา ซึ่งอาจจะใช้วิธีการให้รางวัล ลงโทษ ควบคุมหรือเป็นตัวแบบ โดยอาจจะแบ่งวิธีการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศเป็น 3 แบบ ระหว่างบิดา มารดา กับวัยรุ่นดังต่อไปนี้

ประเภทของการอบรมสั่งสอนในเรื่องเพศ

1. การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย หมายถึง วิธีการอบรมสั่งสอนที่ลูกมีความรู้สึกว่าเขาเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรมในการเลือกคู่ครองหรือการคบเพื่อนต่างเพศได้ บิดามารดาได้ให้ความรักและความอบอุ่น สนับสนุน ไข่เหตุผล ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของลูกในเรื่องเพศพร้อมทั้งให้คำปรึกษาความรู้เรื่องเพศศึกษา และให้ความร่วมมือตามโอกาสอันสมควร เช่น ยอมรับในการที่ลูกจะคบเพื่อนต่างเพศโดยบิดามารดาจะสอนในการวางตัวให้เหมาะสมหากลูกจะคบเพื่อนต่างเพศ เป็นต้น

2. การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน หมายถึง วิธีการอบรมสั่งสอนที่ลูกมีความรู้สึกว่าเขาเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควรในการเลือกคู่ครองหรือการคบเพื่อนต่างเพศ ต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่บิดา มารดากำหนดไว้คอยตรวจตราชีวิตความเป็นอยู่อย่างใกล้ชิด ความรู้เรื่องเพศศึกษาต้องเป็นไปตามที่บิดา มารดาสอนเท่านั้น ออกคำสั่ง ใช้อารมณ์ ลงโทษรุนแรง ไม่ต้องการให้ไปไหน ทำให้ลูกรู้สึกว่าขาดความเป็นอิสระหรือไม่สามารถทำอะไรด้วยตนเอง และลูกไม่สามารถเสนอความคิดเห็นเรื่องเพศได้เลย เช่น เมื่อลูกจะคบเพื่อนต่างเพศ บิดา มารดาจะคอยห้ามไม่ให้ติดต่อกัน หากฝ่าฝืนจะถูกลงโทษ เป็นต้น

3. การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง วิธีการอบรมสั่งสอนที่ลูกมีความรู้สึกว่าเขาเองไม่ได้รับการเอาใจใส่ ได้รับความรักน้อย ไม่เป็นที่ยอมรับ ไม่เคยรับรู้ว่าลูกมีความคิดเห็นเรื่องเพศแบบใด อยู่โดยลำพังขาดการสนับสนุนหรือคำแนะนำจากบิดา มารดา และไม่ให้คำปรึกษาความรู้เรื่องเพศศึกษาเลย มักถูกปล่อยให้ทำอะไรตามใจชอบในการเลือกคู่ครองหรือการคบเพื่อนต่างเพศ บิดา มารดาไม่ให้ความอบอุ่นเท่าที่ควร เช่น ถ้าลูกจะมีเพื่อนต่างเพศก็ไม่สนใจ เป็นต้น

แนวทางการอบรมสั่งสอนในเรื่องการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศ

ในสังคมไทย ความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา เป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลในสังคม โดยเฉพาะเรื่องเพศ จะเห็นว่า มีการห้ามคบเพื่อนต่างเพศในสมัยก่อน แต่เมื่ออารยธรรมตะวันตกเริ่มเข้ามาในประเทศไทย มีผลทำให้ความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติเริ่มเปลี่ยนแปลง สังคมไทยจึงยอมรับให้มีการคบหาเพื่อนต่างเพศได้มากขึ้น ทั้งนี้จะต้องอยู่ภายในขอบเขตของขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและศาสนา การคบหาเพื่อนต่างเพศ เป็นสิ่งที่สังคมได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ เพื่อให้สังคมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ค่านิยมส่วนมากมักจะเปลี่ยนแปลงตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลจึงเปลี่ยนแปลงตาม หากยังคงยึดมั่นค่านิยมสังคมเดิม จะเกิดความล้าหลัง (หน่วยศึกษานิเทศก์. กรม

พลศึกษา. 2530 : 88 – 89) ดังนั้นในการคบเพื่อนต่างเพศจึงมีลักษณะเป็นสากลยิ่งขึ้น ซึ่งเดิมสิริบุญยสิงห์ (2526 : 93 – 95) ได้เสนอแนวทางในการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศไว้ดังนี้

1. มารยาทสังคม แม้ตามกฎหมายหลาย ๆ ประเทศ จะให้สิทธิ์ผู้หญิงมากกว่าผู้ชายแต่ในเรื่องมารยาทอันเป็นวัฒนธรรม มีหลักว่าผู้ชายจะต้องถือว่าผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอกว่า จะต้องช่วยเหลือ ให้ความสะดวก และให้เกียรติ

2. มารยาทสังคมระหว่างเพศ จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของมารยาทสากล แต่จะต้องเป็นไปตามขอบเขตของวัฒนธรรมไทย

2.1 การคบหาระหว่างหญิง และชายในขอบเขตของวัฒนธรรมไทย จะไม่สัมผัสร่างกายซึ่งกันและกันโดยไม่จำเป็น

2.2 การใช้ภาษาและถ้อยคำ ถ้อยคำที่ใช้ในกลุ่มผู้ชายที่เป็นเพื่อน และสนิทสนมกันไม่ควรจะนำไปใช้ต่อเพื่อนหญิง และต่อหน้าหญิง

2.3 ไม่พักแรมร่วมกันโดยไม่ระมัดระวัง

2.4 วางตัวเช่นสุภาพบุรุษ และสุภาพสตรี สุภาพบุรุษ คือ ลูกผู้ชายที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาอย่างดี จนเกิดบุคลิกที่น่าไว้วางใจ และมีความรับผิดชอบ ส่วนสุภาพสตรี คือ ลูกผู้หญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาอย่างถูกต้อง จนเกิดบุคลิกที่เป็นเสน่ห์ และทำให้ผู้ชายไม่กล้าล่วงเกินแต่นิยม

3. การเรียกชื่อจริง หรือชื่อเล่น การใช้คำว่า คุณ และสรรพนามให้สอดคล้องกับความสนิทสนมชอบพอกันเป็นส่วนตัว

4. การพูดคุยให้คิดก่อนพูดเรื่องที่จะพูดคุยจะต้องฟังได้ทั้ง 2 เพศ คุยในเรื่องของเพศที่คุณสนใจ ไม่ควรถามเรื่องส่วนตัว

5. ไม่ควรพูดเรื่องของตนหรือคนอื่น

6. ไม่พูดเรื่องที่ไม่สุภาพเกี่ยวกับเพศ หรือสิ่งฟังแล้วไม่สบายใจ ทำให้เกิดความกระอักกระอ่วนใจ

7. ผู้ชายต้องแสดงตนเป็นผู้พิทักษ์ผู้หญิงในโอกาสต่างๆ เช่น การเดินริมถนนผู้หญิงจะต้องเดินด้านใน การเดินคู่ และหลีกเลี่ยงบันได ผู้หญิงต้องเดินชิดราวบันไดบน รถโดยสารผู้หญิงและเด็กต้องได้นั่ง การสูบบุหรี่จะต้องขออนุญาตก่อน

นอกจากนี้ นภาพร มัชฌมางกูร (2539 : 134 – 135) กล่าวถึง การที่จะทำให้วัยรุ่นสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้อง เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ควรปฏิบัติดังนี้

วัยรุ่นหญิง

1. เป็นคู่สนทนาที่ดี เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่รู้จักฟังอย่างตั้งใจไม่คุยเรื่องส่วนตัวควบคุมอารมณ์ของตนได้ รู้จักขอกภัยเมื่อทำผิด

2. มีกิริยามารยาทดี มีความอดกลั้นใช้เหตุผลในการพิจารณา ลดความเพ้อฝัน ความหวั่นไหว

3. ตรงต่อเวลา ไม่ควรเที่ยวกับผู้ชายให้เกินเวลา
4. ไม่ควรตามใจผู้ชายให้เขาล่วงเกินไม่ควรไปตามสถานที่ที่ไม่สมควร
วัยรุ่นชาย

1. เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี ไม่คุยโอ้อวด ยกตนข่มท่าน มีความรู้รอบตัว มีอารมณ์ขัน ใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมไม่หยาบคาย
2. เข้าร่วมกิจกรรมการยาท ลดความเห็นแก่ตัว อดทนต่อความจุกจิกของผู้หญิงบ้าง
3. รักษาเวลานัดหมาย ไม่ถ่วงเวลาผู้หญิงไว้ให้เกินเวลาอันควร
4. ให้เกียรติยกย่อง ไม่ล่วงเกิน ให้ผู้หญิงเสียหายถูกครหาในหน้าตา

สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้หญิงสาววัยรุ่นต้องออกไปนอกบ้านเพื่อศึกษาเล่าเรียน หรือประกอบธุรกิจ หรือการทำงานต่างๆ เช่นเดียวกับชายหนุ่ม ดังนั้นคนวัยหนุ่มสาวจึงมีโอกาสสัมผัสกันง่าย ยิ่งกว่านั้น มีเด็กวัยรุ่นหนุ่มสาวไม่น้อยที่ได้ศึกษาเล่าเรียน หรือทำงานอยู่ในสถานที่เดียวกันอีกด้วย โอกาสของชายหญิง ในการติดต่อเพื่อเกี่ยวพาราสี มีอยู่ได้เกือบตลอดเวลา การติดต่อสื่อสารเป็นการพูดจาปราศรัยกันโดยตรงอย่างเห็นหน้าเห็นตากันรวมทั้งใช้การติดต่อสื่อสารโทรคมนาคมที่ทันสมัย จึงทำให้เด็กวัยรุ่นทุกวันนี้มีความสัมพันธ์ระหว่างเพศได้อย่างอิสระมากขึ้น (สุชาติ โสมประยูร. 2531 : 72 – 73)

วัยรุ่นกับความรัก สมพงษ์ จิตระดับ (2544 : 13) กล่าวถึงวัยรุ่น ไม่แปลกที่วัยรุ่นในปัจจุบันจะมีความรักเร็วขึ้น เพราะสังคมปัจจุบันก็หล่อหลอมให้เรื่องแบบนี้เกิดขึ้นได้เร็วและง่ายอยู่แล้ว ดอนนี่จึงไม่ใช้เวลาที่จะมาถามว่าเรื่องแบบนี้เป็นสิ่งที่เหมาะสมหรือไม่ แต่ต้องถามว่าควรจะทำอย่างไร อาจารย์ให้มุมมองดังนี้ คือ

- เมื่อทุกอย่างเกิดขึ้นแล้ว ผู้ปกครองก็ต้องปรับเปลี่ยนมุมมองตามไปด้วย ยุคสมัยเปลี่ยนแปลงไป ในอดีตเด็กมีหน้าที่เรียน ปัจจุบัน เมื่อเขามีความรักด้วย เราต้องเปิดใจให้กว้าง สอนเขาให้เข้าใจ

- พ่อแม่มีส่วนสำคัญเพราะจะไปหวังพึ่งโรงเรียนคงเป็นไปได้ยาก ผู้ปกครองลองคิดว่าเรื่องแบบนี้มันห้ามได้ไหม ใจเมื่อห้ามไม่ได้ เราควรสอนเขาให้เข้าใจและไม่ใช้อารมณ์ ควรมองในแง่ดี เช่น มีแฟนจะได้ช่วยกันติวหนังสือ เราต้องบอกเด็กว่าให้ช่วยกันในเรื่องอย่างนี้

- ผู้ใหญ่ต้องทำให้เขาเห็น พ่อแม่ต้องพร้อมรับฟังลูกในทุกๆ ปัญหาอย่างไม่ใช่ อารมณ์ให้หนักว่าเรื่องแบบนี้เป็นเรื่องที่เราต้องทำความเข้าใจ เพราะความรักไม่ใช่สิ่งเสียหาย

การป้องกันเด็กจากปัจจัยเสี่ยงทางสังคม คณะดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กโดยครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ (ม.ป.ป. : 131)

- ครอบครัวไม่ควรแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมให้กับเด็กได้รู้ได้เห็น เช่น การทะเลาะเบาะแว้ง เล่นพนัน ดื่มเหล้า-สูบบุหรี่ หรือ สารเสพติดต่างๆ รวมทั้งพฤติกรรมทางเพศของคนในครอบครัว

- ครอบครัวควรเลือกรายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก รวมทั้งหนังสือต่างๆ ถ้าเป็นไปได้พ่อแม่ควรนั่งดูไปพร้อมกับเด็ก และพูดคุยซึ่งเป็นการช่วยพัฒนาการทางด้านภาษา และเรียนรู้ในสิ่งที่ได้รับจากรายการนั้นๆ

- พ่อแม่ควรใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย และภูมิใจในสิ่งที่ตนเองมี
- พ่อแม่ควรให้เวลากับเด็ก เช่น พาไปเที่ยวสถานที่ต่างๆ
- รายงานให้ผู้ใหญ่บ้านคณะกรรมการหมู่บ้าน หรือเจ้าหน้าที่ทราบถ้ามีกรณีการทำร้ายเด็กที่ถูกทำร้ายจะใดเป็นผู้ใหญ่ที่ชอบทำร้ายผู้อื่น เราจะช่วยเขาได้โดยการช่วยผู้ใหญ่และป้องกันเด็กไว้

- สอนเด็กให้รู้จัก “การปฏิเสธ” กับคนแปลกหน้า ไม่ยอมให้คนแปลกหน้ามาแตะเนื้อต้องตัว

ฝึ้อบรมบ่มนิสัยเสริมความมั่นใจให้กับเด็ก

- บทบาทของผู้ปกครองในการอบรมเด็กนั้น ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ถึงขอบเขต(ขีด)จำกัดว่าสิ่งไหนทำได้ สิ่งไหนไม่ควรทำ และพัฒนาจากสิ่งเหล่านั้นขึ้นมา

- การทำโทษร่างกายเด็ก ควรเข้าไปปลอบเขาที่เขาร้องไห้ จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยคำตอบก็คือถูกเพราะการที่เด็กร้องไห้แสดงว่ามีสิ่งหนึ่งสิ่งใดผิดปกติ ดังนั้นจึงควรเข้าไปดูเพื่อช่วยเหลือเขา

- การให้คำชม คำชมควรมีเฉพาะสิ่งไป เช่น บอกเขาด้วยคำพูดเมื่อเรารู้สึกดีต่อเขา “หนูเป็นเด็กดีในการที่แบ่งตุ๊กตาให้พี่ของหนูเล่นด้วย แม่เชื่อว่าพี่เขาต้องชอบแน่เลย แม่ภูมิใจในตัวหนูจัง” ในขณะที่พูดสีหน้าก็ควรสอดคล้องกับคำพูดเพื่อให้เด็กได้รับความรู้สึกนั้นไปด้วย

- การให้รางวัล อาจเป็นรางวัลที่ไม่ต้องซื้อหาแต่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์กับเด็ก ช่วยให้เด็กได้รับความรู้สึกที่ดี และมีผลต่อการพัฒนาที่ดีของเด็กด้วย การให้รางวัลด้วยสิ่งของควรเป็นสำหรับเด็กและเป็นนานๆ ครั้ง เช่น การยิ้มสามารถทำได้ตลอดเวลา หรือการหอมแก้มหรือจูบ เด็กจะเรียนรู้ที่จะไม่คาดหวัง ของที่ต้องซื้อ เด็กเรียนรู้ถึงคุณค่าของการได้รับสัมผัสจากคนที่เขารัก

- การอบรมบ่มนิสัยและเสริมความมั่นใจให้กับเด็กตามที่กล่าวมาแล้วหากผู้ปกครองสามารถปฏิบัติได้ก็ส่งผลให้เด็กมีความมั่นใจในตัวเอง และกล้าแสดงออก ซึ่งเด็กสามารถปฏิบัติตามคำสั่งง่ายๆ ได้ เด็กจะสามารถใช้คำพูดและแสดงมารยาทได้อย่างเหมาะสม

การวัดการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ

การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศวัดโดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ สร้างตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 รูปแบบในการอบรมสั่งสอน รูปแบบละ 10 ข้อ รวม 30 ข้อคำถาม โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนการ

อบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยสูงกว่า แสดงว่ามีการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยต่ำกว่า และผู้ที่ได้คะแนนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขันสูงกว่า แสดงว่ามีการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขันมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขันต่ำกว่า และผู้ที่ได้คะแนนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยสูงกว่า แสดงว่ามีการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยต่ำกว่า

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ

คารุณี ภูษณสุวรรณศรี (2540 : 78) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษาผู้ใหญ่ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ส่วนใหญ่มีระดับได้รับการอบรมสั่งสอนในเรื่องเพศอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 67.50 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลางและระดับสูง พบร้อยละ 27.20 และร้อยละ 5.30 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาดมระดับได้รับการอบรมสั่งสอนในเรื่องเพศ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่ได้รับการอบรมสั่งสอนในเรื่องเพศระดับสูง เคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสร้อยละ 19.10 ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสร้อยละ 80.90 ส่วนระดับปานกลางเคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสร้อยละ 29.40 ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสร้อยละ 70.60 และระดับต่ำเคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสร้อยละ 35.90 ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสร้อยละ 64.10

จากงานวิจัยข้างต้น พบว่า การอบรมเลี้ยงดูเรื่องเพศสูงจะมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ลดลง ดังนั้น การอบรมเลี้ยงดูเรื่องเพศจึงเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการอบรมเลี้ยงดูเรื่องเพศสูงจะส่งผลให้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นน้อยลง

การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น

ความหมายของการมีแบบอย่าง

การมีแบบอย่างหรือตัวแบบ หมายถึง ลักษณะการถ่ายทอดทางสังคมในงานอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้ถ่ายทอด (Socializing agents) อาจเป็นพ่อแม่ ครู เพื่อน ผู้ร่วมงาน ตัวแบบในละครหรือหนังสือ การถ่ายทอดทางสังคมอาจพิจารณาว่าเป็นแบบเป็นทางการ ซึ่งผู้ถ่ายทอดมักได้แก่ นักศึกษาในทุกๆระดับ รวมทั้งผู้ฝึกอบรมในหน่วยงานต่างๆ ด้วย ส่วนการถ่ายทอดแบบไม่เป็นทางการ ผู้ถ่ายทอดมักได้แก่ พ่อแม่ เพื่อน หรือสื่อต่างๆ อีกทั้งการถ่ายทอดทางสังคมจะเป็นกระบวนการสองทางที่ผู้ถ่ายทอดและผู้รับการถ่ายทอดสามารถมีอิทธิพลซึ่งกันและกันได้ (กรรณิกา ศิลปพรหมมาศ. 2546 : 30 ; อ้างอิงจาก วิลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี. 2544 : 1)

ความหมายของการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ

การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ หมายถึง การที่บุคคลนั้นสังเกตเห็นหรือรับรู้ว่ามีเพื่อนมีการคบเพื่อนต่างเพศ และการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ

อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกในเรื่องเพศ

หลังสงครามโลกครั้งที่ 4 ฝรั่งเศสเข้ามาในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งนำขนบธรรมเนียมประเพณีของตนเข้ามาด้วย ชาวไทยยังตื่นตัวยอมรับวัฒนธรรมดังกล่าวไว้ ซึ่งรวมถึงการคบเพื่อนต่างเพศ การมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ หรือการนัดพบประกอบกับคนไทยสมัยนั้น นิยมเรียนภาษาอังกฤษกันอย่างแพร่หลาย สามารถอ่านภาษาอังกฤษได้ ทำให้มีโอกาสนับถือการเป็นอยู่และความคิดของตะวันตกหลายด้าน ขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิม ซึ่งได้ยึดถือกันมาก็เริ่มเปลี่ยนไป สำหรับหนุ่มสาวนั้น ก็ค่อย ๆ เปลี่ยน จากการที่ไม่มีโอกาสพบกัน มาเป็นการมีโอกาสนัดพบพูดคุย หรือเที่ยวเตร่นอกบ้านกันอย่างเสรี พฤติกรรมเหล่านี้ ไม่เป็นที่ชื่นชอบของผู้ใหญ่ทุกคน ทำให้มีการโต้แย้งและขัดแย้งกันเสมอ ปัจจุบันการคบเพื่อนต่างเพศ กำลังเป็นที่นิยมแพร่หลายในหมู่เด็กวัยรุ่นอย่างมาก เพราะอิทธิพลของสื่อมวลชนต่าง ๆ ทำให้เด็กวัยรุ่นได้เรียนรู้ถึงโลกภายนอกโดยเฉพาะโลกตะวันตกมากขึ้น ดังนั้น หากไม่พยายามทำความเข้าใจ คอยขัดขวาง หรือไม่ยอมรับพฤติกรรมดังกล่าว อาจเป็นการช่วยยั้งเด็กได้ประพฤติปฏิบัติในทางที่ไม่เหมาะสมไม่ควรมากขึ้น อาจนำมาซึ่งผลเสียต่อตัวเด็กเอง ต่อบิดามารดา ผู้ปกครอง และต่อสังคมส่วนรวม (วิชเน็กร เศรษฐโร และคณะ. 2519 : 2-5)

พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อน

ในสังคมปัจจุบันเป็นที่ถกเถียงกันว่า เมื่อเด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่นบทบาทของกลุ่มเพื่อน (peer group) เข้ามาแทนที่บทบาทของครอบครัว หรือมีมากกว่าครอบครัว เพราะเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าในปัจจุบันครอบครัวได้ลดหย่อนบทบาทในการให้การศึกษาอบรมแก่สมาชิกในครอบครัวเด็กจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนทั้งในและนอกโรงเรียน กลุ่มเพื่อนมีความสำคัญในการอบรมให้เรียนรู้ระเบียบสังคม เนื่องจากกลุ่มเพื่อนช่วยสอนระเบียบสังคมบางอย่างที่ไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดใช้อ่านจบบังคับสอนเราได้โดยตรง เช่น ระเบียบการเล่นกีฬา ถ้าผู้เล่นฝ่าฝืนกลุ่มเพื่อนจะกีดกันไม่ยอมรับให้เข้ากลุ่ม ค่านิยมของกลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อการเลียนแบบว่าเป็นเหมือนกับตนเอง (identification) ในเรื่องบรรทัดฐาน แบบแผนพฤติกรรมมากกว่าหน่วยงานสังคมอื่น ๆ ซึ่งบางครั้งอาจขัดแย้งกับบรรทัดฐานของสังคมส่วนรวม (สุชา จันทรเฒ. 2529 : 48)

ในการเปรียบเทียบอิทธิพลของพ่อแม่กับอิทธิพลของเพื่อน เฮอร์ลอค (จรรยา เศรษฐบุตร. 2536 : 65 ; อ้างอิงจาก Hurlock. 1967) กล่าวว่า พ่อแม่เป็นบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ (authority) ในบ้านและพ่อแม่คาดหวังว่าลูกจะยอมรับค่านิยมของตน ถ้าวัยรุ่นยอมรับค่านิยมของพ่อแม่วัยรุ่น

จะกลายเป็นบุคคลอยู่นอกกลุ่มเพื่อน นั่นคือเขาจะถูกสังคมภายนอกทอดทิ้งทั้งหมด หรือบางส่วน แต่ถ้าหากวัยรุ่นยอมรับค่านิยมของกลุ่มเพื่อน เขาอาจได้การยอมรับของสังคมเพิ่มขึ้น แต่การกระทำเช่นนั้นจะเพิ่มความแตกแยกในครอบครัว (จรรยา เศรษฐบุตร. 2536 : 65 ; อ้างอิงจาก Hurlock. 1967) การที่วัยรุ่นยึดบรรทัดฐานค่านิยมของกลุ่มมาเป็นแบบอย่าง จึงทำให้มีผู้สงสัยและต้องการทำวิจัยว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนจะมีมากหรือน้อยกว่าอิทธิพลของครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลแต่ดั้งเดิม

➤ การวัดการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างประเทศ

การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างประเทศวัดโดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ สร้างตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ประกอบด้วยข้อคำถาม 11 ข้อ โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างประเทศสูงกว่า แสดงว่าการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างประเทศมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างประเทศต่ำกว่า

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างประเทศ

การศึกษาอิทธิพลเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ยังไม่เด่นชัด เช่นจากการศึกษาของพรทิพย์ วงศ์เพชรสง่า เรื่องการยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษามหาวิทยาลัย ได้ใช้แนวความคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของบุคคลที่มีความสำคัญต่อนักศึกษา (significant others) ได้แก่ บิดามารดา และเพื่อนสนิทว่าจะมีอิทธิพลต่อการยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษาอย่างไร การศึกษาครั้งนี้ พบว่าเพื่อนสนิทเป็นกลุ่มอ้างอิง (reference group) ที่นักศึกษาหญิงยึดถือมากที่สุด รองลงมาคือ มารดาและบิดา ส่วนนักศึกษาชายนั้นยึดถือมารดาเป็นกลุ่มอ้างอิงที่สำคัญที่สุด รองลงมาคือ เพื่อนสนิทและบิดา และปัจจัยทางจิตวิทยาสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมากที่สุด คือ การยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของเพื่อนสนิท (พรทิพย์ วงศ์เพชรสง่า. 2528 : 121) อีกตัวอย่างหนึ่งเป็นการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในเรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นของวิชาญ รุ่งอุทัย (2533 : 99) ซึ่งศึกษากลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครในการศึกษาค้นคว้าวิจัยหรือตัวแปรตัวหนึ่งคือ การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ซึ่งพบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่มีระดับการคล้อยตามกลุ่มเพื่อนในระดับต่ำ ร้อยละ 65.4 การคล้อยตามเพื่อนในระดับปานกลาง มีร้อยละ 30.1 และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อนในระดับสูงร้อยละ 4.5

จากงานวิจัยข้างต้น พบว่า กลุ่มอ้างอิงที่เป็นเพื่อนเป็นปัจจัยหนึ่งสามารถคล้อยตามให้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ได้ ดังนั้น เพื่อนจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างประเทศสูงจะส่งผลให้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นสูงขึ้น

ลักษณะทางชีวสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น สถานภาพของครอบครัว

ฝน แสงสิงแก้ว (2524 : 35-36) ได้กล่าวถึงความสำคัญของครอบครัวไว้ว่าความผูกพันรักใคร่ในครอบครัว เป็นรากฐานของความสุขของชีวิตเป็นรากฐานของความเป็นปึกแผ่นแห่งสังคมของประเทศชาติ บ้านเมือง และของโลก ในที่สุดชีวิตสังคมย่อมตั้งต้นมาจากครอบครัว ถ้าครอบครัวแตกแยกหรือครอบครัวขาดความผูกพันรักใคร่ต่อกัน ชีวิตในสังคมจะแตกแยกประดุจเงาตามตัว ดังนั้นสถานภาพครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมมนุษย์ที่มีบทบาทสำคัญในการให้ความรัก การอบรมเลี้ยงดูให้มีพัฒนาการทั้งทางกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม จะเห็นว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูมาในครอบครัวเช่นใด เด็กก็จะได้รับอิทธิพลทางด้านความประพฤติ และทัศนคติอย่างเดียวกับครอบครัว โดย ฟอก (Fox) และเซคนิก (Zelnik) ศึกษาและพบว่าวัยรุ่นหญิงที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่แตกแยกหรือหย่าร้างจะมีแนวโน้มในการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสสูง (จริยา พงศ์วิวัฒน์. 2526 : 19) ซึ่งการศึกษาของจรรยา สุวรรณทัต (2510 : 19) กล่าวว่า ผลอันเกิดจากการหย่าร้างในครอบครัวจะกระทบกระเทือนต่อทัศนคติ การมองดูโลก และชีวิตของเด็กเป็นอย่างมากในระยะแรกๆ ผลอันนี้ดูคล้ายกับว่าไม่มีความสำคัญแต่อย่างใด แต่ต่อมาภายหลังอาจเป็นผลเสียต่อบุคลิกภาพของเด็กหลายอย่างรวมทั้งการกระทบกระเทือนต่อการตัดสินใจของเด็กในการเลือกคู่ครองในอนาคต และเด็กที่มีประสบปัญหาจากการหย่าร้างของบิดามารดา มักมีปัญหามากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดาอยู่ด้วยอย่างปกติสุข ซึ่งสอดคล้องกับสุนทรีย์ ศิลพิพัฒน์ (2524 : 32) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การกระทำความผิดทางเพศของเยาวชนพบว่าช่วงอายุที่กระทำผิดจะอยู่ในช่วงระหว่าง 14-24 ปี ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวแตกแยกขาดความอบอุ่นมีแต่เพียงบิดาหรือมารดาและในบางรายอยู่กับบุคคลอื่น แต่ขัดแย้งกับการศึกษาของพรทิพย์ วงศ์เพชรสง่า (2528 : 84) ศึกษาการยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักศึกษามหาวิทยาลัย โดยศึกษาตัวแปรสถานภาพสมรสของบิดามารดา พบว่านักศึกษาชายที่มีบิดามารดาอยู่ด้วยกันมีแนวโน้มยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากกว่านักศึกษาที่มีบิดามารดาหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ ส่วนนักศึกษาหญิงที่มีบิดามารดาแยกกันอยู่หรือหย่าร้างยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากกว่านักศึกษาหญิงที่มีบิดามารดาอยู่ด้วยกัน ซึ่งสอดคล้องกับของพัชรี แนวพานิช (2530 : 75) ที่ได้ศึกษาปัญหาการทำแท้ง และการปฏิบัติด้านการคุมกำเนิดในหญิงอาชีพพิเศษ ศึกษาเฉพาะกรณีหญิงที่ทำงานในบาร์อะโกโก้ผ่านถนนพัฒนาพงษ์ พบว่า หญิงที่ศึกษาส่วนมากมาจากครอบครัวที่ขาดบิดา และ/หรือมารดา อันเนื่องมาจากการเสียชีวิตหรือการหย่าร้างหรือการแยกทางถึงร้อยละ 66 และที่มาจากครอบครัวที่บิดาและมารดาอยู่ด้วยกันมีเพียงร้อยละ 34 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยในเรื่องสถานภาพของครอบครัวมีส่วนสำคัญต่อการเข้ามาเป็นหญิงอาชีพพิเศษ และจากการสัมภาษณ์ พบว่า หญิงที่ศึกษาส่วน

ใหญ่เคยมีประสบการณ์ทางเพศก่อนมาประกอบอาชีพนี้ โดยร้อยละ 64 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ตั้งแต่อายุยังน้อยราวอายุต่ำกว่า 18 ปี และที่พบอายุน้อยที่สุดอายุเพียง 13 ปี ส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรักหรือเพื่อนร้อยละ 76 เช่นเดียวกับชุมมาต กัลยาณมิตร (2530 : 132) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการประพฤตินอไม่เหมาะสมกับสภาพ และวัยของนักเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สถานภาพสมรสของบิดามารดาที่แยกกันอยู่หรือมีเพียงบิดาหรือมารดาเป็นสิ่งสำคัญต่อการประพฤตินอไม่เหมาะสมกับสภาพและวัยเป็นอย่างยิ่ง

จากงานวิจัยข้างต้น พบว่า สถานภาพครอบครัวที่บิดามารดาหย่าร้างกัน บิดามารดาแยกกันอยู่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ ดังนั้น สถานภาพครอบครัวจึงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กวัยรุ่น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าสถานภาพครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์จะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นสูงกว่าสถานภาพครอบครัวที่สมบูรณ์

สถานภาพการพักอาศัย

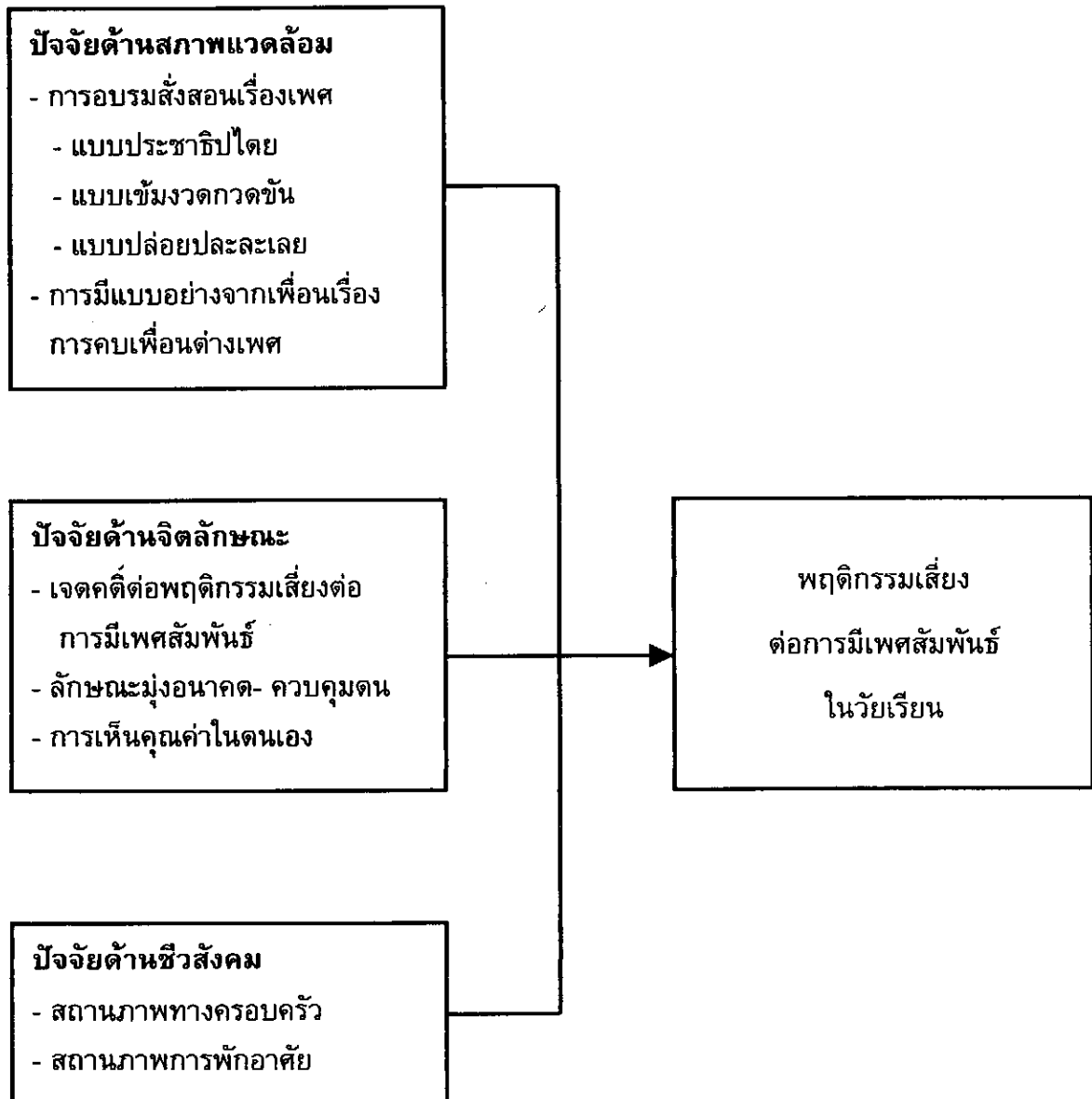
เรณู เจริญศรี (2525 : 47-48) ในเรื่องทัศนคติของนักเรียนอาชีวศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงจำนวน 1,113 คน จาก 12 วิทยาลัย พบว่า นักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดามีทัศนคติที่ค่อนข้างไปในทางที่คัดค้านเกี่ยวกับการคบหาสมาคมกับเพื่อนต่างเพศ การวางตัวต่อเพศตรงข้าม และการปฏิบัติตนต่อกันของชายและหญิงในฐานะต่างๆ เช่นเดียวกับนักเรียนที่พักอยู่กับบ้านญาติและนักเรียนที่พักอยู่หอพักหรือบ้านเช่า ส่วนนักเรียนที่พักอยู่ที่อื่นๆ นั้นมีอิสระในการปกครองตนเองจึงมีโอกาสที่จะคบหาสมาคมกับเพื่อนต่างเพศได้มากกว่านักเรียนที่อยู่บ้านกับบิดามารดาหรือบ้านญาติซึ่งจะถูกควบคุมให้อยู่ในสายตาของผู้ใหญ่ ไม่มีอิสระ และโอกาสมากเท่านักเรียนที่พักอยู่ที่อื่นๆ และจากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยทัศนคติของนักเรียนในทุกกลุ่มตามลักษณะสถานที่พักอาศัยและขณะเรียนสามารถสรุปได้ว่า ลักษณะสถานที่พักอาศัยขณะเรียนมีอิทธิพลต่อทัศนคติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชาย และหญิงของนักเรียน เช่นเดียวกับการศึกษาของพรทิพย์ วงศ์เพชรสง่า (2528 : 55) เรื่องการยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 568 คน พบว่านักศึกษาที่อยู่หอพัก แฟลต และบ้านเช่า ยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสสูงร้อยละ 37 ในขณะที่นักศึกษาที่อยู่กับบิดามารดายินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสสูงร้อยละ 32.6 แสดงถึงแนวโน้มที่นักศึกษาที่อยู่หอพัก แฟลต และบ้านเช่ายินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากกว่านักศึกษาที่พักอยู่กับบิดามารดา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของปราโมทย์ ประสาทกุล และคนอื่น ๆ (2530 : 290) ได้ศึกษาในเรื่องของพฤติกรรมทางเพศก่อนแต่งงานของวัยรุ่นในเขตเมืองและชนบท พบว่าการอยู่อาศัยตามลำพังเป็นปัจจัยให้ความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอัญชลี คติอนุรักษ์ (2535 : 68) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักศึกษาชายวิทยาลัย

อาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่านักศึกษาที่อาศัยอยู่กับเพื่อน บ้านเช่า หรือหอพัก มีเพศสัมพันธ์มากกว่านักศึกษาที่พักอยู่กับบิดามารดาและญาติพี่น้อง

จากงานวิจัยข้างต้น พบว่า สถานที่พักอาศัยที่อาศัยอยู่กับเพื่อนหรือบ้านเช่า หอพัก มีแนวโน้มจะมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าที่อยู่บ้านกับบิดามารดาหรือบ้านญาติซึ่งจะถูกควบคุมให้อยู่ในสายตาของผู้ใหญ่ ไม่มีอิสระและโอกาสมากเท่านักเรียนที่พักอยู่ที่อื่นๆ ดังนั้น สถานภาพการพักอาศัยจึงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กวัยรุ่น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าสถานภาพการพักอาศัยที่อยู่กับเพื่อน อยู่ตามลำพังหรืออยู่หอพัก อยู่กับญาติ พี่น้อง และอยู่กับบิดา มารดาจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นสูงตามลำดับ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาทั้งปัจจัยภายในตัวบุคคลและภายนอกตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น ซึ่งพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น หมายถึง การที่วัยรุ่นมีโอกาสสูงที่จะมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ ส่วนปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมกำหนดโดยอาศัยแนวท้าวเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism model) เป็นแนวทางเบื้องต้นในการกำหนดตัวแปรที่ศึกษา จากการประมวลเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น ได้แก่ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ และการมีแบบอย่างจากเพื่อน เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ จิตลักษณะเดิมของผู้กระทำที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง จิตลักษณะร่วมกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังได้ศึกษาปัจจัยด้านชีวสังคม ได้แก่ สถานภาพทางครอบครัว สถานภาพการพักอาศัย และอายุ เพื่อเป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ ซึ่งสรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ดังแสดงใน ภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัยตามความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่ศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และด้านจิตลักษณะ เป็นตัวทำนายที่ดีของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของวัยรุ่นหญิง
2. วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยมาก เห็นคุณค่าในตนเองสูงและมีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนเองมีโอกาสน้อยในการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์น้อยกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยน้อย การเห็นคุณค่าในตนเองต่ำและมีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนเองต่ำ
3. วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยมาก มีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศสูงและพักอาศัยหอพักกับเพื่อน หรืออยู่คนเดียวมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยน้อย มีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศต่ำและพักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา
4. วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขันมาก มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงและมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศสูงมีในการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขันน้อย มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ต่ำและมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศต่ำ
5. วัยรุ่นหญิงที่มีการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศสูง เห็นคุณค่าในตนเองต่ำและสถานภาพของครอบครัวไม่สมบูรณ์มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศต่ำ เห็นคุณค่าในตนเองสูงและสถานภาพของครอบครัวสมบูรณ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยนำแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการสำรวจปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ วัยรุ่นหญิงในช่วงอายุตั้งแต่ 15 - 21 ปี ที่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ถึง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในเขตกรุงเทพมหานคร

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเลือกโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จากสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 4 สถาบัน ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบึงกุ่ม จักรวรรดิ วิทยาเขตพณิชยการพระนคร โรงเรียนอรรถวิทย์พณิชยการ และสถาบันศรีวิฒนาบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีนานาชาติ ผู้วิจัยสอบถามจากวัยรุ่นเพศหญิงในช่วงอายุ 15-21 ปี ในสถานศึกษาดังกล่าวที่ยินดีตอบแบบสอบถาม จำนวน 380 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 7 ตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา ได้แก่ สถานภาพของครอบครัว สถานภาพการพักอาศัย และอายุ เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบตามความเป็นจริงซึ่งจะเก็บเป็นความลับ

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความตามความเป็นจริง

1. สถานภาพของครอบครัว

() 1. บิดามารดาอยู่ร่วมกัน () 2. บิดามารดาหย่าร้างหรือแยกกันอยู่

2. สถานภาพการพักอาศัย

() 1. พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา หรือญาติผู้ใหญ่

() 2. พักอาศัยหอพักกับเพื่อน

() 3. พักอาศัยอยู่คนเดียว

3. อายุ ปี

2. แบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น

แบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 6 ระดับ จากน้อยที่สุด ถึง ไม่เคยเลย สร้างตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .4132 ถึง .8124 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .9161 พิสัยคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 10 ถึง 60 คะแนน โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นสูงกว่า แสดงว่ามีโอกาสจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นต่ำกว่า

เกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น คะแนน

น้อยที่สุด	6
น้อย	5
ค่อนข้างน้อย	4
ไม่ค่อนน้อย	3
ไม่บ่อย	2
ไม่เคย	1

ตัวอย่างแบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น

ข้อ	ข้อความ	บ่อย ที่สุด	บ่อย	ค่อนข้าง บ่อย	ไม่ค่อย บ่อย	ไม่ บ่อย	ไม่เคย เลย
1	ฉันให้แฟนโอบกอดได้						
2	ฉันเคยไปเที่ยวค้างคืนกับคูรัก						
3	ฉันดูหนังสือโป๊หรือการ์ตูนโป๊ ขณะอยู่กับคูรัก						

3. แบบสอบถามการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ

การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศวัดโดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ สร้างตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 แบบในการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ แบบละ 10 ข้อ รวม 30 ข้อคำถาม มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .1623 ถึง .6002 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .8473 ผู้ตอบแต่ละคนจะได้คะแนนระหว่าง 30 ถึง 150 คะแนน ซึ่งการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .3139 ถึง .6482 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .8474 การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .3310 ถึง .5881 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .7779 การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .2822 ถึง .6231 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .7537 โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยสูงกว่า แสดงว่ามีการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยต่ำกว่า และผู้ที่ได้คะแนนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขันสูงกว่า แสดงว่ามีการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขันมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขันต่ำกว่า และผู้ที่ได้คะแนนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยสูงกว่า แสดงว่ามีการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยต่ำกว่า

เกณฑ์การให้คะแนนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ

การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ	คะแนน
จริงที่สุด	5
จริงมาก	4
ค่อนข้างจริง	3
ไม่ค่อยจริง	2
ไม่จริงเลย	1

ตัวอย่างแบบสอบถามการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง มาก	ค่อนข้าง จริง	ไม่ค่อย จริง	ไม่จริง เลย
1	แบบปล่อยปละละเลย ฉันไปเที่ยวไปเพื่อนชายได้โดยไม่ ต้องบอกพ่อแม่					
2	แบบเข้มงวดกวดขัน พ่อแม่จะห้ามไม่ให้ฉันคบเพื่อนชาย					
3	แบบประชาธิปไตย พ่อแม่ให้สิทธิการตัดสินใจของฉัน ถ้าจะมีเพื่อนชาย					

4. แบบสอบถามการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ

แบบสอบถามการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จากจริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย สร้างตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) ประกอบด้วยข้อคำถาม 11 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .5797 ถึง .7724 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .9186 พิสัยคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 11 ถึง 55 คะแนน โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศสูงกว่า แสดงว่าการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศต่ำกว่า

เกณฑ์การให้คะแนนการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างประเทศ

การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างประเทศ คะแนน

จริงที่สุด	5
จริงมาก	4
ค่อนข้างจริง	3
ไม่ค่อยจริง	2
ไม่จริงเลย	1

ตัวอย่างแบบสอบถามการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างประเทศ

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริงมาก	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริงเลย
1	เพื่อนของฉันมีเพื่อนชายไปส่งเวลากลับบ้าน					
2	เพื่อนของฉันชอบหนีเรียนไปหาเพื่อนชาย					
3	เพื่อนของฉันชอบมีแฟนหลายคน					

5. แบบสอบถามเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

แบบสอบถามเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จากเห็นด้วยอย่างยิ่ง ถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง วัดโดยใช้แบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ประกอบด้วยข้อคำถาม 22 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .0048 ถึง .8541 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .8940 พิสัยคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 22 ถึง 110 คะแนน โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่า แสดงว่ามีเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ต่ำกว่า

เกณฑ์การให้คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สำหรับ
ข้อความทางลบ ส่วนข้อความทางบวกจะให้คะแนนกลับกัน

เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

ตัวอย่างแบบสอบถามเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	การมีคูรักรในวัยเรียนทำให้ฉัน เสียการเรียนได้ง่าย					
2	ฉันรู้สึกปลอดภัยเมื่ออยู่ใกล้ๆ กับคูรักร					
3	ฉันอยากลองมีเพศสัมพันธ์กับ คูรักรต่างประเทศ					

6. แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating scale) โดยปรับจากแบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคตของดวงเดือน
พันธุ์นาวันและเพ็ญแข ประจันปัจจนิกซึ่งใช้หลักของ Rensis Likert (สุรศักดิ์ เอี่ยมเก็บ. 2541 :
69-70) เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล พฤติกรรมการรอดได้
รอดได้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จากจริงที่สุด ถึง ไม่
จริงเลย ซึ่งประกอบด้วยข้อความ 12 ข้อ มีทั้งข้อความที่เป็นไปในทางบวกและทางลบ มีค่า
อำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .1078 ถึง .4623 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่า
สัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .6380 พิสัยคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 12 ถึง 60
คะแนน โดยผู้วิจัยได้นำมาเป็นแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ซึ่งผู้ที่ได้คะแนน
ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนสูงกว่า แสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนมากกว่า ผู้ที่ได้
คะแนนลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนต่ำกว่า

เกณฑ์การให้คะแนนลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนสำหรับข้อความทางบวก
ส่วนข้อความทางลบจะให้คะแนนกลับกัน

ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	คะแนน
จริงที่สุด	5
จริงมาก	4
ค่อนข้างจริง	3
ไม่ค่อยจริง	2
ไม่จริงเลย	1

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริงมาก	ค่อนข้าง จริง	ไม่ค่อย จริง	ไม่จริง เลย
1	ฉันรีบทำการบ้านให้เสร็จก่อนไป เที่ยวเล่นเสมอ					
2	ฉันชอบขีดเขียนลงในหนังสือเรียน จนสกปรก					
3	ฉันอยากหนังสือต่อสูงๆเพื่อจะได้ ทำงานดีๆ					

7. แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง

แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง มีลักษณะเป็นแบบ Check List โดยปรับจากแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเองของออร์ซุมา พุ่มสวัสดิ์ (2539 : 34-36) ที่ดัดแปลงมาจากคูเปอร์สมิธ (Coopersmith, 1984 : 5-6) ได้สร้างแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง (Coopersmith Self-Esteem Inventory, 1984) ซึ่งใช้หลักของ Rensis Likert เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จากเห็นด้วยอย่างยิ่ง ถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งประกอบด้วยข้อความ 12 ข้อ มีทั้งข้อความที่เป็นไปในทางบวกและทางลบ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .4155 ถึง .6370 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .8497 พิสัยคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 12 ถึง 60 คะแนน โดยผู้วิจัยได้นำมาเป็นแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่า แสดงว่ามีการเห็นคุณค่าในตนเองมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำกว่า

เกณฑ์การให้คะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองสำหรับข้อความทางบวก
ส่วนข้อความทางลบจะให้คะแนนกลับกัน

การเห็นคุณค่าในตนเอง	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

ตัวอย่างแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	ฉันยอมแพ้ต่อสิ่งต่าง ๆ ง่ายมาก					
2	ฉันเป็นคนอ่อนไหวง่าย					
3	ฉันรู้สึกว่าคุณด้อยค่า					

การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

1. ความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของเครื่องมือ (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมด 7 ตอนให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณาความถูกต้องตามนิยามปฏิบัติการ ข้อคำถามครอบคลุมตามวัตถุประสงค์และความเหมาะสมของสำนวนเนื้อหา ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนของภาษากับสิ่งที่ต้องการวัด แล้วนำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีความชัดเจนของเนื้อหา และความเหมาะสมด้านภาษา ตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่าน ก่อนนำไปเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลจริง

2. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) เป็นรายข้อ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try out) กับวัยรุ่นหญิงในช่วงอายุตั้งแต่ 15-21 ปี ที่ศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จากโรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ จำนวน 98 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยนำผลที่ได้มาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ใช้วิธีการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation) คัดเลือกข้อที่มีความสัมพันธ์สูงไว้ใช้เป็นแบบสอบถาม

3. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วไปหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยรวมทั้งฉบับโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานที่แต่ละแห่ง
2. ชี้แจงการกรอกแบบสอบถามต่อกลุ่มตัวอย่าง และเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. นำแบบสอบถามให้อาจารย์แต่ละสถาบันช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ถึง ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 4 สถาบัน โดยขอความร่วมมือจากนักเรียนนักศึกษาที่เป็นเพศหญิงผู้ที่ยินดีเป็นกลุ่มตัวอย่าง
4. ขอแบบสอบถามคืนจากเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำแบบสอบถามมาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างและจำแนกลักษณะของตัวแปรโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ใช้สถิติการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise Multiple Regression Analysis) และสมมติฐานข้อที่ 2 - 5 ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ทาง (Three-way analysis of variance) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร” มีความมุ่งหมายของการวิจัย 2 ประการ คือ (1) เพื่อหาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ด้านจิตลักษณะและด้านชีวสังคมที่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิง (2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงที่มีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะและด้านชีวสังคมแตกต่างกัน ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปร 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 4 ตัวแปร คือ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ (2) ปัจจัยด้านจิตลักษณะ ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และการเห็นคุณค่าในตนเอง (3) ปัจจัยด้านชีวสังคม ประกอบด้วย 2 ตัวแปร คือ สถานภาพทางครอบครัว สถานภาพการพักอาศัย ส่วนตัวแปรตามคือ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน รวมตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งสิ้น 9 ตัวแปร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัยนี้มี 2 ประเภทคือ การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2-5 และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

การนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง จะนำเสนอคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างดังนี้ จากกลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นหญิงที่กำลังศึกษาในช่วงอายุตั้งแต่ 15-21 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 380 คน พบว่า สถานภาพของครอบครัวบิดามารดาอยู่ร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 73.20 และสถานภาพของครอบครัวบิดามารดาหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 26.80 โดยมีสถานภาพการพักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา คิดเป็นร้อยละ 91.10 สถานภาพการพักอาศัยหอพักกับหรืออยู่คนเดียว คิดเป็นร้อยละ 8.90

ตาราง 1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยด้านชีวิตสังคม

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพของครอบครัว		
- บิดามารดาอยู่ร่วมกัน	278	73.20
- บิดามารดาหย่าร้างหรือแยกกันอยู่	102	26.80
รวม	380	100.00
สถานภาพการพักอาศัย		
- พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดาหรือญาติผู้ใหญ่	346	91.10
- พักอาศัยหอพักกับเพื่อน หรืออยู่คนเดียว	34	8.90
รวม	380	100.00

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านชีวิตสังคม สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. สถานภาพของครอบครัว พบว่า กลุ่มตัวอย่างของวัยรุ่นหญิงที่กำลังศึกษาในช่วงอายุตั้งแต่ 15-21 ปี ในเขตกรุงเทพมหานครมีสถานภาพของครอบครัว ดังนี้ บิดามารดาอยู่ร่วมกัน และบิดามารดาหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 73.20 และ 26.80 ตามลำดับ

2. สถานภาพการพักอาศัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างของวัยรุ่นหญิงที่กำลังศึกษาในช่วงอายุตั้งแต่ 15-21 ปี ในเขตกรุงเทพมหานครมีสถานภาพการพักอาศัย ดังนี้ พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา และพักอาศัยหอพักกับเพื่อนหรืออยู่คนเดียว คิดเป็นร้อยละ 91.10 และ 8.90 ตามลำดับ

ตาราง 2 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	พิสัย	ค่าเฉลี่ย (ของสเกล)	ค่าเฉลี่ย (แบบวัดทั้งหมด)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน	10 - 51	2.2405	22.41	.9253
การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย	13 - 49	3.2163	32.16	.7447
การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน	10 - 42	2.0253	20.25	.5956
การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย	10 - 50	2.4532	24.53	.8495
การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ	11 - 59	2.9053	31.96	1.0555
เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์	22 - 103	2.0317	44.70	.9455
ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง	25 - 60	3.7601	45.12	.4802
การเห็นคุณค่าในตนเอง	20 - 52	3.0167	36.20	.6343

จากตาราง 2 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา 8 ตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามได้ผลดังนี้ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.2405 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างไม่บ่อยต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.2163 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างค่อนข้างได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.0253 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างไม่ค่อยได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.4532 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างไม่ค่อยได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.9053 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างค่อนข้างที่

จะมีการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.0317 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยในเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.7601 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างค่อนข้างมีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.0167 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานของการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อหาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ด้านจิตลักษณะและด้านชีวสังคมที่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิง

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ และปัจจัยด้านจิตลักษณะ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ และปัจจัยด้านชีวสังคม ได้แก่ สถานภาพของครอบครัว และสถานภาพการพักอาศัยเป็นตัวทำนายของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

สมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายนี้ คือ สมมติฐานข้อที่ 1 เป็นการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรทีละขั้น (Stepwise Multiple Regression Analysis)

2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงที่มีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ด้านจิตลักษณะและด้านชีวสังคมแตกต่างกัน

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ และปัจจัยด้านจิตลักษณะ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ และปัจจัยด้านชีวสังคม ได้แก่ สถานภาพของครอบครัว สถานภาพการพักอาศัย

สมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายนี้ คือ สมมติฐานข้อที่ 2-5 เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

a = คะแนนมาตรฐาน

R = ค่าความสัมพันธ์

R_{square} = ตัวทำนาย

SE_{est} = ความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์

- F = ค่าสถิติทดสอบที่ใช้พิจารณา
 Beta = ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปร
 b = ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานของตัวแปร
 df = ชั้นของความเป็นอิสระ
 SS = ค่าผลบวกยกกำลังสองของคะแนน
 MS = ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน
 * = ค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 X₁ = การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย
 X₂ = การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน
 X₃ = การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย
 X₄ = การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ
 X₅ = ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน
 X₆ = การเห็นคุณค่าในตนเอง
 X₇ = เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์
 X₈ = สถานภาพของครอบครัว
 X₉ = สถานภาพการพักอาศัย
 Y = พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะเป็นตัวทำนายที่ดีของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิง

การศึกษาส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรทีละชั้น เป็นการทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เมื่อใช้ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ และปัจจัยด้านจิตลักษณะ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ และปัจจัยด้านชีวสังคม ได้แก่ สถานภาพการพักอาศัย สถานภาพของครอบครัว ร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ดังแสดงในตาราง 3 และ 4

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ลักษณะมุ่งอนาคต- ควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง สถานภาพทางครอบครัว สถานภาพการพักอาศัยกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน โดยใช้สูตรของเพียร์สัน

(Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย (X_1) การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน (X_2) การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย (X_3) การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ (X_4) ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (X_5) การเห็นคุณค่าในตนเอง (X_6) เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ (X_7) สถานภาพทางครอบครัว (X_8) สถานภาพการพักอาศัย (X_9) กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน (Y)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7	X_8	X_9	Y
X_1	1.000	.072	-.508**	.014	.272**	.025	-.269**	-.056	-.016	-.417**
X_2		1.000	-.082	.102*	-.065	.010	-.140**	-.030	.024	-.051
X_3			1.000	.178**	-.195**	-.046	.554**	.126*	.097	.724**
X_4				1.000	-.149**	.052	.193**	.060	-.053	.282**
X_5					1.000	-.023	-.031	.018	-.088	-.122*
X_6						1.000	-.014	-.014	.034	-.029
X_7							1.000	.114*	.074	.770**
X_8								1.000	-.044	.141**
X_9									1.000	.198**
Y										1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ สถานภาพทางครอบครัวและสถานภาพการพักอาศัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มีปริมาณความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนสูงกว่าตัวแปรทำนาย รองลงมาคือการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย ส่วนการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรทำนาย พบว่าการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมี

เพศสัมพันธ์สูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .554 และการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์ทางลบกับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -.508

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรที่ละขั้นครั้งสุดท้าย ในพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

ตัวพยากรณ์	Beta	b	se _b
เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์	.514	.228	.014
การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย	.357	.389	.038
สถานภาพการพักอาศัย	.132	4.267	.840
การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ	.128	.102	.021
การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย	-.091	-.113	.037

$a = 2.693$
 $R = 0.868$
 $R_{square} = 0.753$
 $SE_{est} = 4.63$
 $F = 228.166$

จากตาราง 4 พบว่าเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย สถานภาพการพักอาศัย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ และการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย ร่วมกันอธิบายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าร้อยละ 75 โดยตัวแปรที่มีอำนาจในการทำนายสูงสุด คือ เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ รองลงมา คือ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย

สมการพยากรณ์พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ เขียนได้ดังนี้

สมการทำนายในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 2.693 + 0.228 (\text{เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์}) + 0.389 (\text{การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย}) + 4.267 (\text{สถานภาพการพักอาศัย}) + .102 (\text{การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ}) + -.113 (\text{การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย})$$

สมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z' = 0.514 (\text{เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์}) + 0.357 (\text{การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย}) + 0.132 (\text{สถานภาพการพักอาศัย}) + 0.128 (\text{การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ}) + -.091 (\text{การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย})$$

ความมุ่งหมายข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงที่มีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ด้านจิตลักษณะและด้านชีวสังคมแตกต่างกัน

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ และปัจจัยด้านจิตลักษณะ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ และปัจจัยด้านชีวสังคม ได้แก่ สถานภาพของครอบครัว สถานภาพการพักอาศัย สมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายนี้ คือ สมมติฐานข้อที่ 2-5

สมมติฐานข้อที่ 2 วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยมาก เห็นคุณค่าในตนเองสูงและมีลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตนสูงมีในการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนน้อยกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยน้อย การเห็นคุณค่าในตนเองต่ำและมีลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตนต่ำ

การศึกษาในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง โดยใช้ตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย การเห็นคุณค่าในตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ร่วมกันอธิบายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยกับการเห็นคุณค่าในตนเองและลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (n = 380)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
การอบรมเลี้ยงดูเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย (ก)	302.904	1	302.904	3.579	.059
การเห็นคุณค่าในตนเอง (ข)	120.485	1	120.485	1.424	.234
ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน(ค)	314.908	1	314.908	3.721	.055
ก x ข	7.599	1	7.599	.090	.765
ก x ค	.423	1	.423	.005	.944
ข x ค	89.063	1	89.063	1.052	.306
ก x ข x ค	84.341	1	84.341	.997	.319
ส่วนที่เหลือ	31484.627	372	84.636		
ทั้งหมด	223210.000	380			

จากตาราง 5 พบว่าผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย กับการเห็นคุณค่าในตนเองและลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ผลปรากฏว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างตัวแปรอิสระทั้งสามตัว ต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่เป็นตามสมมติฐานข้อที่ 2

สมมติฐานข้อที่ 3 วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยมาก การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศสูงและพักอาศัยหอพักกับเพื่อน หรืออยู่คนเดียวมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยน้อย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศต่ำและพักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา

การศึกษาในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง โดยใช้ตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ และสถานภาพการพักอาศัย ร่วมกันอธิบายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนโดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยกับการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศและสถานภาพการพักอาศัย (n = 380)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย (ก)	5128.075	1	5128.075	115.487*	.000
การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ (ข)	24.924	1	24.924	.561	.454
สถานภาพการพักอาศัย(ค)	726.934	1	726.934	16.371*	.000
ก x ข	8.411	1	8.411	.189	.664
ก x ค	424.476	1	424.476	9.559*	.002
ข x ค	26.066	1	26.066	.587	.444
ก x ข x ค	1.281	1	1.281	.029	.865
ส่วนที่เหลือ	16518.247	372	67.346		
ทั้งหมด	32451.589	380			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่าผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยกับการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศและสถานภาพการพักอาศัย ผลปรากฏว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างตัวแปรอิสระทั้งสามตัวต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่เป็นตามสมมติฐานข้อที่ 3 แต่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยกับสถานภาพการพักอาศัยที่มีต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน นอกจากนั้น พบว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยมากมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนมากกว่าการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยน้อย และวัยรุ่นหญิงที่พักอาศัยอยู่กับเพื่อนหรืออยู่คนเดียวมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา

ตาราง 7 การเปรียบเทียบรายคู่ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยกับสถานภาพการพักอาศัย

การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย	สถานภาพการพักอาศัย	รหัส	จำนวนคน	คะแนนเฉลี่ย	(11)	(12)	(21)	(22)
					17.45	18.61	28.85	39.06
มาก	อยู่กับเพื่อนหรืออยู่คนเดียว	(22)	213	39.06	21.61*	20.45*	10.21*	-
มาก	อยู่กับบิดามารดา	(21)	18	28.85	11.40*	10.24*	-	
น้อย	อยู่กับเพื่อนหรืออยู่คนเดียว	(12)	133	18.61	1.16	-		
น้อย	อยู่กับบิดามารดา	(11)	16	17.45	-			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 พบว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยมากและพักอาศัยอยู่กับเพื่อนหรืออยู่คนเดียวจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนมากกว่ากลุ่มอื่นทุกกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้พบว่า วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยมาก หากพักอาศัยอยู่กับเพื่อนหรืออยู่คนเดียวจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยน้อยที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือพักอาศัยอยู่กับเพื่อนหรืออยู่คนเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 4 วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขันมาก มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงและการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศสูง มีโอกาสมากในการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขันน้อย มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ต่ำและการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศต่ำ

การศึกษาในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง โดยใช้ตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ และการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศร่วมกันอธิบายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน กับเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์และการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ (n = 380)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน (ก)	22.558	1	22.558	.692	.406
เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ (ข)	17981.055	1	17981.055	551.567*	.000
การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ (ค)	278.201	1	278.201	8.534*	.004
ก x ข	41.476	1	41.476	1.272	.260
ก x ค	27.477	1	27.477	.843	.359
ข x ค	31.700	1	31.700	.972	.325
ก x ข x ค	26.700	1	26.700	.819	.366
ส่วนที่เหลือ	12127.177	372	32.600		
ทั้งหมด	223210.000	380			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่าผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขันกับเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์และการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ ผลปรากฏว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างตัวแปรอิสระทั้งสามตัว ต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่เป็นตามสมมติฐานข้อที่ 4 แต่พบว่าวัยรุ่นหญิงที่มีเจตคติทางลบต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีเจตคติทางลบต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ต่ำ และวัยรุ่นหญิงที่มีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศสูงมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศต่ำ

สมมติฐานข้อที่ 5 วัยรุ่นหญิงที่มีการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศสูง การเห็นคุณค่าในตนเองต่ำและสถานภาพของครอบครัวไม่สมบูรณ์มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมี

เพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศต่ำ การเห็นคุณค่าในตนเองสูงและสถานภาพของครอบครัวสมบูรณ์

การศึกษาในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง โดยใช้ตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ การเห็นคุณค่าในตนเอง และสถานภาพของครอบครัวร่วมกันอธิบายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ กับการเห็นคุณค่าในตนเองและสถานภาพของครอบครัว (n = 380)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่อง การคบเพื่อนต่างเพศ (ก)	1304.483	1	1304.483	16.167*	.000
การเห็นคุณค่าในตนเอง (ข)	267.490	1	267.490	3.315	.069
สถานภาพของครอบครัว (ค)	471.400	1	471.400	5.842*	.016
ก x ข	66.285	1	66.285	.821	.365
ก x ค	265.000	1	265.000	3.284	.071
ข x ค	.155	1	.155	.002	.965
ก x ข x ค	17.867	1	17.867	.221	.638
ส่วนที่เหลือ	30016.734	372	77.421		
ทั้งหมด	223210.000	380			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 พบว่าผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ กับการเห็นคุณค่าในตนเองและสถานภาพของครอบครัว ผลปรากฏว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างตัวแปรอิสระทั้งสามตัว ต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่เป็นตามสมมติฐานข้อที่ 5 แต่พบว่าวัยรุ่นหญิงที่มีการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศสูงมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศต่ำ และวัยรุ่นหญิงที่มีสถานภาพของครอบครัวไม่สมบูรณ์มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีสถานภาพของครอบครัวสมบูรณ์

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร” มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 2 ประการ คือ 1) เพื่อหาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะที่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิง 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงที่มีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะและด้านชีวสังคมแตกต่างกัน โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นหญิงที่กำลังศึกษาในช่วงอายุตั้งแต่ 15-21 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายที่อยู่ในสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนในช่วงระดับชั้นการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 4 สถาบัน ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบึงกุ่ม พิษณุจักรวรรดิ วิทยาเขตพณิชยการพระนคร โรงเรียนอรรถวิทย์พณิชยการ และสถาบันศรีวัฒนาบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีนานาชาติ จำนวน 380 คน ตัวแปรที่ศึกษาแบ่งเป็น 1) ตัวแปรอิสระ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ ก. ด้านจิตลักษณะ 3 ตัวแปร ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเอง และเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ข. ด้านสภาพแวดล้อม 4 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย และการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ ค. ด้านชีวสังคม 2 ตัวแปร ได้แก่ สถานภาพของครอบครัว สถานภาพการพักอาศัย 2) ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามทางด้านชีวสังคม ซึ่งประกอบด้วย สถานภาพของครอบครัว สถานภาพการพักอาศัย ตอนที่ 2 ประกอบด้วย แบบสอบถาม 6 ฉบับ คือ แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง จำนวน 12 ข้อ แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง จำนวน 12 ข้อ และแบบสอบถามเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ จำนวน 22 ข้อ แบบสอบถามการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ จำนวน 30 ข้อ แบบสอบถามการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ จำนวน 11 ข้อ และแบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน จำนวน 10 ข้อ เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว นำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ตามสมมติฐานของการวิจัย โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise Multiple Regression Analysis) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

ในบทสรุปและอภิปรายผลนี้ จะกล่าวถึงการสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัย และข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติและการวิจัยครั้งต่อไป

สรุปและอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

สรุปและอภิปรายผลตามความมุ่งหมายของการวิจัยที่ 1

ความมุ่งหมายของการวิจัยที่ 1 เพื่อหาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ด้านจิตลักษณะและด้านชีวสังคมที่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิง สมมติฐานที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายข้อนี้คือ สมมติฐานข้อที่ 1 ดังจะกล่าวสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า “ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย และการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ) และด้านจิตลักษณะ (เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และการเห็นคุณค่าในตนเอง) เป็นตัวทำนายที่ดีของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิง” สมมติฐานนี้เป็นการคาดหมายอำนาจในการทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิง โดยตัวแปรต่างๆ ดังกล่าว

จากการตรวจสอบสมมติฐานนี้ ได้ทำการวิเคราะห์หาค่าโดยพหุคูณแบบเป็นชั้น ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร คือ เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย สถานภาพการพักอาศัย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ และการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย ตัวแปรทั้ง 5 ตัว เข้าสู่สมการทำนายตามลำดับ สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 75.30 (ดูตาราง 4)

ในงานวิจัยนี้แสดงว่า เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เป็นตัวทำนายที่ดีของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน นักศึกษาหญิงที่เห็นว่าการมีคู่อรัก การใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่อรักเป็นสิ่งที่มีความเหมาะสม เป็นสิ่งที่ตนเองชอบพึงพอใจ และพร้อมที่จะทำตัวใกล้ชิดในลักษณะต่างๆ ย่อมมีโอกาสสูงที่จะมีเพศสัมพันธ์กับคู่อรักได้ งานวิจัยอื่นๆ แม้ว่าไม่ได้ศึกษาเจตคติในฐานะเป็นปัจจัยทำนายแต่ก็พอกล่าวได้ว่าเป็นตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้องกับ การมีเพศสัมพันธ์ดังเช่นงานวิจัยของ อุทิศ เชาวลิต (2521 : 10) ศึกษาวิจัยทัศนคติเกี่ยวกับการสมรสของนักศึกษาโรงเรียนสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร นักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่านักศึกษาชายมากกว่าครึ่งมีแนวโน้ม

เห็นด้วยในเรื่องเดียวกัน มากกว่านักศึกษาหญิง เช่นเดียวกับ ชนิษฐา โพนกุล (2522 : 79) ศึกษาวิจัยเรื่องทัศนคติของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่อการเลือกคู่ครองและการวางแผนครอบครัว พบว่า นักศึกษาชายร้อยละ 59.42 เห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสไม่ใช่เรื่องเสียหาย และอีก ร้อยละ 54.55 เห็นว่าเป็นเรื่องน่าลอง และสอดคล้องกับ เกื้อ วงศ์บุญสิน และเยาวรัตน์ ปรปักษ์ขาม (2532 : 79) ได้วิจัยทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนไทยพบว่า เยาวชนส่วนใหญ่ร้อยละ 90.7 ไม่เห็นด้วยที่หนุ่มสาวจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ส่วนทัศนคติที่เห็นด้วยต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ส่วนใหญ่จะเป็นชายร้อยละ 16.1 เห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องของเพศศึกษา การมีสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ และสำนักวิจัยเอแบค-เคเอสซี อินเทอร์เน็ตโพลล์ (เอแบคโพลล์. 2540 : 2) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญร่วมกับมูลนิธิผู้หญิง ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ทัศนคติ พฤติกรรมและการป้องกันโรค/การป้องกันการตั้งครรภ์จากการมีเพศสัมพันธ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มนักเรียน-นักศึกษาชายที่เคยมีเพศสัมพันธ์แล้วในเขตกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ขอนแก่น และสงขลา" พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติในทิศทางที่เห็นด้วยต่อการมีเพศสัมพันธ์กับแฟนคูรัก (ทั้งที่ยังไม่แต่งงาน) เป็นส่วนใหญ่ มีสัดส่วนร้อยละ 72.1 ทัศนคติในทิศทางที่เห็นด้วยกับไม่เห็นด้วยในการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน (ทั้งที่ยังไม่แต่งงาน) อยู่ในสัดส่วนพอๆ กัน คือเห็นด้วย ร้อยละ 44.9 ไม่เห็นด้วย 47.1 ดังนั้น เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์จึงเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น

ตัวแปรลำดับต่อมา คือ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย เป็นตัวทำนายลำดับที่ 2 ของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ผลการวิจัยแสดงว่า วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยมาก จะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนสูง เนื่องจากขาดการแนะนำเอาใจใส่เรื่องการคบเพื่อนชายจากบิดามารดา จึงอาจทำให้วัยรุ่นหญิงไม่มีแนวทางการปฏิบัติตัวที่เหมาะสม และมีพฤติกรรมตามที่ตนคิดว่าดีและพอใจได้ งานวิจัยที่ศึกษาการอบรมสั่งสอนของบิดามารดาในเรื่องเพศยังไม่พบว่า แบ่งเป็น 3 ลักษณะดังงานวิจัยนี้ แต่พบในลักษณะอื่น ดังเช่นงานวิจัยของดารุณี ภูษณสุวรรณศรี (2540 : 78) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษาผู้ใหญ่ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ส่วนใหญ่มีระดับได้รับการอบรมสั่งสอนในเรื่องเพศอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 67.50 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลางและระดับสูง พบร้อยละ 27.20 และร้อยละ 5.30 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาตามระดับได้รับการอบรมสั่งสอนในเรื่องเพศ พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่ได้รับการอบรมสั่งสอนในเรื่องเพศระดับสูง เคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสร้อยละ 19.10 ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสร้อยละ 80.90 ส่วนระดับปานกลางเคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสร้อยละ 29.40 ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสร้อยละ 70.60 และระดับต่ำเคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสร้อยละ 35.90 ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสร้อยละ 64.10 จากงานวิจัยข้างต้น พบว่า การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศสูงจะมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ลดลง ดังนั้น การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศจึงเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น

ตัวแปรลำดับต่อมา คือ สถานภาพการพักอาศัย เป็นตัวทำนายลำดับที่ 3 ของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ผลการวิจัยแสดงว่า วัยรุ่นหญิงที่ได้รับสถานภาพการพักอาศัยแบบอาศัยหอพักกับเพื่อนหรืออยู่คนเดียว จะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนสูง เนื่องจากสถานภาพการพักอาศัยแบบอาศัยหอพักกับเพื่อนหรืออยู่คนเดียวขาดการดูแลเอาใจใส่จากบิดา มารดา และมีโอกาสที่จะคบเพื่อนชายได้มากกว่าสถานภาพการพักอาศัยแบบพักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา จึงอาจทำให้วัยรุ่นหญิงมีโอกาสหาเพื่อนชายมาที่พักอาศัยหรือพักอาศัยอยู่กับคู่รักได้ ซึ่งจะเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ งานวิจัยที่ศึกษาสถานภาพการพักอาศัย ดังเช่นงานวิจัยของเรณู เจริญศรี (2525 : 47-48) ในเรื่องทัศนคติของนักเรียนอาชีวศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงจำนวน 1,113 คน จาก 12 วิทยาลัย พบว่า นักเรียนที่พักอยู่ที่อื่น ๆ นั้นมีอิสระในการปกครองตนเองจึงมีโอกาสที่จะคบหาสมาคมกับเพื่อนต่างเพศได้มากกว่านักเรียนที่อยู่บ้านกับบิดามารดาหรือบ้านญาติ ซึ่งจะถูกรวบค้อมให้อยู่ในสายตาของผู้ใหญ่ เช่นเดียวกับการศึกษาของพรทิพย์ วงศ์เพชรสง่า (2528 : 55) เรื่องการยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 568 คน พบว่านักศึกษาที่อยู่หอพัก แพลต และบ้านเช่า ยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสสูงร้อยละ 37 ในขณะที่นักศึกษาที่อยู่กับบิดามารดา ยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสสูงร้อยละ 32.6 แสดงถึงแนวโน้มที่นักศึกษาที่อยู่หอพัก แพลต และบ้านเช่า ยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากกว่านักศึกษาที่พักอยู่กับบิดามารดา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของปราโมทย์ ประสาทกุล และคนอื่น ๆ (2530 : 290) ได้ศึกษาในเรื่องของพฤติกรรมทางเพศก่อนแต่งงานของวัยรุ่นในเขตเมืองและชนบท พบว่าการอยู่อาศัยตามลำพังเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอัญชลี คติอนุรักษ์ (2535 : 68) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักศึกษาชายวิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่านักศึกษาที่อาศัยอยู่กับเพื่อน บ้านเช่าหรือหอพัก มีเพศสัมพันธ์มากกว่านักศึกษาที่พักอยู่กับบิดามารดาและญาติพี่น้อง สถานภาพการพักอาศัยจึงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ตัวแปรลำดับต่อมา คือ การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ เป็นตัวทำนายลำดับที่ 4 ของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ผลการวิจัยแสดงว่าการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ จะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เนื่องจากได้เห็นหรือรับรู้แบบอย่างจากเพื่อนว่าเพื่อนมีการคบเพื่อนต่างเพศ และมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ ย่อมมีโอกาสสูงที่จะมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักได้ งานวิจัยอื่นๆ แม้ว่าไม่ได้ศึกษาการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศแต่ก็พอกกล่าวได้ว่าการมีแบบอย่างจากเพื่อนเป็นตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ดังเช่นงานวิจัยของพรทิพย์ วงศ์เพชรสง่า เรื่องการยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษามหาวิทยาลัย ได้ใช้แนวความคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของบุคคลที่มีความสำคัญต่อนักศึกษา (significant others) ได้แก่ บิดา

มารดา และเพื่อนสนิทว่าจะมีอิทธิพลต่อการยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษาอย่างไร การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่าเพื่อนสนิทเป็นกลุ่มอ้างอิง (reference group) ที่นักศึกษาหญิงยึดถือมากที่สุด รองลงมาคือ มารดาและบิดา ส่วนนักศึกษาชายนั้นยึดถือมารดาเป็นกลุ่มอ้างอิงที่สำคัญที่สุด รองลงมาคือ เพื่อนสนิทและบิดา และปัจจัยทางจิตวิทยาสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมากที่สุด คือ การยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของเพื่อนสนิท (พรทิพย์ วงศ์เพชรสง่า, 2528 : 121) เพราะฉะนั้นอาจกล่าวได้ว่า ผลการวิจัยที่ปรากฏนั้นสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1

สรุปและอภิปรายผลตามความมุ่งหมายของการวิจัยที่ 2

ความมุ่งหมายของการวิจัยที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงที่มีต่อปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ด้านจิตลักษณะและด้านชีวสังคมแตกต่างกัน สมมติฐานที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายข้อนี้คือ สมมติฐานข้อที่ 2 ถึงสมมติฐานที่ 5 ดังจะกล่าวสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า “วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยมาก เห็นคุณค่าในตนเองสูงและมีลักษณะมุ่งอนาคต - ความคุมตนสูงมีโอกาสน้อยในการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนน้อยกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยน้อย การเห็นคุณค่าในตนเองต่ำและมีลักษณะมุ่งอนาคต - ความคุมตนต่ำ” สมมติฐานนี้ได้คาดหมายว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม คือ การอบรมสั่งสอนแบบประชาธิปไตย กับปัจจัยด้านจิตลักษณะ 2 ตัวแปร คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคต-ความคุมตน ร่วมกันส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ฉะนั้นในการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานนี้ จึงใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิง ตามระดับการได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย ระดับการเห็นคุณค่าในตนเองและระดับลักษณะมุ่งอนาคต-ความคุมตน ผลปรากฏว่า พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ไม่ได้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งสามตัว ได้แก่ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตย การเห็นคุณค่าในตนเองและลักษณะมุ่งอนาคต-ความคุมตน ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจึงไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 ซึ่งอาจเป็นไปได้ที่ว่าพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ไม่อาจพิจารณาว่าเกี่ยวข้องกับตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวนี้พร้อมกันได้ แต่มีแนวโน้มว่าจะมีเนื่องมาจากปัจจัยที่ละตัว เช่น มีแนวโน้มจะเกี่ยวกับว่าบุคคลนั้นมีการมุ่งอนาคต-ความคุมตนสูงหรือต่ำ (ดูจากระดับนัยสำคัญซึ่งใกล้เคียงกับ .05) และมีแนวโน้มว่าขึ้นกับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบประชาธิปไตยว่าสูงหรือต่ำ (พิจารณาระดับนัยสำคัญซึ่งใกล้เคียงกับ .05) ซึ่งในประเด็นการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบ

ประชาธิปไตยนี้ ผลจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ก็พบว่า เป็นตัวทำนายในลำดับสุดท้ายและมีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ

สมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวว่า “วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยมาก การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศสูงและพักอาศัยหอพักกับเพื่อนหรืออยู่คนเดียวมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนมากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยน้อย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศต่ำและพักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา” สมมติฐานนี้ได้คาดหมายว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม 2 ตัวแปร คือ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย และการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ กับปัจจัยด้านชีวสังคม คือ สถานภาพการพักอาศัย ร่วมกันส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ฉะนั้นในการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานนี้ จึงใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ตามระดับการได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย ระดับการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศและระดับสถานภาพการพักอาศัย ผลปรากฏว่า พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ไม่ได้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งสามตัว ได้แก่ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย กับการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศและสถานภาพการพักอาศัย ในระดับที่ยอมรับได้ ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจึงไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 อย่างไรก็ตามเมื่อทำการวิเคราะห์จากพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนที่ละสองด้าน พบว่า พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ได้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยและสถานภาพการพักอาศัย ซึ่งเมื่อวิเคราะห์รายคู่พบว่า วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลยมาก และสถานภาพพักอาศัยอยู่กับเพื่อนหรืออยู่คนเดียว จะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนมากที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่นๆ เนื่องจากขาดการแนะนำเอาใจใส่เรื่องการคบเพื่อนชายจากบิดา มารดา จึงอาจทำให้วัยรุ่นหญิงไม่มีแนวทางการปฏิบัติตัวที่เหมาะสม และมีพฤติกรรมตามที่ตนคิดว่าดีและพอใจได้ประกอบกับสถานการณ์เอื้ออำนวยมากกว่าคือการอยู่หอพักกับเพื่อนหรืออยู่คนเดียว

สมมติฐานข้อที่ 4 กล่าวว่า “วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขันมาก มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงและการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศสูงมีโอกาสมากในการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขันน้อย มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ต่ำและการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศต่ำ” สมมติฐานนี้ได้คาดหมายว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม 2 ตัวแปร คือ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน และการ

มีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ กับปัจจัยด้านจิตลักษณะ คือ เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ร่วมกันส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ฉะนั้นในการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานนี้ จึงใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ตามระดับการได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน ระดับการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศและระดับเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ผลปรากฏว่า พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนไม่ได้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งสามตัว ได้แก่ การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบเข้มงวดกวดขัน เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์และการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ ในระดับที่ยอมรับได้ ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจึงไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 4 แสดงว่าพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่าเกี่ยวข้องกับตัวแปรทั้ง 3 พร้อมกัน แต่ควรพิจารณาทีละตัวแปร เพราะเมื่อทำการวิเคราะห์พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนโดยคำนึงถึงตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนได้แปรปรวนไปตามเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์และแปรปรวนไปตามการมีแบบอย่างจากเพื่อน ซึ่งตัวแปรทั้งสองนี้มีความเกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น

สมมติฐานข้อที่ 5 กล่าวว่า “วัยรุ่นหญิงที่มีการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศสูง การเห็นคุณค่าในตนเองต่ำและสถานภาพของครอบครัวไม่สมบูรณ์มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศต่ำ การเห็นคุณค่าในตนเองสูงและสถานภาพของครอบครัวสมบูรณ์” สมมติฐานนี้ได้คาดหมายว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม คือ การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ กับปัจจัยด้านจิตลักษณะ คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง และปัจจัยด้านชีวสังคม คือ สถานภาพของครอบครัว ร่วมกันส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ฉะนั้นในการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานนี้ จึงใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ตามระดับการระดับการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ ระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง และระดับสถานภาพของครอบครัว ผลปรากฏว่า พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ไม่ได้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งสามตัว ได้แก่ การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ กับการเห็นคุณค่าในตนเองและสถานภาพของครอบครัว ในระดับที่ยอมรับได้ ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจึงไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 5

อย่างไรก็ตามเมื่อทำการวิเคราะห์จากพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนทีละด้าน พบว่า พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ได้แปรปรวนไปตามการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศและสถานภาพของครอบครัว ผลการวิจัยแสดงว่า วัยรุ่นหญิงที่

บิดามารดาหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ จะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนสูง ซึ่งอาจเนื่องจากสถานภาพของครอบครัวแตกแยกทำให้ขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างเต็มที่ทั้งจากบิดาและมารดา จึงอาจทำให้วัยรุ่นหญิงมีโอกาสคบเพื่อนชายหรือมีคู่อภิเษกได้โดยอิสระ ซึ่งจะเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ งานวิจัยที่ศึกษาสถานภาพของครอบครัว ดังเช่นการวิจัยของจรรยา พงศ์วิวัฒน์ (2526 : 19) พบว่าวัยรุ่นหญิงที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่แยกหรือหย่าร้างจะมีแนวโน้มในการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสสูง และการศึกษาของพรทิพย์ วงศ์เพชรสง่า (2528 : 84) ศึกษาการยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักศึกษามหาวิทยาลัย โดยศึกษาตัวแปรสถานภาพสมรสของบิดามารดา พบว่านักศึกษาหญิงที่มีบิดามารดาแยกกันอยู่หรือหย่าร้างยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากกว่านักศึกษาหญิงที่มีบิดามารดาอยู่ด้วยกัน ซึ่งจรรยา สุวรรณทัต (2510 : 19) กล่าวว่า ผลอันเกิดจากการหย่าร้างในครอบครัวจะกระทบกระเทือนต่อทัศนคติ การมองดูโลก และชีวิตของเด็กเป็นอย่างมากในระยะแรกๆ ผลอันนี้ดูคล้ายกับว่าไม่มีความสำคัญแต่อย่างใด แต่ต่อมาภายหลังอาจเป็นผลเสียต่อบุคลิกภาพของเด็กหลายอย่างรวมทั้งการกระทบกระเทือนต่อการตัดสินใจของเด็กในการเลือกคู่ครองในอนาคต และเด็กที่มีประสบปัญหาจากการหย่าร้างของบิดามารดา มักมีปัญหามากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดาอยู่ด้วยอย่างปกติสุข

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นหญิงที่อยู่ในวัยเรียนในเขตกรุงเทพมหานครที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแบบปล่อยปละละเลย การมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ และสถานภาพการพักอาศัยหอพักกับเพื่อนหรืออยู่คนเดียว ซึ่งมีโอกาสมากต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจึงใคร่เสนอแนะ ดังนี้

1. บิดา มารดา หรือผู้ปกครองควรให้การดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ให้คำปรึกษาแนะนำเมื่อบุตรหลานมีปัญหา อบรมสั่งสอน ปลูกฝังแนวความคิด เจตคติและความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศและเรื่องเพศสัมพันธ์อย่างถูกต้องในวัยอันควร สอนให้บุตรหลานรู้จักเลือกคบเพื่อนที่ดี และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุตรหลาน

2. ครู อาจารย์ ควรตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนสอดส่องดูแลความประพฤติของนักเรียน นิสิต นักศึกษาอย่างใกล้ชิด และร่วมมือในการแก้ปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ปลูกฝังเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ให้ถูกต้องเหมาะสม

3. ควรมีการตรวจตราดูแลหอพักอย่างใกล้ชิด มีการกำหนดเวลาในการเปิดและปิดหอพัก และควรกำหนดระเบียบในการอยู่หอพักอย่างเคร่งครัดไม่ปล่อยให้มีการมั่วสุม หรือปล่อยให้มึนเผลอในการพักอาศัยมากเกินไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยกับกลุ่มประชากรต่างๆ เช่น กลุ่มวัยรุ่นเพศชายและเพศหญิงที่อยู่ในวัยเรียนทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด จากสถาบันการศึกษาทั้งทางภาครัฐบาลและเอกชนตั้งแต่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ชัดเจนมากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาตัวแปรต่างๆ ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นในเรื่องเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น เช่น สื่อต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ และกลุ่มอ้างอิงใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการมีแบบอย่างเรื่องการมีเพศสัมพันธ์หรือการคบเพื่อนต่างเพศ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนิษฐา ดัณฑพันธ์. (2541). ลักษณะทางจิตสังคมและลักษณะทางพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการให้การรักษาพยาบาลตามบทบาทเชิงวิชาชีพ. ปรินญาณินทร์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรรณิกา ศิลปพรหมมาศ. (2546). ปัจจัยด้านจิตลักษณะ และสถานการณ์ทางสังคมของพยาบาลวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการพยาบาลจิตเวชที่มีจริยธรรม. ปรินญาณินทร์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรองทิพย์ จันแยม. (2538). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนและสื่อบุคคลกับการยอมรับค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ (นิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กุลชลี สุกันตะเกตุ. (ม.ป.ป.). การพัฒนาครอบครัว. หน้า 51. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ. อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.
- เกื้อ วงศ์บุญสิน และเยาวรัตน์ ปรปักษ์ขาม. (2532). "ทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนไทย". ใน *เยาวชนไทย 2531*. กรุงเทพฯ : สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนิษฐา โพนกุล. (2522). ทัศนคติของนักเรียนอาชีวศึกษาในมหาวิทยาลัยต่อการเลือกคู่และวางแผนครอบครัว. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมสังเคราะห์ศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- คณะดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กโดยครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์. (ม.ป.ป.). *คู่มือวิทยากรสิ่งที่ครอบครัวควรคำนึง 8 ประการ*. ม.ป.พ.
- งามตา วนินทานนท์. (2536). ลักษณะทางพุทธศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของบิดามารดาที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร. รายงานการวิจัยฉบับที่ 50. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- งามตา วนินทานนท์. (2537). *จิตวิทยาสังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เพรสมีเดีย.
- จรรยา สุวรรณทัต และคณะ. (2510). แบบฉบับการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่กำลังเปลี่ยนแปลงจากครอบครัวรายได้น้อยที่อยู่ในตัวเมือง รายงานการวิจัยฉบับที่ 24. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยา เทรชฐบุตร. (2536). ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลภายในครอบครัวและอิทธิพลภายนอกครอบครัวต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นหญิงในอำเภอนางรองจังหวัดบุรีรัมย์. ปรินญาณินทร์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- จรรยา พงศ์วิวัฒน์. (2526). *การศึกษาความรู้ ทักษะคิดและความต้องการของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในเรื่องเพศศึกษา*. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (สาขารณสุขศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จันทนัช ทองศิริ. (2539). *พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในอำเภอเมือง จังหวัดน่าน*. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (สาขารณสุขศาสตร์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- จารุรัตน์ เจียมประชาชนรากร. (2537). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนอาชีวศึกษาชาย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ประชากรศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- จุฑามาศ นุชนารถ และคนอื่นๆ. (2531). "การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี." ใน *การประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติ*. กรุงเทพฯ : สมาคมนักประชากรแห่งประเทศไทย.
- จุฬารัตน์ หัวหาญ. (2539). *พฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ที่มีความสัมพันธ์ ของนักเรียนวัยรุ่น ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย (การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ใจทิพย์ พวงทอง. (2540). *การศึกษาความสอดคล้องระหว่างการอบรมเลี้ยงของบิดามารดา กับการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของบุตรวัยรุ่น*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา พัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยวัฒน์ ปัญญาพงษ์ และคณะ. 2524. *เพศศึกษาแผนใหม่*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ชুমมาศ กัลยาณมิตร. (2530). *ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการประพฤติดนไม่เหมาะสมกับ สภาพและวัยของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา พัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2544). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิต การพิมพ์.
- ณัฐวี วิถีธรรม. (2539). *ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนวัยรุ่นในเขต กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงกมล เวชชรรยรัตน์. (2526). "การอบรมเลี้ยงดู." ใน *เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา พัฒนาการเด็กและการอบรมเลี้ยงดูหน่วยที่ 8-15*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2523). *การวัดทัศนคติ*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจันปัจฉินก. (2520). *จริยธรรมไทย รายงานการวิจัยฉบับที่ 21*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินทร์ ชูชม และงามตา วณิชานนท์. (2528). *ปัจจัยทางจิตวิทยานิเวศที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย รายงานการวิจัยฉบับที่ 32*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดารุณี ภูษณสุวรรณศรี. (2540). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน*. กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- เต็มสิริ บุญยสิงห์. (2526). "วัยรุ่นและการปรับตัว," *เพศศึกษา : สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : วิบูลย์กิจ.
- ธาดา ลีเกษม. (2545). *เจตคติต่อความสัมพันธ์ทางเพศก่อนการสมรสซึ่งนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นงนุช ไรจนเลิศ. (2533). *การศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองของนักเรียนวัยรุ่น*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นภาพร มัชฌิมามกุล. (2539). *เอกสารคำสอนวิชาเพศศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิมิตร มั่งมีทรัพย์. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่น*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญญาภา แจงสี. (2544). *การศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อความผูกพันใกล้ชิด การเห็นคุณค่าในตนเอง และการยอมรับตนเอง ของนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและไม่เสี่ยง ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้*. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- บุญรบ ศักดิ์มณี. (2532). *การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประพิศ ประสบสันต์. (2533). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2520). *ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). *ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วังบูรพา.
- ปราโมทย์ ประสาทกุล และคณะ. (2530). "พฤติกรรมทางเพศก่อนแต่งงานของวัยรุ่นในเขตเมือง เขตชนบท." ใน *รายงานการประชุมวิชาการศาสตร์แห่งชาติ 2530*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาริฉัตร ครอบจันทร์. (2539). *พฤติกรรมทางเพศและทัศนคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการมีเพศสัมพันธ์กับคนรักก่อนแต่งงาน*. วิทยานิพนธ์ พบ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ผ่องพรรณ ธีระวัฒน์ศักดิ์ และจันทร์เพ็ญ เกาแล. (2536). *รายงานการวิจัยการศึกษาความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ของกลุ่มวัยรุ่นชนบทจังหวัดพิจิตร*. พิจิตร : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร.
- ฝน แสงสิงแก้ว. (2524, 12 กรกฎาคม-ตุลาคม). "ความผูกพันรักใคร่ในครอบครัว." *สมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*. หน้า 100.
- พรทิพย์ วงศ์เพชรสง่า. (2528). *การขมขอมให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษามหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ สม.ม. (สังคมวิทยา)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พวงวรรณ จันทร์ตรี. (2539). *ค่านิยมเรื่องการรักษาพรหมจารีของสตรีโสดที่ศึกษาอยู่ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในเขตชุมชนหนึ่งของภาคกลาง*. ปรินญาณีพันธ์ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย (วิจัยประชากรและสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- รัชณี วารินทร์. (2531). *การศึกษาลักษณะความเป็นชาย ลักษณะความเป็นหญิงกับการเลี้ยงดู*. ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัชณีกร เศรษฐ์ และคณะ. (2519). *พฤติกรรมและทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เกี่ยวกับการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา พุ่มสวรรค์. (2544). *ค่านิยมต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง*. ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2530). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.

- เรณู เจริญศรี. (2525). *ทัศนคติของนักเรียนอาชีวศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- วราภรณ์ รักรวิชัย. (2529). *การอบรมเลี้ยงดูเด็กประถมวัย*. กรุงเทพฯ : ภาคหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วันทนี วาสิกะสิน. (2526). *ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์กับงานสังคมสงเคราะห์*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิจิตร ศรีสุวรรณ และคณะ. (2533). *รายงานการวิจัยความรู้ ความคิดเห็น พฤติกรรมเกี่ยวกับเพศศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอาชีวศึกษาคอมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่ : คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิชาญ รุ่งอุทัย. (2533). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในเรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- วิทยา นาควัชระ. (2527). *รู้จักชีวิต*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ส่งเสริมพัฒนา.
- ศรีสว่าง พังวงศ์แพทย์. (ม.ป.ป.). "ครอบครัวไทยในปัจจุบันและความต้องการความช่วยเหลือและการแทรกแซง". ใน *สถาบันครอบครัว : มุมมองของนักสวัสดิการครอบครัว*. กรุงเทพฯ : สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี. (2528). *เจตคติ*. กรุงเทพฯ : รุ่งวัฒนา.
- สมพงษ์ จิตระดับ. (2544, 15 กุมภาพันธ์). "วัยรุ่นกับความรัก," *ลีซ่า*. หน้า 13.
- สมหมาย อ้าดอนกลอย. (2533). *การศึกษาค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สีปพงษ์ ไชยพรรค. (2530). *การยอมรับการคุมกำเนิดของกลุ่มวัยรุ่นในสถาบันอาชีวศึกษาระณีศึกษาเฉพาะเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สุชา จันทร์เอม. (2529). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชาติ โสมประยูร. (2531). *เพศศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชาติ โสมประยูร และวราภรณ์ โสมประยูร. (2541). *เพศศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนทรี โคมิน และสนธิ สมัครการ. (2523). *ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- สุปาจารย์ วิชัยโรจน์. (2529). *การยอมรับพฤติกรรมทางเพศของสตรีนักศึกษามหาวิทยาลัย*.
 วิทยานิพนธ์ สังคมศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา).
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาพรรณ ไครตจรัส. (2525). *สุขภาพจิต : จิตวิทยาในการดำรงชีวิต เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 2*.
 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2539). *บทบาทของครอบครัวต่อการพัฒนาคุณธรรมและวัฒนธรรม*
 กรุงเทพฯ : องค์การค้าของคุรุสภา.
- สุรศักดิ์ เอื้อมเก็บ. (2541). *ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสกับบุคคลที่คาดหวังจะ
 สมรสด้วยของนักศึกษามหาวิทยาลัย ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ)*.
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สายสุนีย์ อุดมณา. (2541). *ค่านิยมต่อพฤติกรรมทางเพศของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปริญญาโท กศ.ม. (สุขศึกษา)*.
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ. (2535). "คู่มือการพัฒนา
 เด็กตามความต้องการพื้นฐานของเด็กฉบับประชาชน เล่มที่ 3." ใน *รู้จักลูกวัยรุ่น*.
 กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักวิจัยเอแบค-เคเอสซีอินเตอร์เนตโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญร่วมกับมูลนิธิผู้หญิง เอแบค
 โพลล์. (2540). *ทัศนคติ พฤติกรรม และการป้องกันโรค/การป้องกันการตั้งครรภ์จาก
 การมีเพศสัมพันธ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มนักเรียน-นักศึกษาที่เคยมีเพศสัมพันธ์แล้วใน
 เขตกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ขอนแก่น และสงขลา. เอกสารประกอบการสัมมนา*,
 กรุงเทพฯ.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา. (2530). *คู่มือการสอนเพศศึกษาในระดับมัธยมศึกษา*
 เอกสารลำดับที่ 3/2530. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา.
- อรชума พุ่มสวัสดิ์. (2539). *การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการอ
 บรมเลี้ยงดูในรูปแบบที่แตกต่างกันตามการรับรู้ของตนเอง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
 (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.*
- อัญชลี คติอนุรักษ์. (2535). *พฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของศึกษาชาย
 วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (วิจัย
 ประชากรศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.*
- อุทิศ เชาวลิค. (2521). *ทัศนคติเกี่ยวกับการสมรสของนักเรียนโรงเรียนสารพัดช่างในเขต
 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สังคมศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมวิทยาและมนุษย
 วิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.*
- Blanken, A. J. (1993). "Measuring use of alcohol and other drug among adolescents".
Public Health Report, 108 : 25-26.

- Branden, N. (1981). *The psychology of self-esteem*. New York : Bantou Books.
- Cate, W. Jr. (1991). "Teenagers and sexual risk taking : the best of times and the worst of times". *J Adolescent Health*, 12 : 84-94.
- Coopersmith, S. (1981). *The Antecedents of Self-esteem*. 2nd ed. California : Consulting Psychologists Press, Inc.
- _____. (1984). *Self-Esteem Inventories*. San Francisco : Consulting Psychologists Press Inc.
- Deering, M. J. (1993). "Designing health promotion approach to high-risk dolescents through formative research with outh and parent". *Public Health Report*, 108 (1), : 68-69.
- Dyer, Everett D. (1983). *Courtship, Marriage, and Family : American style*. Illinois : The Dorsey Press.
- Elliott,G.C. (1988). "Gender differences in self-consistency : Evidence from an investigation of self-concept structure". *Journal of Youth and Adolescence*. 17 : 41-57.
- Hielle, Larry A., and Ziegler, Daniel J. (1983). *Personality theories*. New York : Mc Graw-Hill.
- Hingston, R. W., Strunin, L., Bertin, B. M. & Heeren, T. (1990). "Belief about ADIS, use of alcohol and unprotectes sex among Massachusetts adoiescenis". *American Journal of Public Health*, 80 : 295-298.
- Hurlock, Elizabeth B. (1967). *Adolescent Development*. 3rd. ed. New York : McGraw-Hill Book.
- Janda, Louis. (1996). *The psychologist's book of self-tests*. New York : Berkley.
- Josephs, Robert A., and others. (1992). "Protecting the self from the negative consequences of risky deecisions". *Journal of Personality and Social Psychology*, 1 : 26-37.
- Kaplan, H.B. (1975). *Self-attitudes and deviant behavior*. Pacific Palisades : Good Year.
- Kawabata Tetsuro., and others. (1999). "Relationship between self-esteem and smoking behavior among Japanese early adolescents : Initial results from athree-year study", *Journal of School Health*. 7 : 280-284.
- Kling, Kristen C., and others. (1999). "Gender differences in self-esteem : A meta analysis". *Psychological Bulletin*. 125 : 470-500.

- Koedt, A. (1973). "Myth of the vaginal orgasm," in E. Levine, A. Rapone and A. Koedt (eds) *Radical Feminism : Note from the second Year*, New York : quadrangle.
- Landis, Judson T. and Mary G. Landis. (1952). *Personal Adjustment Marriage and Family Living*. New Jersey : Prentice-Hall, Inc.
- Leigh, B.C. (1989). "Reasons for having sex : Gender, Sexual Orientation, and relationship to sexual behaviour." *Journal of Sex Research*, 26 : 199-209.
- Mack, J.E., and Ablon, S.L. (1983). *The development and sustenance of self-esteem in childhood*. New York : International University Press.
- Magnusson, David and Norman S. Endler. (1977). *Personality at the Crossroad : Current Issues in Interactional Psychology*. New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Mc Whirter, Ellen Howley. (1994). *Counseling for empowerment*. New York : The American Counseling Association.
- Meggert, Sandra S. (1996). *Who cares what I think : Problems of low self-esteem*. New York : The American Counseling Association.
- Mischel, Walter. (1974). "Process in Delay of Gratification." *Advances in Experimental Social Psychology*. Volume 7. New York : Academic Press.
- Mischel and Gilligan. (1974). *Advances in Experimental Social Psychology*. New York : Academic Press.
- Moore, S. and D. Rosenthal. (1993). *Sexuality in Adolescence*. New York : TJ press (padstow) Ltd.
- Morris, L., Warren, C. W., Aral, S. O. (1993). "Measuring adolescent sexual behaviour and related outcome". *Public Health Report*, 108 : 32.
- Mott, F. L., Huarin, R. J. (1988). "Linkages between sexual activity and alcohol and drug use among American adolescents". *Fam Plan Perspec*, 20 : 128-136.
- Mussen, Paul H. (1963). *Child Development and Personality*. Tokyo : John Weatherhill. Inc.
- Mussen, Paul H. (1963). *The Psychological Development of the Child*. New Jersey : Prentice-Hall, Inc.,
- National Institute of Child Health and Human Development. (1994). "Behavioral risk for HIV in adolescents". *Acta Paediatrica*, (400), : 81-85.
- Roger, Dorothy. (1972). *Issue in Adolescent Psychology*. New York : Meridith Corporation.

- Ross, Susan. (1992, 9 May). "A Survey of Adolescent Sexuality and Life Vale." In *The Education Digest*. : 44-47.
- Sasse, Counnie R. (1978). *Personto person*. New York : Chas A. Bunmnett.
- Sear, Robert R., Leanor E. Maccoby and Harry Levin. (1957). *Pattern or Rearing*. Evenston, Illinois : Row, Peterson.
- United States. (1991). "Premarital sexual experience among adolescent women 1970-1988". *MMWR*, 39. : 929-932.
- Wright, D. (1975). *The Psychology of Moral Behaviour*. Meddlesen, England : Penquin Book Company.
- Wright, J. (1976). "Family structure and stress." *Family Process*. : 16.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

--	--	--

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน
ของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ประกอบด้วย 4 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านจิตลักษณะ

2. ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ โดยท่านไม่ต้องลงชื่อในแบบสอบถาม คำตอบของท่านจึงมีความสำคัญยิ่ง ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเป็นความลับและจะวิเคราะห์ผลในภาพรวม จึงไม่เกิดผลกระทบใดๆ แก่ตัวท่าน และถือว่าท่านได้ช่วยให้นักวิจัยครั้งนี้มีประโยชน์ต่อเยาวชนและสังคมไทยอย่างมาก

ผู้วิจัยขอแสดงความขอบคุณที่ให้ความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

นางระวีวรรณ กันวี

นิสิตปริญญาโท การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความตามความเป็นจริง

1. สถานภาพของครอบครัว
 () 1. บิดามารดาอยู่ร่วมกัน () 2. บิดามารดาหย่าร้างหรือแยกกันอยู่
2. สถานภาพการพักอาศัย
 () 1. พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา หรือญาติผู้ใหญ่
 () 2. พักอาศัยหอพักกับเพื่อน
 () 3. พักอาศัยอยู่คนเดียว
3. อายุ ปี
4. ท่านมีเพื่อนชายที่สนิทกันในฐานะ"แฟน"หรือ"คู่รัก"หรือไม่
 () มี () ไม่มี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

คำชี้แจง แบบสอบถามมี 10 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศโปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ ข้อใดตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด กรุณาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น

ข้อที่	ข้อความ	บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคย
1	ฉันเห็นแฟนโอบกอดได้						
2	เมื่อถึงเวลาเรียนฉันและคูรักรักมักจะหนีเรียนไปด้วยกัน						
3	ในระยะหลัง ๆ มาฉันดูภาพยนตร์ประเภทเรทเอ็กซ์ เรทอาร์ ที่นักแสดงโป๊แล้วมีเพศสัมพันธ์กัน						
4	ฉันและคูรักรักนั่งหยอกล้อกันขณะที่กำลังศึกษาอยู่						
5	ฉันเคยไปเที่ยวค้างคืนกับคูรักรัก						
6	ฉันเคยอยู่กับคูรักรักในสถานที่ที่บรรยากาศโรแมนติกไม่มีผู้คนที่เรารู้จัก						
7	ฉันเคยอยู่เพียงลำพัง 2 คนกับแฟนในที่ลับตาคน						
8	ฉันเคยให้แฟนหอมแก้ม						
9	ฉันดูหนังสือโป๊หรือการ์ตูนโป๊ขณะอยู่กับคูรักรัก						
10	ฉันกับแฟนแสดงความรักด้วยการกอดจูบกัน						

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม

แบบสอบถามการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ

คำชี้แจง แบบสอบถามมี 30 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีต่อท่านโปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ
ข้อใดตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด กรุณาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น

ข้อ ที่	ข้อความ	จริงที่ สุด	จริง มาก	ค่อนข้าง จริง	ไม่ค่อย จริง	ไม่จริง เลย
1	ฉันไปเที่ยวกับเพื่อนชายได้โดยไม่ต้องบอกพ่อแม่					
2	พ่อแม่ให้สิทธิการตัดสินใจของฉันถ้าจะมีเพื่อนชาย					
3	เมื่อฉันไปเที่ยวกับเพื่อนชายต้องมีพ่อแม่ไปด้วย					
4	เวลาที่ฉันคุยโทรศัพท์กับเพื่อนชายพ่อแม่จะคอยแอบฟังเสมอ					
5	เมื่อฉันเลิกเรียนแล้วไปเที่ยวกับเพื่อนชายจะกลับบ้านเมื่อไรก็ได้					
6	พ่อแม่ให้ฉันดูภาพยนตร์ได้ทุกเรื่องที่ฉันอยากดู					
7	พ่อแม่สอนให้ฉันคิดอย่างรอบคอบหากฉันจะมีแฟน					
8	แม้ฉันเป็นทุกข์เมื่อทะเลาะกับเพื่อนชายพ่อแม่ก็ไม่สนใจ					
9	เมื่อฉันกลับบ้านคิดเวลาฉันต้องถูกลงโทษหรือถูกว่ากล่าวโดยไม่ถามถึงสาเหตุก่อน					
10	พ่อแม่ไม่เคยสนใจว่าฉันจะแต่งตัวอย่างไรถ้าไปเที่ยวกับเพื่อนชาย					
11	พ่อแม่ตามใจหากฉันจะมีเพื่อนชายที่สนิทเป็นพิเศษ					
12	ถ้าเพื่อนชายโทรมาหาฉันพ่อแม่จะไม่ให้ฉันรับโทรศัพท์					
13	พ่อแม่ไม่สนใจการคบเพื่อนชายของฉัน					
14	เมื่อฉันมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนชายพ่อแม่ก็ให้คำปรึกษา					
15	เมื่อฉันไปกับเพื่อนชายแล้วกลับบ้านคิดเวลาพ่อแม่จะถามสาเหตุก่อน					
16	เมื่อมีปัญหาทางร่างกายที่กำลังเปลี่ยนแปลงพ่อแม่จะให้อ่านหนังสือเอง					
17	พ่อแม่ไม่ให้โอกาสฉันไปเที่ยวกับเพื่อนชาย					
18	ฉันได้ดูภาพยนตร์เฉพาะที่พ่อแม่เลือกให้เท่านั้น					
19	พ่อแม่จะห้ามไม่ให้ฉันคบเพื่อนชาย					
20	พ่อแม่แนะนำฉันให้แต่งตัวออกนอกบ้านเหมาะสมถูกกาลเทศะ					
21	ถ้าเพื่อนชายโทรมาหาฉันพ่อแม่จะถามชื่อเพื่อนและให้ฉันคุยได้					
22	เมื่อฉันทะเลาะกับเพื่อนชายพ่อแม่ให้ฉันเลิกคบเลย					
23	ฉันจะคุยโทรศัพท์กับเพื่อนชายนานเท่าใดก็ได้พ่อแม่ไม่ว่า					
24	เวลาฉันดูภาพยนตร์พ่อแม่จะคอยสอนสิ่งต่างๆจากหนังให้ฉันได้คิด					
25	แม้ฉันจะเอาเพื่อนชายมานอนค้างที่บ้านพ่อแม่ก็ไม่สนใจ					
26	ฉันปรึกษาพ่อแม่ได้เมื่อมีปัญหาทางร่างกายที่กำลังเปลี่ยนแปลง					
27	พ่อแม่ให้ฉันคบเพื่อนชายได้แต่ต้องพามาเที่ยวบ้านเพื่อให้พ่อแม่รู้จัก					
28	ถ้าฉันจะมีแฟนต้องเป็นคนที่พ่อแม่เลือกให้					
29	พ่อแม่ห้ามถ้าฉันพาเพื่อนชายเข้าบ้าน					
30	พ่อแม่สอนวิธีการวางตัวให้เหมาะสมหากฉันจะคบเพื่อนชาย					

✓ แบบสอบถามการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ

คำชี้แจง แบบสอบถามมี 11 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนของท่านโปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ ข้อใดตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด กรุณาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริงมาก	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริงเลย
✓ 1	เพื่อนของฉันมีแฟนแล้วอาศัยอยู่ด้วยกัน					
2	เพื่อนของฉันจะมีเพื่อนชายไปส่งเวลากลับบ้าน					
✓ 3	เพื่อนของฉันชอบเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนชาย ^{ต่างเพศ}					
4	เพื่อนของฉันชอบหนีเรียนไปหาเพื่อนชาย					
✓ 5	เพื่อนของฉันชอบมีแฟนหลายๆ คน ^{ต่างเพศ}					
✓ 6	เพื่อนของฉันชอบไปเที่ยวกับเพื่อนชายตอนกลางคืน					
✓ 7	เพื่อนของฉันยอมให้เพื่อนชายกอดจูบลูบลูคล้ายได้ ^{ก็กับเพื่อนต่างเพศ}					
8	เพื่อนของฉันชอบChatเพื่อหาเพื่อนชายผ่านทางอินเทอร์เน็ต					
✓ 9	เพื่อนของฉันมีสัมพันธ์ทางเพศกับเพื่อนชายแล้ว ^{ต่างเพศ}					
10	เพื่อนของฉันมักใส่เสื้อผ้ารัดรูปโชว์เพื่อนชาย					
✓ 11	เพื่อนของฉันเคยไปเที่ยวต่างจังหวัดสองต่อสองกับเพื่อนชาย ^{ต่างเพศ}					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านจิตลักษณะ

แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

คำชี้แจง แบบสอบถามมี 12 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคตของท่านโปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ ข้อใดตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด กรุณาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริงมาก	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริงเลย
1	ฉันรีบทำการบ้านให้เสร็จก่อนไปเที่ยวเล่นเสมอ					
2	ฉันมักจะจัดกระเป๋าหรือเตรียมสิ่งของที่ต้องนำไปสถาบันการศึกษาให้เสร็จในตอนเย็นเพื่อจะได้ไม่เสียเวลาในเช้าวันรุ่งขึ้น					
3	เมื่อเวลาใกล้สอบ ฉันจะขยันมาเรียนเป็นพิเศษ เพื่อที่จะได้เข้าใจบทเรียนที่อาจารย์สอนและสอบได้คะแนนดี					
4	เมื่อฉันขึ้นเตียง ฉันจะไม่ปรองพั้นในตอนเช้า					
5	ฉันชอบขีดเขียนลงในหนังสือเรียนจนสกปรก					
6	ฉันอยากเรียนหนังสือต่อสูงๆ เพื่อจะได้ทำงานดี ๆ					
7	เมื่อมีคนขี้ใจฉัน ฉันมักจะฉวยสิ่งใกล้มือขว้างปาหรือทำลายเสมอ					
8	ฉันไม่ชอบสอบตกจึงขยันดูหนังสือเรียน					
9	แม้ร่างกายจะสกปรก ฉันก็จะไม่อาบน้ำ ถ้ารู้สึกไม่สบาย					
10	ฉันจะไม่ใช้เงินจนหมดเพราะเกรงว่าพรุ่งนี้ไม่มีเงินใช้					
11	เมื่อฉันได้รับเงินเพื่อใช้จ่ายตลอดอาทิตย์ แต่ถ้าฉันอยากได้ของมากและราคาแพง ฉันจะซื้อและยอมอดตลอดอาทิตย์					
12	เมื่อมีคนนำขนมมาให้ที่บ้าน ฉันมักจะหยิบชิมโดยไม่สนใจว่าคนอื่นจะได้รับประทานครบหรือไม่					

แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง

คำชี้แจง แบบสอบถามมี 12 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับการยอมรับความสามารถของท่านโปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ ข้อใดตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด กรุณาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	ฉันยอมแพ้ต่อสิ่งต่างๆ ง่ายมาก					
2	พ่อแม่คาดหวังในตัวฉันไว้สูงเกินไป					
3	ฉันเป็นคนอ่อนไหวง่าย					
4	ชีวิตฉันเต็มไปด้วยความสับสนวุ่นวาย					
5	ฉันรู้สึกว่าตนเองต้องต่ำ					
6	บ่อยครั้งที่ฉันอยากหนีออกจากบ้าน					
7	บ่อยครั้งที่ฉันรู้สึกไม่มั่นใจกับผลงานของตนเอง					
8	ฉันไม่ค่อยได้รับความนิยมนิยมชมชอบเหมือนคนอื่น ๆ					
9	ฉันรู้สึกว่าพ่อแม่พยายามผลักดันชีวิตของฉันมาก					
10	บ่อยครั้งที่ฉันอยากจะเป็นเหมือนคนอื่น					
11	บ่อยครั้งที่ฉันรู้สึกท้อแท้กับการเรียน					
12	ฉันไม่สามารถเป็นที่พึ่งของใครได้					

แบบสอบถามเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

คำชี้แจง แบบสอบถามมี 22 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของท่านจากการคบเพื่อนต่างเพศของท่านโปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ ข้อใดตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด กรุณาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	ฉันรู้สึกมีความสุขมากเมื่อได้ไปเที่ยวกับคูรักร่วมล้าหลัง					
2	ถ้าคูรักรักชวนฉันยินดีจะไปดูภาพยนตร์ประเภทเรเอกซ์เรอาร์ด้วย					
3	ฉันพยายามระมัดระวังตัวไม่ให้เพื่อนต่างเพศถูกเนื้อต้องตัวเมื่อไปเที่ยวทัศนจร					
4	การไปเที่ยวกลางคืนกับคูรักร่วมล้าทำให้ฉันเสียสุขภาพ					
5	การกอดจูบกับคนรักช่วยกระชับความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน					
6	ฉันรู้สึกชอบถ้าเพื่อนต่างเพศมาพูดคุยกับข้าพเจ้า					
7	ฉันเชื่อว่าการรักษาวลสงวนตัวในวัยเรียนของผู้หญิงปัจจุบันนี้เป็นเรื่องล้าสมัย					
8	ฉันชอบดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะเที่ยวเตร่กับคูรักร่วมล้า					
9	การมีเพศสัมพันธ์กับคูรักร่วมล้าเสี่ยงต่อการติดโรคทางเพศสัมพันธ์					
10	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะเที่ยวสถานเริงรมย์กับคูรักร่วมล้าเพิ่มความสนุกมากขึ้น					

ข้อ ที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
11	ฉันอยากจะมีเพื่อนสนิทต่างเพศไว้เป็นคู่คิดขณะเรียน					
12	ฉันอยากลองมีเพศสัมพันธ์กับคูรักรต่างเพศ					
13	การมีเพศสัมพันธ์กับคูรักรเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ในวัยเรียนทำให้ไม่ได้เรียนต่อ					
14	เมื่อคูรักรแสดงออกว่ารักฉัน ฉันยินดีที่จะมีเพศสัมพันธ์ด้วย					
15	ฉันรู้สึกสนุกกับการดูภาพยนตร์ประเภทเรอเอกซ์เรทอาร์กับเพื่อนสนิทต่างเพศ					
16	ฉันรู้สึกอบอุ่นที่คูรักรจะโอบกอดขณะอยู่ด้วยกันตามลำพัง					
17	การมีคูรักรในวัยเรียนทำให้ฉันเสียการเรียนได้ง่าย					
18	ฉันรู้สึกปลอดภัยเมื่อได้อยู่ใกล้ๆ กับคูรักร					
19	ประสบการณ์จากการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศถือเป็นกำไรชีวิตสำหรับฉัน					
20	ฉันอยากให้คูรักรแสดงความรักต่อฉันด้วยการกอดจูบ					
21	เมื่อคูรักรแสดงออกว่ารักฉัน ฉันก็ยินดีที่จะมีเพศสัมพันธ์ด้วย					
22	ฉันและคูรักรจะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะเที่ยวเตร่ด้วยกัน					

ภาคผนวก ข

คำอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถาม

ตาราง 10 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน
ของวัยรุ่น

ข้อ	ค่าอาร์
1	.7130
2	.7119
3	.8124
4	.6450
5	.6458
6	.8025
7	.7451
8	.7734
9	.4132
10	.7032

ค่าความเชื่อมั่น = .9161

พิสัย 10 - 50

1

ตาราง 11 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบวัดการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ

ข้อ	ค่าอาร์
1	.4522
2	.3139
3	.3742
4	.5753
5	.6231
6	.2822
7	.6343
8	.3033
9	.3755
10	.5205
11	.5603
12	.4419
13	.4060
14	.5044
15	.6482
16	.4838
17	.5291
18	.4496
19	.5881
20	.6301
21	.6411
22	.5436
23	.3388
24	.5639
25	.5171
26	.5715
27	.5137
28	.3310
29	.3334
30	.5817

ค่าความเชื่อมั่น = .8473

พิสัย 30-150

ตาราง 12 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบวัดการมีแบบอย่างจากเพื่อนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ

ข้อ	ค่าอาร์
1	.6757
2	.7326
3	.7252
4	.6246
5	.6871
6	.7157
7	.7398
8	.4997
9	.7424
10	.6898
11	.6788

ค่าความเชื่อมั่น = .9186

พิสัย 11-55

ตาราง 13 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

ข้อ	ค่าอาร์
1	.1078
2	.3199
3	.2862
4	.2622
5	.2015
6	.4623
7	.2394
8	.4257
9	.2700
10	.3521
11	.1449
12	.3423

ค่าความเชื่อมั่น = .6380

พิสัย 12-60

ตาราง 14 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

ข้อ	ค่าอาร์
1	.4693
2	.3952
3	.5555
4	.6016
5	.5235
6	.4155
7	.4746
8	.4693
9	.6370
10	.5815
11	.5502
12	.5673

ค่าความเชื่อมั่น = .8497

พีสัย 12-60

ตาราง 15 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ข้อ	ค่าอาร์
1	.4307
2	.7221
3	.0048
4	.0982
5	.6189
6	.2947
7	.5375
8	.5543
9	.0564
10	.7130
11	.3020
12	.7514
13	.1626
14	.7612
15	.8077
16	.6701
17	.0227
18	.5209
19	.8204
20	.8450
21	.8541
22	.6790

ค่าความเชื่อมั่น = .8940

พีสัย 22-110

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

ที่ ทม 1012/5/72

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/ กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางระวีวรรณ ก้นวิ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิง ในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์วิลาสลักษณ์ ชวัลลภ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้วัยรุ่นหญิงในช่วงอายุ 13-21 ปี จำนวน 60 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิง ในเขตกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนกันยายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางระวีวรรณ ก้นวิ ได้เก็บข้อมูลในการทำปฏิญานิพนธ์ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2465744 ต่อ 428

มือถือ 01-9273934

ที่ ศธ 0519.12/ ๗๒๖๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันศรีวัฒนาบริการธุรกิจและเทคโนโลยีนานาชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางระวีวรรณ กันวี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นและวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์วิลาศลักษณ์ ชวัลลสี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนระดับ ปวช. และนักศึกษาในระดับ ปวส. ที่เป็นวัยรุ่นเพศหญิงในช่วงอายุ 13 – 21 ปี จำนวน 300 คน ตอบแบบสอบถามปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นและวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางระวีวรรณ กันวี ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2465744 ต่อ 424

มือถือ 01-9273934

ที่ ศธ 0519.12/ 7264

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอรรณพวิทย์พณิชยการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางระวีวรรณ กันวี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นและวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์วิลาศลักษณ์ ชวัลลี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตดาวัลย์ เกษมเนตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนระดับ ปวช. และนักศึกษาระดับ ปวส. ที่เป็นวัยรุ่นเพศหญิงในช่วงอายุ 13 – 21 ปี จำนวน 300 คน ตอบแบบสอบถามปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นและวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางระวีวรรณ กันวี ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณี หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2465744 ต่อ 424

มือถือ 01-9273934

ที่ ศร บ519.12/ 7486

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙๕ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาเขตบพิตรพิมุขจักรวรรดิ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางระวีวรรณ กันวี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปฏิญาณนิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิงในเขต กรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์วิลาศลักษณ์ ชวัลลสี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญาณนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาที่เป็นวัยรุ่นเพศหญิงในช่วงอายุ 13 - 21 ปี ตอบแบบสอบถามปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางระวีวรรณ กันวี ได้เก็บข้อมูล ในการทำปฏิญาณนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2465744 ต่อ 424

มือถือ 01-9273934

ที่ ศษ.0519.12/ 74 ๕6

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙๒ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาเขตหอนิซยการพระนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางระวีวรรณ กันวี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญาโท เรื่อง “ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิงในเขต กรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์วีลาสลักษณ์ ชวัลลี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตดาวัลย์ เกษมเนตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโท ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาที่เป็นวัยรุ่นเพศหญิงในช่วงอายุ 13 - 21 ปี ตอบแบบสอบถามปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางระวีวรรณ กันวี ได้เก็บข้อมูล ในการทำปริญญาโท และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ภรณ์ หะวานนท์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2465744 ต่อ 424

มือถือ 01-9273934

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ งามตา วนนันทนที
อาจารย์สถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ ทศนา ทองภักดี
อาจารย์สถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ มณี
อาจารย์ 3 ระดับ 8
วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดอ่างทอง
4. อาจารย์ ดร. ราชันย์ บุญริมา
อาจารย์สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางระวีวรรณ กันวี
วันเดือนปีเกิด	15 ธันวาคม พ.ศ. 2519
สถานที่เกิด	เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	24/179 ซอยสุขุมวิท 105 ถนนสุขุมวิท แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	พนักงานทรัพยากรบุคคล 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	กองทรัพยากรบุคคล ฝ่ายบริหาร การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย 175 ถนนพระราม 9 แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10320
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2546	ปริญญาโท การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ (วท.ม.) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2540	ปริญญาตรี การบริหารธุรกิจ (ศศ.บ.) จาก สถาบันราชภัฏสวนดุสิต